

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุข
ของคนทำงานในประเทศไทย
Happiness Watch in Thailand

รายงาน สถานการณ์ความสุข ของคนทำงานในประเทศไทย

ปีที่ 2

รอบครึ่งปีหลัง

กรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2556

Happiness Watch Report , Year II
Round II : July - December 2013

สนับสนุนโดย

รายงานสถานการณ์

ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย

ปีที่ 2 รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ.2556)

Happiness Watch Report, Year II
Round II : July - December 2013

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุข
ของคนทำงานในประเทศไทย

ในช่วงปี พ.ศ.2554-2557

(Happiness Watch in Thailand 2011-2014)

โดย

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

บุรเทพ ไชครนานกุล • ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต • เฉลิมพล แจ่มจันทร์
• กาญจนา ตั้งชลทิพย์ • จรัมพร ให้อายอง

รายงานสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย ปีที่ 2
รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2556)

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย
ในช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2557 (Happiness Watch in Thailand 2011 – 2014)
โดย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

รายงานสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย ปีที่ 2 ครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2556)
= Happiness Watch Report Year II : July - December 2013 / บุรเทพ โชคชนานุกูล... [และคนอื่นๆ]
พิมพ์ครั้งที่ 1. - นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล และศูนย์เทคโนโลยี
อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC), 2556. (เอกสารทางวิชาการ / สถาบันวิจัยประชากร
และสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ; หมายเลข 437)

ISBN 978-616-279-572-5

คณะนักวิจัย : บุรเทพ โชคชนานุกูล, ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต, เฉลิมพล แจ่มจันทร์, กาญจนา ตั้งชลทิพย์,
จรัมพร ไหล่ยง

1. ความสุข - ไทย - วิจัย. 2. ความสุขในการทำงาน. 3. ความพอใจในการทำงาน. 4. คุณภาพชีวิตการทำงาน.
I. บุรเทพ โชคชนานุกูล. II. ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต. III. เฉลิมพล แจ่มจันทร์. IV. กาญจนา ตั้งชลทิพย์.
V. จรัมพร ไหล่ยง. VI. มหาวิทยาลัยมหิดล. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. VII.
ชื่อชุด HF5549.5. J63 รง451 2557

ที่ปรึกษา สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
รศ. ดร.สุรียพร พันพื้ง
รศ. ดร.ชินฤทัย กาญจนะจิตรา

คณะนักวิจัย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต กาญจนา ตั้งชลทิพย์ จรัมพร ไหล่ยง
เฉลิมพล แจ่มจันทร์ บุรเทพ โชคชนานุกูล วิทยาพร จารูเรืองไพศาล
ณัฐพงษ์ รุจิรงค์นางกุล ศศิกร เจริญศักดิ์ อารยา ศรีสาพันธ์ ปรียา พลอยระย้า
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)
เฉลิมพล สายประเสริฐ กิตติพงษ์ หิริโอตป๊ะ

พิมพ์ครั้งที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2557 จำนวน 1,000 เล่ม

จัดพิมพ์ โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
ถนนพุทธมณฑล สาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม 73170 โทร. 02 441 0201 ต่อ 407 โทรสาร 02 441 9333

E-mail: happinometer@gmail.com website: www.happinometer.com
บริษัท อัทธรรุย์ ครีเอทีฟ จำกัด

พิมพ์ที่

คำนำ

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้ดำเนินการสำรวจคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยทุกภาคส่วนแบบ Real time ด้วยเครื่องมือวัดความสุขด้วยตนเอง: HAPPINOMETER ภายใต้โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2554 - 2557 (Happiness Watch in Thailand 2011 – 2014) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานสถานการณ์คุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญ คือ สามารถนำผลที่ได้มาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานได้ทันที

รายงานฉบับนี้ เป็นผลการสำรวจปีที่ 2 รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2556) ที่ได้รับการตอบกลับจาก 46 องค์กรโดยมีกลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามกลับสูงถึง 16,310 ราย ผลการสำรวจพบว่า ความสุขคนทำงานในประเทศไทยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม เท่ากับ 60.2 ซึ่งอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย”

ผลการสำรวจที่น่าสนใจ คือ มิติที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ มิติจิตวิญญาณดี (Happy Soul) เป็นมิติที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 68.2 ซึ่งอยู่ในระดับ HAPPY และมิติที่มีค่าคะแนนต่ำที่สุดของคนทำงานในประเทศไทย คือ มิติผ่อนคลายดี (Happy Relax) มีคะแนน เท่ากับ 50.9 ซึ่งอยู่ในระดับ Happy

ผลการสำรวจเป็นการย้ำให้เห็นว่า ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย ในมิติต่างๆ นั้นมีแนวโน้มเป็นอย่างไร ควรเน้นพัฒนาสร้างเสริมความสุขของคนทำงานในมิติใดก่อน และจะส่งเสริมให้มิติที่ติดอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นอย่างไร

คณะวิจัย หวังว่า ผลการสำรวจคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยจะเป็นประโยชน์แก่องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ในการนำไปใช้ในการสร้างเสริมความสุขของคนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะวิจัยขอขอบพระคุณ นายแพทย์ชาญวิทย์ วสันต์ธนรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่เล็งเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนโครงการฯ วิจัยนี้มาตลอด ขอขอบพระคุณที่ปรึกษาโครงการฯ รศ.ดร.ชื่นฤทัย กาญจนะจิตรา, รศ. ดร.สุรีย์พร พันพืง, และ ดร.วสันต์ ภัทรอธิคม และสุดท้าย ขอขอบพระคุณคนทำงานในประเทศไทยทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการสำรวจครั้งนี้ โครงการสำรวจครั้งนี้ไม่สามารถมาถึงจุดนี้ได้หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากท่านเหล่านี้

คณะวิจัย
โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย
ในช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2557

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ	11
1.1 หลักการและเหตุผล	12
1.2 วัตถุประสงค์	14
1.3 เครื่องมือวัดความสุข HAPPINOMETER	14
1.4 ระเบียบวิธี	20
1.5 นิยามปฏิบัติการ	22
บทที่ 2 การสำรวจปีที่ 2	23
รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2556)	
2.1 อัตราการได้รับแบบสอบถามกลับคืน	24
2.2 ลักษณะทั่วไปของคนทำงาน	25
บทที่ 3 สถานการณ์ความสูงคนทำงานในประเทศไทย ปีที่ 2	33
รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2556)	
3.1 ความสุขภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย	35
3.2 ความสุขของคนทำงานแยกรายมิติ	43
บทที่ 4 การพัฒนาสร้างเสริมความสูงคนทำงานในประเทศไทย	
รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2556)	89
4.1 การค้นหาประเด็นที่ได้จากการวัดความสุขคนทำงานในประเทศไทย (แก้ตรงไหน)	90
4.2 กลยุทธ์ในการพัฒนาสร้างเสริมความสุขคนทำงานในประเทศไทย (แก้อย่างไร)	91
4.3 การบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน (Routine to Happiness: R2H)	92
4.4 ผลที่ได้จากการดำเนินการ	94
บทที่ 5 ภาคผนวก	95

สารบัญตาราง

ตารางที่

2.1	สรุปจำนวนแบบสอบถามคืนกลับมาทั้งหมดของการสำรวจปีที่ 2 รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2556)	24
2.2	กลุ่มอายุ จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	26
2.3	การศึกษา จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	27
2.4	สถานภาพสมรส จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	28
2.5	จำนวนบุตร จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	29
2.6	ลักษณะงาน จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	30
2.7	สถานภาพการจ้างงาน จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	31
2.8	ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน	32

จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

3.1	คะแนนความสุขคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวม และรายมิติ	34
3.2	คะแนนความสุขคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวม จำแนกตามเพศ และภาคการทำงาน	35

ภาคผนวก

	ข้อมูลความสุขของคนทำงาน รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ.2556)	95
	ตารางสรุปคะแนนความสุข จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ ของคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวม และรายมิติ	96

ภาคผนวก ก. คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย

ตาราง ก1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ	98
ตาราง ก2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ	99
ตาราง ก3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ	100
ตาราง ก4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ	101
ตาราง ก5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ	102

ตาราง ก6	จำแนกตามสภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	103
ตาราง ก7	จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ	104

ภาคผนวก ข. คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body)

ตาราง ข1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ	105
ตาราง ข2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ	106
ตาราง ข3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ	107
ตาราง ข4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ	108
ตาราง ข5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ	109
ตาราง ข6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	110
ตาราง ข7	จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ	111

ภาคผนวก ค. คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax)

ตาราง ค1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ	112
ตาราง ค2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ	113
ตาราง ค3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ	114
ตาราง ค4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ	115
ตาราง ค5	จำแนกตามลักษณะงานที่ทำ ภาคการทำงาน และเพศ	116
ตาราง ค6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	117
ตาราง ค7	จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ	118

ภาคผนวก ง. คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart)

ตาราง ง1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ	119
ตาราง ง2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ	120
ตาราง ง3	จำแนกตาม สถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ	121
ตาราง ง4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ	122
ตาราง ง5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ	123
ตาราง ง6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	124
ตาราง ง7	จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ	125

ภาคผนวก จ. คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul)

ตาราง จ1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ	126
ตาราง จ2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ	127
ตาราง จ3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ	128
ตาราง จ4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ	129
ตาราง จ5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ	130
ตาราง จ6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	131
ตาราง จ7	จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ	132

ภาคผนวก ฉ. คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family)

ตาราง ฉ1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ	133
ตาราง ฉ2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ	134
ตาราง ฉ3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ	135
ตาราง ฉ4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ	136
ตาราง ฉ5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ	137
ตาราง ฉ6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	138
ตาราง ฉ7	จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ	139

ภาคผนวก ช. คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society)

ตาราง ช1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ	140
ตาราง ช2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ	141
ตาราง ช3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ	142
ตาราง ช4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ	143
ตาราง ช5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ	144
ตาราง ช6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	145
ตาราง ช7	จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ	146

ภาคผนวก ฉ. คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain)

ตาราง ฉ1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ	147
ตาราง ฉ2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ	148
ตาราง ฉ3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ	149
ตาราง ฉ4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ	150
ตาราง ฉ5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ	151
ตาราง ฉ6	ตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	152
ตาราง ฉ7	จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ	153

ภาคผนวก ช. คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money)

ตาราง ช1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ	154
ตาราง ช2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ	155
ตาราง ช3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ	156
ตาราง ช4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ	157
ตาราง ช5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ	158
ตาราง ช6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	159
ตาราง ช7	จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ	160

ภาคผนวก ซ. คะแนนความสุข มิติที่ 9 การงานดี (Happy Work-Life)

ตาราง ซ1	จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ	161
ตาราง ซ2	จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ	162
ตาราง ซ3	จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ	163
ตาราง ซ4	จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ	164
ตาราง ซ5	จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ	165
ตาราง ซ6	จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ	166
ตาราง ซ7	จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ	167

สารบัญรูปร่างภาพ

รูปที่

3.1 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามกลุ่มอายุ และภาคการทำงาน	36
3.2 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามการศึกษา และภาคการทำงาน	37
3.3 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามสถานภาพสมรส และภาคการทำงาน	38
3.4 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามจำนวนบุตร และภาคการทำงาน	39
3.5 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามลักษณะงาน และภาคการทำงาน	40
3.6 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามสภาพการจ้างงาน และภาคการทำงาน	41
3.7 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน และภาคการทำงาน	42
3.8 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	43
3.9 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	48
3.10 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	52
3.11 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	56
3.12 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	61
3.13 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	65
3.14 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	69
3.15 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	73
3.16 คะแนนความสุข มิติที่ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ	78

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การวิเคราะห์ทุนเพื่อพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2549—2554) ที่เน้นการพัฒนาคน โดยสร้างความสมดุลระหว่างทุน 3 ทุน คือ ทุนเศรษฐกิจ ทุนสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม เพื่อมุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน และการวิเคราะห์ทุนของประเทศในระยะต่อไป คือ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) มุ่งเน้นความเชื่อมโยงระหว่างทุน 6 ทุน คือ ทุนธรรมชาติ ทุนกายภาพ ทุนสังคม ทุนมนุษย์ ทุนการเงิน และทุนวัฒนธรรม ซึ่งเป็นความท้าทายและโอกาสของเศรษฐกิจไทยที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับบริบทใหม่ของโลก และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลกใน 20 ปี ข้างหน้า จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 นี้ เห็นได้ชัดเจนว่า ทุนทั้ง 6 ดังกล่าวนั้น ใกล้เคียงกับมิติคุณภาพชีวิตและความสุขของมนุษย์มากที่สุด ดังนั้น การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงาน จึงเป็นเป้าหมายสำคัญของหน่วยงานทุกภาคส่วนที่จะต้องส่งเสริมให้คนทำงานไทยเป็นแรงงานคุณภาพและมีสุขภาวะดีทั้งร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ

อย่างไรก็ตาม พลวัตของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในระดับประเทศ ภูมิภาคและระดับโลก ทำให้การสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนไทยที่เคยใช้ได้ผลในทศวรรษที่ผ่านมา มีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ ต้องการนวัตกรรมใหม่ และต้องการภาคีเครือข่ายทุกระดับทั้งในประเทศ ภูมิภาค และระดับโลกเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว¹ ในขณะเดียวกัน ใน ปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกในภูมิภาค 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา ประเทศสมาชิกเหล่านี้จะร่วมมือช่วยเหลือ และสนับสนุนกัน ใน 3 เสาหลักคือ เสาหลักด้านความมั่นคง (ASEAN Security Community-ASC) เพื่อให้ประชาชนในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีความปลอดภัยและมั่นคง เสาหลักด้านประชาสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC) เพื่อให้ประชากรในประเทศสมาชิกอยู่ร่วมกัน

¹ อ้างในทิศทางเป้าหมายและยุทธศาสตร์ระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2555 - 2564) หน้า 3, กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ภายใต้แนวคิดสังคมที่เอื้ออาทร มีสวัสดิการทางสังคมที่ดี และมีความมั่นคงทางสังคม และเสาหลักด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) มุ่งให้เกิดการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ และการอำนวยความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างกัน อันจะทำให้ภูมิภาคมีความเจริญ มั่งคั่ง ประชากรมีความอยู่ดีกินดี และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้

เมื่อพิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ดังกล่าวข้างต้น ที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ให้คนทำงานในประเทศไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข ในขณะที่เดียวกันคนทำงานในประเทศไทย ก็ต้องเผชิญกับการตั้งรับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) ดังนั้น ความต้องการข้อมูลด้านสถานการณ์คุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยจึงเป็นเรื่องสำคัญในการนำมาวิเคราะห์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์คนทำงานในประเทศไทยเมื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ข้อสำคัญ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านแรงงานคุณภาพ ในภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ และภาครัฐบาล ในการตั้งรับเสาหลักด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC)

ในรอบทศวรรษที่ผ่านมา สำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร ภายใต้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้ดำเนินบทบาทในการพัฒนาองค์ความรู้ พัฒนาเครือข่าย และพัฒนานโยบายสาธารณะ จนเกิดนวัตกรรมที่เป็นรูปแบบการดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ โดยการสนับสนุนและสร้างเสริมโครงการ Happy Workplace หรือ Happy 8 จนสามารถเชื่อมโยงไปยังสุขภาวะของบุคลากร ครอบครัว สังคม และชุมชนที่เกี่ยวข้องให้มีสุขภาวะที่ดีขึ้น ทั้งยังมีการพัฒนาเครื่องมือในการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์เพื่อรองรับการเติบโต และการขยายตัวในการทำงานของกลุ่มองค์กรที่สนใจเข้าร่วมโครงการในอนาคต บทบาทของสำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กรดังกล่าวนี้ จึงเป็นการดำเนินการพัฒนาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยมาอย่างต่อเนื่อง สามารถใช้เป็นฐานรากสำคัญที่แข็งแกร่งในการเตรียมความพร้อมทั้งในเชิงรับและเชิงรุก อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นหนึ่งในเครือข่ายที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กรในการพัฒนาเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตและความสุข ที่เรียกว่า HAPPINOMETER ซึ่งเป็นทั้งคู่มือและ

เครื่องมือในการวัดคุณภาพชีวิตและความสุขด้วยตนเองของคนทำงานในองค์กรต่างๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถกำหนดระยะเวลาในการวัดคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยได้แบบ Real-time เป็นระยะๆ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามประเมินผลคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยได้ทุกภาคส่วน ข้อสำคัญ สามารถนำผลที่ได้มาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานได้ทันที

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อรายงานสถานการณ์คุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป อย่างต่อเนื่อง ระหว่างปี พ.ศ. 2555-2557 โดยทำการสำรวจและรายงานสถานการณ์ทุกรอบครึ่งปี

1.3 เครื่องมือวัดความสุข HAPPINOMETER

♥ 1.3.1 พัฒนาการของ HAPPINOMETER

HAPPINOMETER เป็นแนวทางการวัดความสุขระดับบุคคลที่ต่อยอดจากแบบสำรวจความสุขด้วยตนเอง (Self Assessment Survey: SAS) ซึ่งแบบสำรวจนี้ได้พัฒนามาจากเครื่องมือวัด “คุณภาพชีวิตคนทำงาน” ที่สร้างขึ้นโดย “โครงการวิจัยคุณภาพชีวิตคนทำงาน ในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ” ปีพ.ศ. 2551 ที่ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักสนับสนุนสุขภาวะองค์กร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และ “โครงการพัฒนาระบบเงินเดือนค่าตอบแทน สิ่งจูงใจและคุณภาพชีวิตข้าราชการ: การศึกษาเพื่อพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของข้าราชการ” ปี พ.ศ. 2552 ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงาน ก.พ. ทั้ง 2 โครงการดำเนินการโดย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

HAPPINOMETER ประกอบด้วย ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตคนทำงานที่พัฒนาขึ้นมาจากวิถีชีวิตของคนทำงานในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ตลอดจนคนทำงานในภาครัฐบาล ดังนั้นตัวชี้วัดทั้งหมด จึงเป็นตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตที่ใกล้เคียงกับชีวิต และความเป็นอยู่ของคนทำงานในสถานประกอบการทั้งสองภาค และภาครัฐบาลมากที่สุด รวมทั้งมีความเหมาะสมในการนำมาใช้เป็นเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงาน

การพัฒนาตัวชี้วัดความสุข HAPPINOMETER ผ่านกระบวนการทางวิชาการหลายขั้นตอน จึงกล่าวได้ว่าเป็นเครื่องมือที่ 1) มีความตรงตามเนื้อหา จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และการประชุมร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านคุณภาพชีวิต ความสุข สุขภาพจิต เพื่อพิจารณาความตรงตามเนื้อหาที่ต้องการประเมิน จำนวน 9 ครั้ง 2) มีความตรงตามโครงสร้างจากการวิเคราะห์ด้วยหลักการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) (ยกเว้นข้อคำถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิลงความเห็นว่าเป็นต้องมีข้อนี้ จึงไม่คำนึงถึง ค่า Factor Loading) และ 3) มีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยพิจารณาจากเกณฑ์ค่า Cronbach's Alpha Coefficient ซึ่งจำแนกตามองค์ประกอบหลัก HAPPINOMETER จึงเป็นเครื่องมือวัดคุณภาพชีวิตและความสุขที่น่าเชื่อถือที่ผ่านกระบวนการสังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครื่องมือวัดความสุข (HAPPINOMETER) ตลอดจนผ่านการวิเคราะห์จากกระบวนการวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพชีวิต และความสุขของคนทำงานทั้งคนทำงานในภาครัฐบาลและภาคเอกชนที่เป็นภาครัฐกิจอุตสาหกรรมและภาคบริการ

♥ 1.3.2 ข้อตกลงเบื้องต้นของ HAPPINOMETER

HAPPINOMETER เป็นเครื่องมือวัดระดับความสุขของคนทำงานที่สนับสนุนแนวคิดองค์กรแห่งความสุข 8 ประการ (Happy 8) ที่ได้กำหนดตัวชี้วัดความสุข 8 ประการไว้ ได้แก่ สุขภาพดี (Happy Body), น้ำใจดี (Happy Heart), ผ่อนคลายดี (Happy Relax), ใฝ่รู้ดี (Happy Brain), จิตวิญญาณดี (Happy Soul), สุขภาพเงินดี (Happy Money), ครอบครัวดี (Happy Family), และสังคมดี (Happy Society)

HAPPINOMETER จัดตัวชี้วัดความสุขของคนทำงานไว้ทั้งหมด 56 ตัวชี้วัด² ตามองค์ประกอบที่สอดคล้องกับความสุข 8 ประการ เพื่อประโยชน์ต่อ องค์กร หรือหน่วยงานที่ดำเนินตามแนวคิดของความสุข 8 ประการ เป็นเครื่องมือที่สามารถวัดติดตาม และประเมินผล ความสุขคนในองค์กรตามองค์ประกอบของความสุข 8 ประการได้อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และสามารถนำผลการวัด ติดตาม และประเมินผลไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม ในการทำเครื่องมือ HAPPINOMETER มีข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้เครื่องมือ HAPPINOMETER ดังต่อไปนี้

² HAPPINOMETER เพิ่มมิติที่ 9 การงานดี (Happy Work-life) เป็นอีกตัวชี้วัดหนึ่ง เนื่องจากเป็นมิติที่สำคัญต่อคุณภาพชีวิตของคนทำงาน

1

ความสุขของบุคคลเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพียงแต่มากหรือน้อย ช้าหรือเร็ว HAPPINOMETER สามารถวัดได้เป็นความสุขระยะสั้น เป็นรายไตรมาส

2

เป็นเครื่องมือวัดความสุขระดับบุคคล โดยมุ่งไปที่คนทำงานแต่ละคน แต่สามารถให้ภาพรวมสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในระดับองค์กรได้

เป็นเครื่องมือซึ่งใช้ประเมินประสบการณ์ด้านอารมณ์ และระดับความชื่นชอบชีวิตโดยรวมของบุคคล ทั้งทางบวกและลบ

3

เป็นเครื่องมือวัดความสุขระดับบุคคล ซึ่งประเมินจากองค์ประกอบคุณภาพชีวิตและความสุข 9 มิติ 56 ตัวชี้วัด

4

ทั้งนี้ ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้

- ก) ผู้ตอบ ตอบตามความรู้สึกที่ใกล้เคียงความรู้สึกของตนเองมากที่สุด
- ข) ผู้ตอบ ให้ความหมายของแต่ละตัวชี้วัดด้วยความรู้สึกหรือประสบการณ์ของตนเอง
- ค) ผู้ตอบ มีความซื่อสัตย์ในการตอบทั้งข้อมูลเชิงประจักษ์ ความรู้สึก และประสบการณ์ที่ปรากฏเป็นคำถามใน HAPPINOMETER
- ง) ผู้ตอบ ตอบให้เสร็จในเวลาที่กำหนด

♥ 1.3.3 องค์ประกอบของ HAPPINOMETER

เครื่องมือ HAPPINOMETER ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป รวม 8 คำถาม ตอนที่ 2-10 ตัวชี้วัดความสุข 9 มิติ รวมทั้งหมด 56 คำถาม และระดับความสุขมวลรวม 1 คำถาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1

เป็นข้อคำถามลักษณะทั่วไปของผู้ตอบ มี 8 ข้อคำถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่สำเร็จสูงสุด สถานภาพสมรส จำนวนบุตร สภาพการจ้างงาน ลักษณะงาน ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรหรือหน่วยงานในปัจจุบัน

ตอนที่ 2-10

เป็นข้อคำถามของคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานใน 9 มิติ ดังนี้

- ตอนที่ 2 มิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) หมายถึง การที่บุคคลมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สมส่วน มีพฤติกรรมการบริโภคที่ปลอดภัย มีความพึงพอใจสภาวะสุขภาพกายของตนเอง
 - * มิตินี้ มี 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ ค่า BMI และเส้นรอบเอว การรับประทานอาหารเข้า การออกกำลังกาย การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ความพึงพอใจกับสุขภาพกาย
- ตอนที่ 3 มิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) หมายถึง การที่บุคคลสามารถบริหารเวลาในแต่ละวันเพื่อการพักผ่อนได้อย่างมีคุณภาพ พอกับการบริหารจัดการปัญหาของตนเอง และทำชีวิตให้ง่ายสบายๆ
 - * มิตินี้ มี 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความเพียงพอที่ได้รับความพักผ่อน การทำกิจกรรมที่เป็นการพักผ่อนหย่อนใจในรอบสัปดาห์ การมีความเครียดโดยรวม การมีชีวิตที่เป็นไปตามที่คาดหวังโดยรวม ความสามารถในการจัดการปัญหาโดยรวม
- ตอนที่ 4 มิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) หมายถึง บุคคลมีจิตสาธารณะมีส่วนร่วมในการสร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวม และมีเมตตากับคนรอบข้าง
 - * มิตินี้ มี 9 ตัวชี้วัด ได้แก่ ความเอื้ออาทร หรือห่วงใยต่อคนรอบข้าง การให้ความช่วยเหลือแก่คนรอบข้าง การให้ความสำคัญกับการทำงาน

เป็นทีม ความสัมพันธ์ในที่ทำงานเหมือนพี่เหมือนน้อง การสื่อสารพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน การถ่ายทอดแลกเปลี่ยนการทำงานระหว่างกัน เต็มใจและยินดีในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและทำกิจกรรมที่สามารถทำได้ด้วยตนเองและมีประโยชน์ต่อสังคม

- **ตอนที่ 5 มิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul)** หมายถึง การที่บุคคลตระหนักถึงคุณธรรม และศีลธรรม รู้แพ้รู้ชนะ รู้จักให้ และมีความกตัญญูรู้คุณ

* มิตินี้ มี 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม-ศาสนา การให้ทาน การปฏิบัติกิจตามศาสนาเพื่อให้จิตใจสงบ การยกโทษและให้อภัยอย่างจริงใจต่อผู้สำนึกผิด การยอมรับและขอโทษในความผิดที่ทำหรือมีส่วนรับผิดชอบ การตอบแทนหรือช่วยเหลือผู้มีพระคุณ

- **ตอนที่ 6 มิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family)** หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกผูกพัน เชื่อใจ มั่นใจ และอุ่นใจกับบุคคลในครอบครัวของตนเอง

* มิตินี้ มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การมีเวลาอยู่กับครอบครัวอย่างเพียงพอ การทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว การมีความสุขกับครอบครัว

- **ตอนที่ 7 มิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society)** หมายถึง การที่บุคคลมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนบ้าน ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่เอาเปรียบผู้คนรอบข้าง ไม่ทำให้สังคมเสื่อมถอย

* มิตินี้ มี 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ เพื่อนบ้านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเรา การปฏิบัติตามกฎ/ระเบียบ /ข้อบังคับของสังคม ความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สามารถขอความช่วยเหลือจากคนในชุมชน ความรู้สึกว่าสังคมไทยทุกวันนี้มีความสุขสบาย การใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

- **ตอนที่ 8 มิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain)** หมายถึง การที่บุคคลมีความตื่นตัวกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อปรับตัวให้เท่าทันและตั้งรับการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และพอใจที่จะแสดงความสามารถอยู่เสมอ

* มิตินี้ มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ การแสวงหาความรู้ใหม่ ความสนใจที่จะพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในชีวิต โอกาสที่จะได้รับในการอบรม/ศึกษาต่อ/ดูงาน

- **ตอนที่ 9 มิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money)** หมายถึง การที่บุคคลมีวินัยในการใช้จ่ายเงิน มีความสามารถและพึงพอใจในการบริหารจัดการระบบการรับ - จ่าย และออมเงินในแต่ละเดือน

* มิตินี้ มี 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ภาวะในการผ่อนชำระหนี้สินต่างๆ การผ่อนชำระหนี้สินตามกำหนดเวลา การมีเงินเก็บออมในแต่ละเดือน ค่าตอบแทนที่ได้รับเพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือน

• ตอนที่ 10 มิติที่ 9 การงานดี (Happy Work-life) หมายถึง การที่บุคคลมีความสุขสบายใจในการทำงาน มีความรัก ความผูกพัน และความภาคภูมิใจในองค์กร มีความมั่นใจในอาชีพรายได้และมีความพึงพอใจกับความก้าวหน้าของตนเองในองค์กร

* มิตินี้ มี 15 ตัวชี้วัด ได้แก่ การมีความสุขกับสภาพแวดล้อมโดยรวมขององค์กร การได้รับความดูแลเกี่ยวกับสุขภาพที่ดีจากองค์กร ความพึงพอใจกับสวัสดิการที่องค์กรจัดให้ การได้รับการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน พระราชบัญญัติ หรือระเบียบต่างๆ การได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ปรับขึ้นค่าจ้างที่ผ่านมาด้วยความเหมาะสม การมีอาชีพที่มั่นคง การได้รับค่าตอบแทนที่คุ้มค่ากับความเสี่ยงอันอาจเกิดจากการทำงาน การได้รับค่าตอบแทนถูกต้องและตรงตามเวลา ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในข้อเสนอแนะกับหัวหน้างานหรือนายจ้าง การมีโอกาสในการพัฒนาต่อยอดการศึกษาและกลับมาพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กร การมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นบุคลากรขององค์กร การมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมขององค์กร และการทำงานอย่างมีความสุข

♥ 1.3.4 ค่าคะแนนระดับความสุขและความหมาย

คุณประโยชน์ของ HAPPINOMETER คือ เป็นเครื่องมือวัดความสุขคนทำงานในองค์กรที่สามารถนำผลที่ได้ไปพัฒนาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของบุคคลได้ทันที องค์กรสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสำรวจ ติดตามประเมินผลคุณภาพชีวิตและความสุขของบุคลากรในองค์กรได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน HAPPINOMETER ได้พัฒนาโปรแกรมวัดความสุขสำเร็จรูป (โปรแกรม Excel) ซึ่งโปรแกรมนี้ สามารถใช้วัดค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ประหยัด มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขจากการวัดโดยเครื่องมือ HAPPINOMETER สามารถตีความและให้ความหมาย ได้ดังต่อไปนี้

Very Unhappy =
คะแนน 0.00 – 24.99

หมายถึง ระดับความสุขที่สะท้อนให้เห็นผลที่ได้ว่าอยู่ในขั้นต่ำกว่าเป้าหมายมากที่สุด เป็นสัญญาณระบุให้ผู้บริหารต้องให้การพัฒนาสัมภาษณ์ Happy 8 Plus ทันที

Unhappy =
คะแนน 25.00 – 49.99

หมายถึง ระดับความสุขที่สะท้อนให้เห็นผลที่ได้ว่าอยู่ในขั้นต่ำกว่าเป้าหมาย เป็นสัญญาณระบุให้ผู้บริหารต้องให้การพัฒนาสัมภาษณ์ Happy 8 Plus อย่างจริงจัง

Very Happy =
คะแนน 75.00 – 100

หมายถึง ระดับความสุขที่สะท้อนให้เห็นผลที่ได้ว่าอยู่ในขั้นเกินเป้าหมาย เป็นสัญญาณว่าผู้บริหารควรให้การพัฒนาสัมภาษณ์ Happy 8 Plus ต่อไปและยกย่องเป็นแบบอย่าง

Happy =
คะแนน 50.00 – 74.99

หมายถึง ระดับความสุขที่สะท้อนให้เห็นผลที่ได้ว่าอยู่ในขั้นตามเป้าหมาย เป็นสัญญาณว่า ผู้บริหารควรให้การพัฒนาสัมภาษณ์ Happy 8 Plus ต่อไป

1.4 ระเบียบวิธี

♥ 1.4.1 วิธีการสำรวจ (Survey Design) และเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ คือ เครื่องมือวัดความสุข HAPPINOMETER ซึ่งทำการสำรวจคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานในประเทศไทยเป็นรายครึ่งปี เครื่องมือนี้ ประกอบด้วย “แบบสำรวจความสุขด้วยตนเอง” และโปรแกรมสำเร็จรูป (Excel) ในการคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตและความสุข ซึ่งคนทำงานในองค์กรต่างๆ สามารถวัดคุณภาพชีวิตและความสุขด้วยตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถนำผลที่ได้มาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขของตนเองได้ทันที

การสำรวจสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทยนี้ใช้แบบสอบถาม HAPPINOMETER ฉบับยาว³ ซึ่งมีข้อคำถามทั้งหมด 10 ตอน รวม 56 ข้อคำถาม โดยการให้ผู้ตอบกรอกแบบสอบถามในเครื่องคอมพิวเตอร์ (Online-based) หรือกรอกแบบสอบถามเป็นรายฉบับ (Paper-based)

ก) ระบบ Online-based ทาง Internet ซึ่งเหมาะสำหรับคนทำงาน หรือบุคคลทั่วไปที่สามารถเข้าถึง Internet โดยผู้ใช้งานสามารถเข้าใช้งานแบบวัดความสุขออนไลน์ได้ที่เว็บไซต์ www.happinometer.com ซึ่งประกอบด้วยฉบับสั้น และฉบับยาว โดยการใช้งานในระบบออนไลน์ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ 1) สำหรับคนทำงานและบุคคลทั่วไป คือ ไม่ระบุหน่วยงาน หรือองค์กรต้นสังกัดและ 2) สำหรับคนทำงานในองค์กรเครือข่ายความสุข คือ สมัครสมาชิกและ Login จากหน่วยงานต้นสังกัด โดยผู้ใช้งานต้องมี user name และ password เพื่อเข้าสู่ระบบในการทำแบบวัดความสุขด้วยวิธีออนไลน์ เมื่อบันทึกข้อมูลตามขั้นตอน และกด submit แล้ว ผู้บันทึกข้อมูลจะทราบผลของคะแนนเฉลี่ยระดับคุณภาพชีวิตและความสุขทันที หลังจากนั้นข้อมูลทั้งหมดก็จะถูกส่งผ่านไปเก็บไว้ที่ฐานข้อมูลของโครงการ

ข) ระบบ Paper-based ผ่านโปรแกรม Excel เครื่องมือนี้อยู่ในรูปของ “แบบสำรวจ” ที่เป็น “แบบสอบถาม” เหมาะสำหรับการวัดคุณภาพชีวิตและความสุขของคนทำงานทุกระดับ ผ่านการกรอกข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้ปากกาหรือดินสอ วิธีการนี้เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับคนทำงานที่ไม่สามารถเข้าถึงการใช้ระบบ Internet การใช้เครื่องมือนี้ ผู้บริหารและบุคลากรฝ่าย HR หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการในการบริหารจัดการให้บุคลากรขององค์กร กรอกข้อมูลในแบบสำรวจเป็นรายบุคคล เมื่อกรอกข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว HR หรือผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลลงในโปรแกรม Excel เพื่อคำนวณค่าเฉลี่ยตามลำดับ เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว ข้อมูลทั้งหมดจะถูกจัดเก็บไว้ที่ฝ่าย HR หรือฝ่ายที่ดำเนินการก่อน

♥ 1.4.2 กลุ่มเป้าหมาย

ได้แก่ คนทำงานอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ที่ทำงานในองค์กรภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน

♥ 1.4.3 การสุ่มตัวอย่าง

ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยสุ่มตัวอย่างจาก

³ เครื่องมือ HAPPINOMETER มี 2 ชุด คือ ฉบับสั้น ที่มีข้อคำถาม 20 ข้อ และฉบับยาว ที่มีข้อคำถามทั้งหมด 56 ข้อ

กรอบตัวอย่าง (Sampling Frame) ที่รวบรวมจำนวนหน่วยงานและจำนวนบุคลากร ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่เป็นสถานประกอบการจากทำเนียบหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย (PMAT) ทำเนียบ โรงพยาบาลเอกชน ทำเนียบธนาคารในประเทศไทย ทำเนียบโรงแรมในประเทศไทย

♥ 1.4.4 กระบวนการเก็บข้อมูล

1) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยทำหนังสือเชิญตัวอย่างที่สุ่มได้ ทั้งในระดับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร หรือทรัพยากรบุคคล หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับบริหารและปฏิบัติ มาร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการใช้เครื่องมือ และการฝึกทดลองใช้เครื่องมือ

คณะนักวิจัยทำการฝึกอบรมวิธีการใช้เครื่องมือ HAPPINOMETER เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ ฝ่าย HR หรือฝ่ายดำเนินการจะสามารถใช้เครื่องมือนี้ และนำไปถ่ายทอดให้เกิดการใช้อย่างต่อเนื่อง

2) การส่งแบบสอบถาม และเชิญชวนให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานสมัครใจใช้แบบสอบถามในแต่ละประเภท

3) กำหนดระยะเวลาในการส่งแบบกลับคืน โดยแต่ละหน่วยงานหรือองค์กร ต้องส่งแบบกลับคืน ภายในระยะเวลา 4 สัปดาห์ นับจากตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม

♥ 1.4.5 การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสถิติเพื่อสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences : SPSS) วิเคราะห์ผล และนำเสนอเป็นค่าเฉลี่ยความถี่ และร้อยละ

1.5 นิยามปฏิบัติการ

ก) จับตาความสุข หมายถึง การสำรวจ ติดตาม และประเมินผลคุณภาพชีวิต และความสุขของคนทำงานในประเทศไทย โดยมีการนำเสนอผลเป็นแบบ Real time เป็นรายครึ่งปี คือ เวลาจริงของคุณภาพชีวิตและความสุข ที่คำนวณจากการเก็บข้อมูลโดยเครื่องมือและสูตรการคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Excel

ข) คนทำงานในประเทศไทย หมายถึง ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และกำลังปฏิบัติงานทั้งระดับบริหาร ระดับอำนาจการ ระดับปฏิบัติการ และระดับแรงงาน ทั้งในภาครัฐบาล อาทิจ กระทรวงต่างๆ ภาครัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน อาทิจ สถานประกอบการประเภทอุตสาหกรรม บริการ และอื่นๆ เป็นต้น

บทที่ 2

การสำรวจปีที่ 2

รอบครึ่งปีหลัง
(กรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2556)

2.1 อัตราการได้รับแบบสอบถามกลับคืน

การสำรวจปีที่ 2 รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2556) ได้รับการตอบกลับ จาก 46 องค์กร จำนวนทั้งสิ้น 16,310 ราย โดยแบ่งเป็นการตอบแบบ Paper-based จำนวน 6,793 ราย และแบบ Online (online+mobile app.) จำนวน 9,517 ราย อย่างไรก็ตาม แบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ คือ แบบ Paper-based จำนวน 5,622 ราย และแบบ Online (online+mobile app.) จำนวน 3,978 ราย รวมทั้งสิ้นจำนวน 9,600 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.9 โดยจำนวนที่ขาดหายไปของทั้งสองแบบ คือ 6,710 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.1 เนื่องจากเป็นแบบที่กรอกข้อความไม่ครบทุกข้อในทั้ง 9 มิติ จึงไม่สามารถนำมารวมวิเคราะห์ เนื่องจากจะทำให้ค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขรวมไม่มีความน่าเชื่อถือ (ตาราง 2.1)

ตาราง 2.1 สรุปจำนวนแบบสอบถามคืนกลับมาทั้งหมดของการสำรวจ ปีที่ 2 รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2556)

จำนวนแบบสอบถาม (รอบ 4)		จำนวน (N=16,310)	ร้อยละ (%)
รวมทั้งหมด	Manual	6,793	41.6
	Online(online+MU+mobile app.)	9,517	58.4
	Total	16,310	100.0
แบบสมบูรณ์ทุกมิติ ความสุข*	Manual	5,622	34.5
	Online(online+MU+mobile app.)	3,978	24.4
	Total	9,600	58.9
แบบเสีย **	Manual	1,171	7.2
	Online(online+MU+mobile app.)	5,539	34.0
	Total	6,710	41.1

* แบบสมบูรณ์ทุกมิติความสุข หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้ตอบตอบข้อความของ 9 มิติความสุขครบทุกข้อในทุกมิติ (รวม 56 ข้อ) แม้ว่า จะตอบข้อความในหมวดคำถามทั่วไป (มี 8 ข้อคำถาม) ครบทุกข้อหรือไม่ก็ตาม แบบสมบูรณ์นี้ นำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์สถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย

** แบบเสีย หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้ตอบข้อความของ 9 มิติความสุขไม่ครบทุกข้อในทุกมิติ (รวม 56 ข้อ) แม้ว่า จะตอบข้อความในหมวดคำถามทั่วไป (มี 8 ข้อคำถาม) ครบทุกข้อหรือไม่ก็ตาม แบบเสียนี้ ไม่นำมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์สถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย

2.2 ลักษณะทั่วไปของคนทำงาน

การสำรวจปีที่ 2 รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2556) มีจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 9,600 คน ในจำนวนนี้เป็นคนทำงานในหน่วยงานภาคเอกชนจำนวน 6,234 คน และคนทำงานในหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 3,366 คน เมื่อแยกตามเพศพบว่า สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างคนทำงานเพศชายร้อยละ 32.6 และหญิงร้อยละ 67.4

ในการนำเสนอข้อมูลทั่วไปนี้ อธิบายเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานในหน่วยงานภาคเอกชน และคนทำงานในหน่วยงานภาครัฐ ตามด้วยการเปรียบเทียบระหว่างเพศของกลุ่มตัวอย่าง

♥ 2.2.1 เพศ และกลุ่มอายุ

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ร้อยละ 67.4 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง และมีเพศชาย ร้อยละ 32.6 เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชนพบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนมีสัดส่วนของเพศหญิง ร้อยละ 68.5 และเพศชาย ร้อยละ 31.5 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างภาครัฐมีสัดส่วนของเพศหญิง ร้อยละ 65.4 และเพศชาย ร้อยละ 34.6 ตามลำดับ เห็นได้ว่าสัดส่วนของเพศหญิงและชายทั้งภาครัฐและเอกชนมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน และเมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุออกเป็น 6 กลุ่มอายุ ได้แก่ กลุ่มอายุ 18-24 ปี กลุ่มอายุ 25-34 ปี กลุ่มอายุ 35-44 ปี กลุ่มอายุ 45-54 ปี กลุ่มอายุ 55-60 ปี และกลุ่มอายุ 61 ปีขึ้นไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 25-34 ปี ร้อยละ 43.6 ซึ่งนับเป็นเกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เมื่อพิจารณาการกระจายตามรายอายุแยกตามกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีอายุน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับภาครัฐ โดยกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี (ร้อยละ 89.3) แต่ในภาครัฐพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มอายุระหว่าง 25-44 ปี (ร้อยละ 65.6) นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป มีถึงร้อยละ 8.3 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนที่มีอายุเท่ากัน ซึ่งมีเพียงร้อยละ 1.4 (ตาราง 2.2)

ตาราง 2.2 กลุ่มอายุ จำแนกตามภาคการทำงานและ เพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	11.1	13.1	12.4	2.7	3.8	3.4	16.1	17.9	17.3
25-34 ปี	41.6	44.6	43.6	32.1	33.9	33.3	47.3	50.2	49.3
35-44 ปี	28.6	24.9	26.1	31.6	32.8	32.3	26.8	20.9	22.7
45-54 ปี	14.6	13.6	13.9	24.7	21.6	22.6	8.5	9.4	9.1
55-60 ปี	4.1	3.7	3.8	8.9	8.0	8.3	1.1	1.5	1.4
61 ปีขึ้นไป	0.1	0.1	0.1	NA	NA	NA	0.2	0.1	0.1
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	2,926	6,051	8,977	1,099	2,073	3,172	1,827	3,978	5,805

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างในรอบการสำรวจที่สามเปรียบเทียบกับ กลุ่มตัวอย่างในรอบที่หนึ่งและ รอบที่สอง พบว่า เมื่อจำแนกตาม เพศ มีคุณลักษณะที่แตกต่างกับกลุ่มตัวอย่างในรอบที่หนึ่งและรอบที่สอง โดยกลุ่มตัวอย่างในรอบที่สามนี้มีสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างในรอบที่หนึ่งและรอบที่สองนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นพนักงานเพศหญิง อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐในรอบที่สามนี้มีสัดส่วนน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างในรอบที่หนึ่งและรอบที่สอง

♥ 2.2.2 ระดับการศึกษา

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 62.7) ของกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป และอีกร้อยละ 37.1 เป็นกลุ่มที่มีการศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรี ในขณะที่กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา และระดับการศึกษาอื่นๆ มีเพียงร้อยละ 0.1 เท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง ในภาครัฐและภาคเอกชน พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า หรือเทียบเท่าระดับปริญญาตรีในภาครัฐมีสูงกว่าภาคเอกชน (ร้อยละ 83.4 และ ร้อยละ 50.9 ตามลำดับ) นอกจากนี้ สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่าในภาคเอกชนมีสูงกว่าภาครัฐด้วย (ร้อยละ 3.2 และ ร้อยละ 1.5 ตามลำดับ)

ตาราง 2.3 การศึกษา จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	3.8	2.0	2.6	2.8	0.7	1.5	4.5	2.6	3.2
ม.ต้น	13.0	4.0	6.9	4.5	1.5	2.6	18.5	5.3	9.4
ม.ปลาย	20.3	14.2	16.1	7.8	3.9	5.2	28.3	19.8	22.4
ปวช.	6.0	3.0	4.0	2.5	1.3	1.7	8.2	4.0	5.3
ปวส.	8.0	4.3	5.5	7.1	3.1	4.5	8.6	5.0	6.1
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	1.7	2.2	2.0	1.8	1.0	1.2	1.6	2.9	2.5
ปริญญาตรี	30.0	52.3	45.1	39.8	55.4	50.1	23.6	50.6	42.3
สูงกว่าปริญญาตรี	17.1	17.9	17.6	33.7	33.1	33.3	6.3	9.6	8.6
ไม่ได้รับการศึกษา	0.1	0.0	0.1	NA	NA	NA	0.2	0.1	0.1
อื่นๆ	0.1	0.1	0.1	NA	NA	NA	0.2	0.1	0.1
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	2,897	6,123	9,020	1,132	2,160	3,292	1,765	3,963	5,728

♥ 2.2.3 สถานภาพสมรส

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพ โสด ร้อยละ 48.7 และเมื่อพิจารณาสถานภาพสมรสแยกตามกลุ่มตัวอย่างใน ภาครัฐและภาคเอกชน พบว่าภาคเอกชนมีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสดมากกว่าภาครัฐ (ร้อยละ 51.7 และร้อยละ 43.3 ตามลำดับ) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่พบมารองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแต่งงานและอยู่ร่วมกัน พบว่า ภาครัฐมีกลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกันสูงกว่าภาคเอกชน (ร้อยละ 46.0 และร้อยละ 35.2 ตามลำดับ) และที่น่าสนใจก็คือ กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐมีกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพ หม้ายสูงกว่าภาคเอกชน (ร้อยละ 1.6 และร้อยละ 0.7 ตามลำดับ) เช่นเดียวกับ กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพหย่า/แยกทาง/เลิกกัน ภาครัฐมีอัตราสูงกว่าภาคเอกชน (ร้อยละ 3.6 และร้อยละ 2.8 ตามลำดับ) (ตาราง 2.4)

ตาราง 2.4 สถานภาพสมรส จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	40.9	52.3	48.7	36.5	46.8	43.3	43.7	55.3	51.7
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	45.8	36.0	39.2	54.8	41.5	46.0	40.1	33.0	35.2
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	2.6	2.7	2.7	2.3	3.3	3.0	2.7	2.4	2.5
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	7.5	4.4	5.4	3.1	2.1	2.5	10.3	5.6	7.0
หม้าย	0.6	1.3	1.1	0.5	2.2	1.6	0.7	0.8	0.7
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	2.6	3.3	3.1	2.8	4.0	3.6	2.5	2.9	2.8
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	2,920	6,128	9,048	1,136	2,154	3,290	1,784	3,974	5,758

♥ 2.2.4 จำนวนบุตร

มากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างพบว่าไม่มีบุตร ร้อยละ 55.3 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวน 1 คนขึ้นไป มีร้อยละ 44.7 เมื่อพิจารณาจำนวนบุตรแยกตามกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า สัดส่วนของผู้มีบุตรในภาคเอกชนมีน้อยกว่าภาครัฐ (ร้อยละ 42.9 และร้อยละ 47.9 ตามลำดับ) และเมื่อพิจารณาปัจจัยทางด้านเพศร่วมกับการมีบุตร พบว่าสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่มีบุตรต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรส่วนใหญ่มีบุตร 1 คน ร้อยละ 24.2 (ตาราง 2.5)

ตาราง 2.5 จำนวนบุตร จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	47.1	59.2	55.3	44.8	55.9	52.1	48.6	61.0	57.2
มี จำนวน 1 คน	27.8	22.5	24.2	28.0	21.9	24.0	27.6	22.8	24.3
มี จำนวน 2 คน	20.5	15.5	17.1	24.1	19.4	21.0	18.2	13.4	14.9
มีจำนวน 3-4 คน	4.1	2.6	3.1	3.0	2.8	2.9	4.8	2.5	3.2
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	0.5	0.2	0.3	0.1	NA	0.0	0.8	0.3	0.5
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	2,881	6,090	8,971	1,135	2,150	3,285	1,746	3,940	5,686

♥ 2.2.5 ลักษณะงาน

เมื่อพิจารณาตามลักษณะงาน ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างทำงานด้านการบริการในสัดส่วนสูงที่สุด (ร้อยละ 38.6) รองลงมาคืองานด้านการผลิต และงานสำนักงาน (ร้อยละ 26.5 และ 18.1 ตามลำดับ) การกระจายของกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะงานแตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและภาคเอกชน จากการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างภาครัฐส่วนใหญ่ทำงานการบริการ ในขณะที่ภาคเอกชนส่วนใหญ่เป็นงานด้านการผลิต (ร้อยละ 46.7 และร้อยละ 54.8 ตามลำดับ) (ตาราง 2.6)

ตาราง 2.6 ลักษณะงาน จำแนกตามภาคการทำงานและ เพศ

ลักษณะงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	12.9	21.4	18.1	19.5	24.5	22.7	6.5	16.8	12.1
งานด้านการผลิต	32.9	22.3	26.5	4.4	4.2	4.3	60.3	50.1	54.8
งานด้านการบริการ	36.9	39.7	38.6	46.0	47.0	46.7	28.1	28.5	28.3
งานด้านบริหาร	15.1	15.0	15.0	27.7	22.3	24.1	3.1	3.7	3.4
งานด้านอื่นๆ	2.2	1.6	1.8	2.4	2.1	2.2	2.1	0.9	1.4
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	2,293	3,530	5,823	1,124	2,139	3,263	1,169	1,391	2,560

♥ 2.2.6 สถานภาพการจ้างงาน

มากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (ร้อยละ 69.5) ของกลุ่มตัวอย่าง เป็นพนักงานประจำ และมีร้อยละ 19.9 เป็นการจ้างแบบตามสัญญา ร้อยละ 8.6 เป็นการจ้างแบบรายวัน เมื่อพิจารณาสถานภาพการจ้างงานแยกตามกลุ่มตัวอย่าง ในภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.2) เป็นพนักงานประจำ ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับภาครัฐ (ร้อยละ 69.8) และในกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนรองลงมาของภาครัฐและเอกชนกลับพบความแตกต่างกัน คือ ภาครัฐกลุ่มตัวอย่างที่มีสัดส่วนเป็นอันดับสอง เป็นกลุ่มที่มีการจ้างแบบตามสัญญาจ้าง (ร้อยละ 27.9) แต่ในภาคเอกชนกลุ่มตัวอย่างที่มีสัดส่วนเป็นอันดับสอง เป็นกลุ่มที่มีการจ้างแบบรายวัน (ร้อยละ 18.6) เป็นที่น่าสังเกตว่าในภาครัฐ กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบรายวันมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 0.2 เท่านั้น (ตาราง 2.7)

ตาราง 2.7 สถานภาพการจ้างงาน จำแนกตามภาคการทำงานและ เพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	69.3	69.7	69.5	69.5	70.0	69.8	69.1	69.3	69.2
ตามสัญญาจ้าง	18.6	20.8	19.9	28.2	27.7	27.9	9.9	11.0	10.5
รายวัน	10.0	7.8	8.6	0.2	0.1	0.2	18.8	18.4	18.6
บางช่วงเวลา	0.5	0.4	0.4	0.1	0.3	0.2	0.8	0.5	0.6
ตามผลงาน	0.4	0.2	0.3	NA	0.0	0.0	0.8	0.3	0.5
จ้างเหมา	0.6	0.4	0.4	0.7	0.4	0.5	0.5	0.3	0.4
อื่นๆ	0.7	0.9	0.8	1.3	1.3	1.3	0.1	0.3	0.2
รวม	100								
จำนวนผู้ตอบ	2,386	3,684	6,070	1,132	2,149	3,281	1,254	1,535	2,789

♥ 2.2.7 ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน

จากระยะเวลาการทำงานในองค์กร หากแบ่งช่วงวิเคราะห์ระยะเวลาการทำงานเป็นสองช่วง คือ ช่วงแรกไม่ถึงหกปี และช่วงที่สองตั้งแต่หกปีขึ้นไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอัตราที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 50.9 และร้อยละ 49.1 ตามลำดับ) โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาทำงานมากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 33.4) รองลงมาคือ ระยะเวลาระหว่าง 3-5 ปี (ร้อยละ 19.4) และวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำงานให้กับหน่วยงานได้ในระยะเวลาไม่นานมากนัก เมื่อพิจารณาระยะเวลาที่ทำงานในองค์กร แยกตามกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐที่ทำงานให้กับหน่วยงาน นานกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี มีสูงกว่าภาคเอกชนถึงกว่าหนึ่งเท่า (ร้อยละ 50.1 และ 24.8 ตามลำดับ) ในทางกลับกัน สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐที่ทำงานให้กับหน่วยงานน้อยกว่า 1 ปี มีต่ำกว่าภาคเอกชนถึงกว่าสี่เท่า (ร้อยละ 4.1 และ 17.7 ตามลำดับ) (ตาราง 2.8)

ตาราง 2.8 ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน จำแนกตามภาคการทำงานและเพศ

ระยะเวลาที่ทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	13.3	13.0	13.1	3.4	4.5	4.1	18.8	17.2	17.7
ระหว่าง 1-2 ปี	18.1	18.7	18.5	11.0	12.5	12.0	22.1	21.7	21.8
ระหว่าง 3-5 ปี	20.1	19.0	19.4	18.4	17.6	17.9	21.0	19.7	20.1
ระหว่าง 6-9 ปี	15.0	16.0	15.7	16.7	15.6	15.9	14.1	16.3	15.6
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	33.6	33.3	33.4	50.5	49.8	50.1	24.1	25.1	24.8
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100
จำนวนผู้ตอบ	3030	6307	9337	1085	2089	3174	1945	4218	6163

บทที่ 3

สถานการณ์ความสูง คนทำงานในประเทศไทย ปีที่ 2

รอบครึ่งปีหลัง
(กรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2556)

3.1 ความสุภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย

ผลการสำรวจความสุคนทำงานในประเทศไทยปีที่ 2 รอบครึ่งปีหลังนี้ (กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2556) พบว่า ความสุคนทำงานระดับประเทศมีค่าคะแนนเฉลี่ย 60.2 อยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย”

เมื่อจำแนกมิติที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุด พบว่าความสุคนทำงานระดับประเทศ มิติที่มีค่าคะแนนสูงสุด คือ จิตวิญญาณดี มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 68.2 อยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย”

ความสุคนทำงานระดับประเทศ มิติที่มีค่าคะแนนต่ำที่สุด คือ ผ่อนคลายดี มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 50.9 อยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย”

เมื่อนำผลค่าคะแนนเฉลี่ยทุกมิติมาจัดอันดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อันดับ 1 ได้แก่ จิตวิญญาณดี	(Happy Soul)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 68.2
อันดับ 2 ได้แก่ น้ำใจดี	(Happy Heart)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 67.3
อันดับ 3 ได้แก่ ใฝ่รู้ดี	(Happy Brain)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 62.6
อันดับ 4 ได้แก่ สุขภาพดี	(Happy Body)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 60.6
อันดับ 5 ได้แก่ การงานดี	(Happy Work-Life)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 59.3
อันดับ 6 ได้แก่ ครอบครัวดี	(Happy Family)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 58.7
อันดับ 7 ได้แก่ สังคมดี	(Happy Society)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 56.1
อันดับ 8 ได้แก่ สุขภาพเงินดี	(Happy Money)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 53.9
อันดับ 9 ได้แก่ ผ่อนคลายดี	(Happy Relax)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 50.9

ตาราง 3.1 คะแนนความสุคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวมและรายมิติ

ค่าคะแนน ความสุข เฉลี่ย	 สุขภาพ ดี	 ผ่อน คลายดี	 น้ำใจดี	 จิต วิญญาณ ดี	 ครอบครัว ดี	 สังคม ดี	 ใฝ่รู้ดี	 สุขภาพ เงินดี	 การ งานดี	ความสุข คนทำงาน ในประเทศไทย
ช่วงครึ่งปีแรก 2555	61.6 Happy	51.3 Happy	67.3 Happy	68.6 Happy	62.5 Happy	56.2 Happy	62.2 Happy	55.7 Happy	60.5 Happy	61.1 Happy
ช่วงครึ่งปีหลัง 2555	61.5 Happy	52.0 Happy	67.9 Happy	68.8 Happy	59.4 Happy	57.4 Happy	61.8 Happy	55.3 Happy	59.9 Happy	60.9 Happy
ช่วงครึ่งปีแรก 2556	57.4 Happy	48.5 UnHappy	65.4 Happy	66.7 Happy	56.0 Happy	53.6 Happy	59.6 Happy	50.2 Happy	54.6 Happy	57.1 Happy
ช่วงครึ่งปีหลัง 2556	60.6 Happy	50.9 Happy	67.3 Happy	68.2 Happy	58.7 Happy	56.1 Happy	62.6 Happy	53.9 Happy	59.3 Happy	60.2 Happy

♥ 3.1.1 ความสุขภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทยกับเพศ

ผลการสำรวจความสุขคนทำงานในปีที่ 2 รอบครึ่งปีหลัง ค่าคะแนนความสุขภาพรวมในการสำรวจช่วงครึ่งปีหลัง 2556 พบว่า มีค่าคะแนนความสุขเพิ่มสูงขึ้น (ร้อยละ 60.2) เมื่อเปรียบเทียบกับ การสำรวจช่วงครึ่งปีแรก 2556 (ร้อยละ 57.1) (ตาราง 3.1) และในภาพรวมของการสำรวจรอบครึ่งปีหลัง พบว่า เพศชายและเพศหญิง ของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีความสุขในระดับ Happy และเพศชายและเพศหญิงมีค่าคะแนนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 59.1 และร้อยละ 60.9 ตามลำดับ) โดยเมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนความสุขระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนเล็กน้อย (ร้อยละ 62.4 และร้อยละ 59.1 ตามลำดับ) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ และภาครัฐ และภาคเอกชน พบว่า เพศหญิงที่มีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายทั้งใน ภาครัฐและภาคเอกชน (ตาราง 3.2)

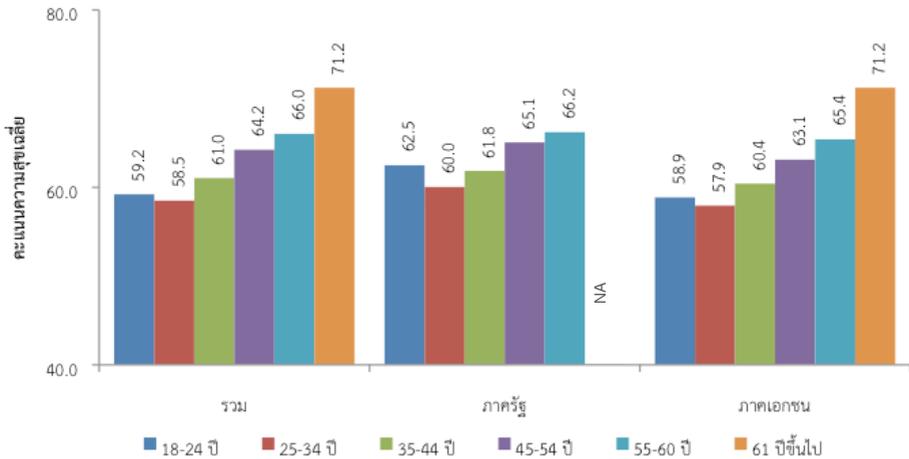
ตาราง 3.2 คะแนนความสุขคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวม จำแนกตามเพศ และ ภาคการทำงาน

คะแนนความสุข ในภาพรวมเฉลี่ย	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	59.1	60.9	60.2	61.1	63.1	62.4	57.9	59.7	59.1

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ ในกาสำรวจความสุขคนทำงานในปีที่ 2 รอบครึ่งปีหลัง พบว่า ค่าคะแนนความสุขมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามกลุ่มอายุที่มากขึ้น และเป็นไปในทำนองเดียวกันเมื่อพิจารณาคนทำงานในภาครัฐและภาคเอกชน ยกเว้นเพียงในกลุ่มอายุ 25 - 34 ปี ซึ่งจะเป็นกลุ่มอายุเดียว ที่ค่าคะแนนความสุขจะลดลง โดยมีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มอายุ 18 - 24ปี แต่หลังจากกลุ่มอายุ 25-34 ปี คะแนนความสุขจะเพิ่มขึ้นเมื่อเข้าสู่กลุ่มอายุที่เพิ่มมากขึ้น โดยพบแนวโน้มดังกล่าวทั้งใน ภาครัฐและภาคเอกชน ดังนั้นคนทำงานที่อยู่ในช่วงอายุ 25-34 ปี จึงเป็นกลุ่มที่มีคะแนนความสุขที่น้อยที่สุด ในขณะที่คนทำงานที่อายุมากกว่า 61 ปี เป็นกลุ่มที่มีคะแนนความสุขสูงสุด และคะแนนความสุขของคนทำงานในภาครัฐใกล้เคียงกับ

คนทำงานในภาคเอกชนเกือบทุกกลุ่มอายุ จะมีเพียง 1 กลุ่มอายุที่คะแนนความสุขของคนทำงานภาครัฐสูงกว่าภาคเอกชนอย่างชัดเจน คือ ช่วงอายุ 18 - 24 ปี (ร้อยละ 62.5 และ 58.9 ตามลำดับ) (รูป 3.1)

รูป 3.1 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามกลุ่มอายุ และภาคการทำงาน

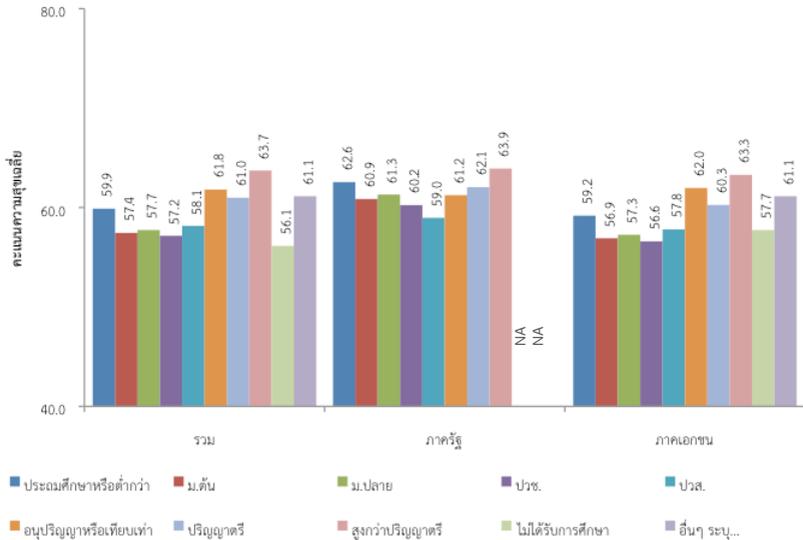
3.1.2 ความสุภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทยกับระดับการศึกษา

เมื่อจำแนกความสุขตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ กลุ่มที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี โดยพบทั้งในภาพรวม ภาครัฐ และภาคเอกชน ในขณะที่กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษามีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด และยังพบว่าค่าคะแนนความสุขในระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. และปวส. มีค่าคะแนนความสุขไม่แตกต่างกัน แต่ที่น่าสนใจ คือ กลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีค่าคะแนนความสุขใกล้เคียงกับกลุ่มที่มีระดับการศึกษานูปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และระดับการศึกษาปริญญาตรี ทั้งในภาพรวม และกลุ่มคนทำงานภาครัฐ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคนทำงานภาครัฐ

และภาคเอกชน พบว่า คนทำงานภาครัฐมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงกว่าคนทำงานภาคเอกชนในทุกระดับการศึกษา ยกเว้นในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ที่ภาคเอกชนมีค่าคะแนนสูงกว่าภาครัฐ (รูป 3.2)

รูป 3.2 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามการศึกษา และภาคการทำงาน

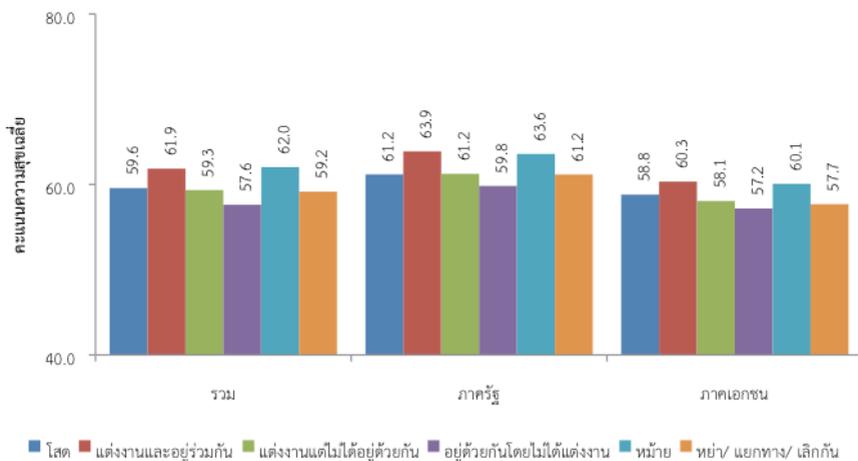

3.1.3 ความสุขภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทยกับสถานภาพสมรส

เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า ในภาพรวมคนทำงานที่มีสถานภาพแต่งงานและอยู่ร่วมกันกับคู่สมรส และกลุ่มที่เป็นหม้าย มีค่าคะแนนความสุขสูงสุดใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 61.9 และร้อยละ 62.0 ตามลำดับ) โดยปรากฏการณ์ดังกล่าวพบทั้งในภาพรวม ภาครัฐ และภาคเอกชน อีกทั้ง กลุ่มที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงานจะเป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด

ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามภาคการทำงาน และประเด็นที่น่าสนใจคือ กลุ่มคนทำงานที่ระบุว่า เป็นหม้าย มีค่าคะแนนความสุขสูงกว่ากลุ่มคนโสด ซึ่งมีแนวโน้มเดียวกันทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน อย่างไรก็ตาม พบว่า คนทำงานในภาครัฐมีคะแนนความสุขสูงกว่าคนทำงานในภาคเอกชนในทุกสถานภาพสมรส (รูป 3.3)

รูป 3.3 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามสถานภาพสมรส และภาคการทำงาน

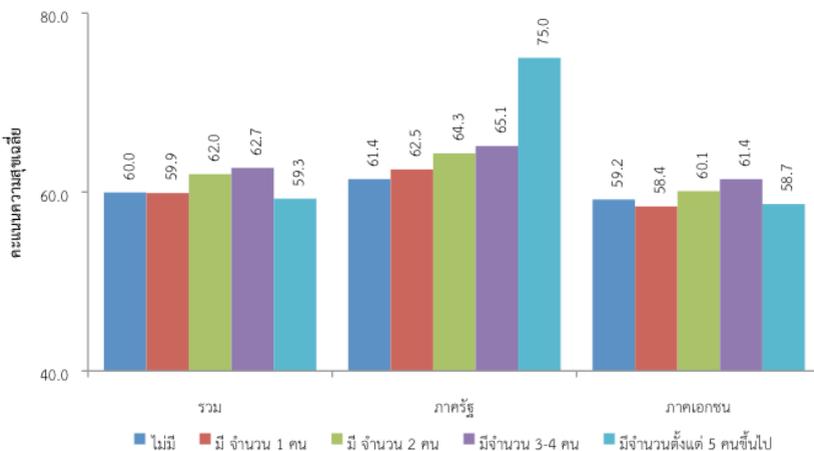
♥ 3.1.4 ความสุขภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทยกับจำนวนบุตร

เมื่อจำแนกตามจำนวนบุตร พบว่า ในภาพรวมความสุขของคนทำงาน จำแนกตาม จำนวนบุตร กลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ กลุ่มที่มีบุตรจำนวน 3-4 คน คน ส่วนกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่มีบุตรจำนวน 5 คนขึ้นไป ชื่อน่าสังเกต คือ กลุ่มที่ไม่มีบุตรและกลุ่มที่มีบุตรจำนวน 1 คน มีค่าคะแนนความสุขใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 60.0 และร้อยละ 59.9 ตามลำดับ) และพบว่า ค่าคะแนนความสุขจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนบุตรที่เพิ่มขึ้น ยกเว้นพอมีจำนวนบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ค่าคะแนนความสุขจะลดลง โดยพบแนวโน้มดังกล่าวทั้งในภาพรวม และภาคเอกชน แต่ตรงข้ามกับในภาครัฐ ซึ่งภาครัฐพบว่า มีค่าคะแนนความสุขเพิ่มสูงขึ้นเมื่อมีบุตรมากกว่า 5 คนขึ้นไป และเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุข

สูงกว่าภาคเอกชนในทุกกลุ่ม ประเด็นที่น่าสนใจ คือ ในภาครัฐกลุ่มที่มีจำนวนบุตรมากกว่า 5 คนขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงสุด ร้อยละ 75.0 (รูป 3.14)

รูป 3.4 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามจำนวนบุตร และภาคการทำงาน

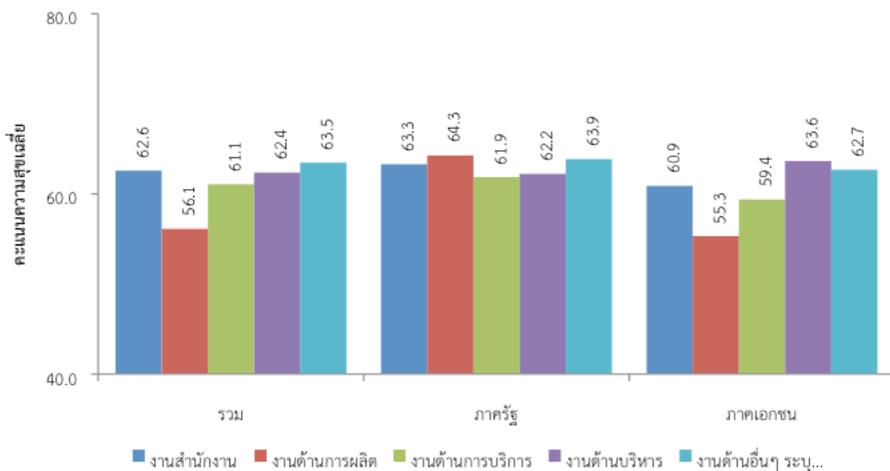

3.1.5 ความสุขภาพรวมของคนทำงานกับลักษณะงาน

ในภาพรวม พบว่า หากไม่นับรวมกลุ่มงานประเภทอื่นๆ กลุ่มที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงสุด คือ กลุ่มงานสำนักงาน รองลงมาคือกลุ่มงานบริหาร และกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มงานด้านการผลิต (ร้อยละ 62.6 ร้อยละ 62.4 และร้อยละ 56.1 ตามลำดับ)

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าใน 4 ลักษณะงาน ยกเว้นงานด้านบริหาร ซึ่งภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาครัฐ และสิ่งที่น่าสังเกต คือ ในงานด้านการผลิต และงานด้านบริการ ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนอย่างเห็นได้ชัด (ภาครัฐร้อยละ 64.3 ภาคเอกชน ร้อยละ 55.3 และภาครัฐร้อยละ 61.9 ภาคเอกชน ร้อยละ 59.4 ตามลำดับ) และพบว่าในภาครัฐกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงสุด คือ กลุ่มงานการผลิต ในขณะที่ภาคเอกชนกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงสุด คือ กลุ่มงานบริหาร (รูป 3.5)

รูป 3.5 คะแนนความสุขในภาพรวมของพนักงานในประเทศไทย
จำแนกตามลักษณะงาน และภาคการทำงาน

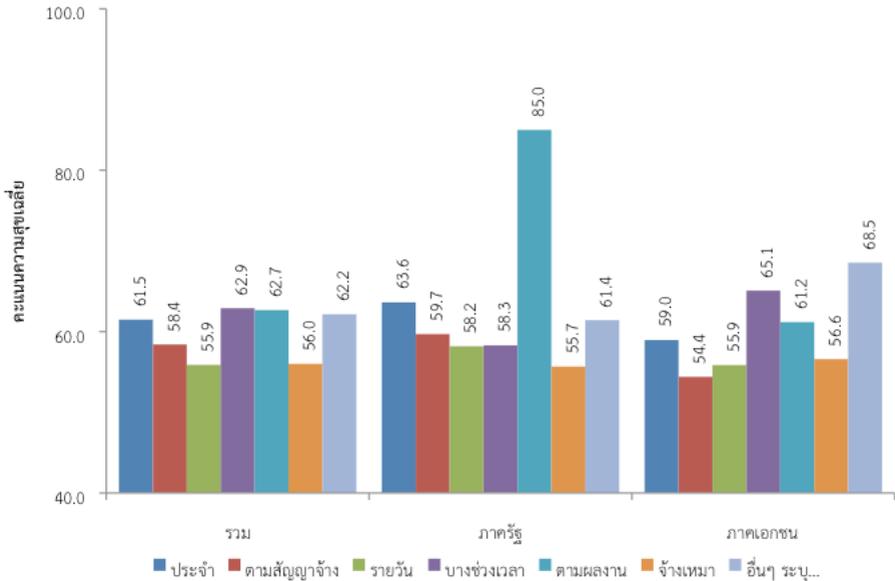
♥ 3.1.6 ความสุขภาพรวมของพนักงานกับสภาพการจ้างงาน

สภาพการจ้างงานกับความสุขคนทำงาน พบว่า ในภาพรวมคนทำงานที่มีสภาพการจ้างงานแบบบางช่วงเวลา ตามผลงาน และอื่นๆ มีค่าคะแนนความสุขสูงในระดับใกล้เคียงกัน คือ มีค่าคะแนนความสุขอยู่ในช่วงร้อยละ 62.2-62.9 ในขณะที่ผู้ที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบรายวัน และจ้างเหมา เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขน้อยที่สุด คืออยู่ในช่วงร้อยละ 55.9-56.0

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน พบว่า ในภาครัฐกลุ่มที่มีสภาพการจ้างงานแบบตามผลงาน เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด (ร้อยละ 85.0) ในขณะที่ภาคเอกชน พบว่า หากไม่นับรวมกลุ่มอื่นๆ กลุ่มที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบบางช่วงเวลา เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด (ร้อยละ 65.1) ซึ่งนับว่าเป็นประเด็นที่มีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง แต่สำหรับกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุดของภาครัฐ คือ กลุ่มที่มีสภาพการจ้างงานแบบจ้างเหมา (ร้อยละ 55.7) ส่วนภาคเอกชน คือ กลุ่มที่มีสภาพการจ้างงานแบบตามสัญญาจ้าง (ร้อยละ 54.4) เพิ่มคำว่า (รูป 3.6)

รูป 3.6 คะแนนความสุขในภาพรวมของพนักงานในประเทศไทย
จำแนกตามสภาพการจ้างงาน และภาคการทำงาน

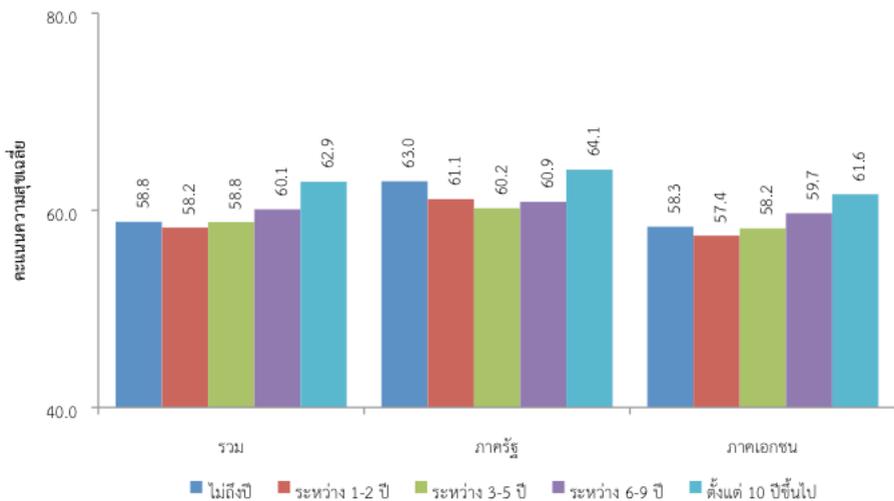

♥ 3.1.7 ความสุภาพรวมของพนักงานกับระยะเวลาที่ทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน

ในภาพรวม ค่าคะแนนความสุขของพนักงานกับระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน จากการสำรวจในรอบครึ่งปีหลัง 2556 พบว่า พนักงานที่มีระยะเวลาทำงานอยู่ในองค์กรตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยความสุขสูงที่สุด (ร้อยละ 62.9) ส่วนกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่มีระยะเวลาการทำงานในองค์กรระหว่าง 1-2 ปี (ร้อยละ 58.2) และที่น่าสังเกตคือ กลุ่มคนทำงานที่มีระยะเวลาการทำงานไม่ถึงปี (ร้อยละ 58.2) เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าคนทำงานระหว่าง 1-2 ปี (ร้อยละ 58.2) และมีค่าคะแนนเท่ากับกลุ่มที่มีระยะเวลาการทำงาน 3-5 ปี (58.8 คะแนน) จากภาพรวมจึงเห็นได้อย่างชัดเจนว่าค่าคะแนนความสุขของพนักงานในองค์กรจะมีค่าคะแนนสูงในช่วงแรกของการทำงานคือ ช่วงไม่ถึงปี และค่าคะแนนความสุขจะลดลงเมื่อทำงานนานขึ้น คือ ระยะเวลา 1-2 ปี แต่ค่าคะแนนความสุขจะกลับมาเพิ่มสูงขึ้นเมื่อมีระยะเวลาการทำงานที่เพิ่ม

มากขึ้น คือ ระยะเวลา 3-5 ปี และระยะเวลา 6-9 ปี จนกระทั่งค่าคะแนนจะเพิ่มสูงสุดเมื่อมีระยะเวลาการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (U-Shape) เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนในทุกระยะเวลาการทำงาน และที่น่าสังเกต คือ ในภาครัฐค่าคะแนนความสุขจะมีค่าสูงในช่วงระยะเวลาไม่ถึงปีของการทำงาน แต่ค่าคะแนนความสุขจะค่อยๆ ลดลงเมื่อมีระยะเวลาการทำงานเพิ่มขึ้น คือ ระหว่าง 1-2 ปี และระหว่าง 3-5 ปี แต่ค่าคะแนนจะกลับมาเพิ่มสูงขึ้นอีกครั้ง เมื่อมีระยะเวลาการทำงานระหว่าง 6-9 ปี และจะเพิ่มสูงที่สุดเมื่อมีระยะเวลาการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ซึ่งแตกต่างกับค่าคะแนนความสุขที่พบในภาคเอกชนเล็กน้อย คือ ในภาคเอกชนค่าคะแนนความสุขจะเพิ่มขึ้นในช่วงแรกของการทำงาน และจะลดลงในช่วงระหว่าง 1-2 ปี ต่อมา แต่ว่าค่าคะแนนจะกลับเพิ่มสูงขึ้นในช่วงระหว่าง 3-5 ปี และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจนถึงระยะเวลาตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป (รูป 3.7)

รูป 3.7 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน และภาคการทำงาน

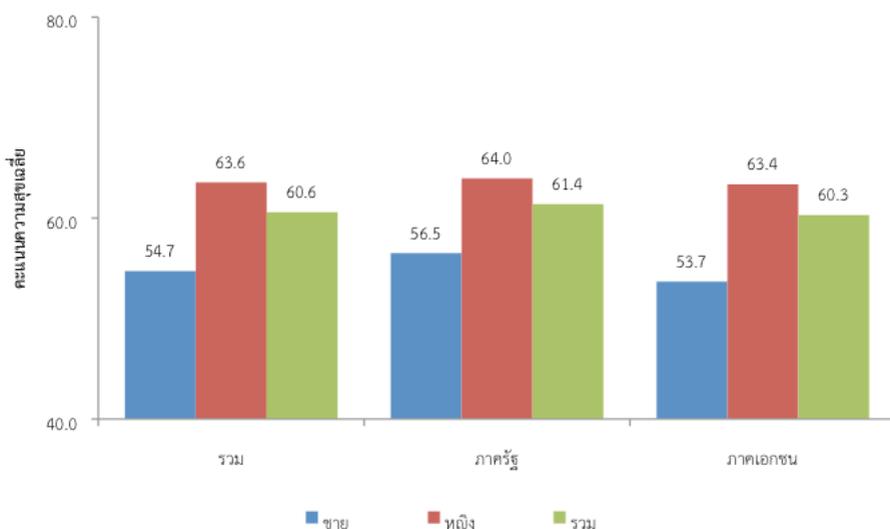

3.2 ความสุขของคนทำงานแยกรายมิติ

♥ 3.2.1 มิติที่ 1 สุขภาพกายดี หรือ Happy Body

ความสุขของคนทำงาน ในมิติที่ 1 คือ สุขภาพดี หรือ Happy Body โดย HAPPINOMETER พิจารณาได้จากการมีมวลกายที่เหมาะสม ไม่อ้วนเกินไปหรือไม่ผอมเกินไป และจากการมีพฤติกรรมทางสุขภาพที่เหมาะสม ทั้งในเรื่องการรับประทานอาหารและการออกกำลังกาย รวมถึง การงดเว้นจากการสูบบุหรี่หรือการบริโภคเหล้า สุรา ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพของคนทำงาน ข้อคำถามซึ่งใช้วัดระดับความสุขในมิติสุขภาพกายดี ประกอบไปด้วย 6 ข้อคำถามด้วยกัน ดังนี้ (1) ท่านมีน้ำหนัก ส่วนสูง และเส้นรอบเอวเท่าใด (2) โดยปกติท่านกินอาหารเช้า โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละกี่วัน (3) ปัจจุบันท่านออกกำลังกายโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละกี่วัน (4) ปัจจุบันท่านสูบบุหรี่ ใบบาง หรือ ยาเส้น หรือไม่ (5) ปัจจุบันท่านดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ ไวน์ สาโท หรือสุราที่บ้านหรือไม่ และ (6) โดยรวมแล้วท่านพึงพอใจกับสุขภาพกายของท่านหรือไม่

รูป 3.8 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ

จากผลการสำรวจปีที่ 2 รอบครึ่งปีหลัง (รูป 3.8) ภาพรวม พบว่าคนทำงานเป็นกลุ่มตัวอย่างของการสำรวจครั้งนี้ มีคะแนนความสุขในมิติสุขภาพดี เท่ากับ 60.6 อยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” เมื่อพิจารณาตามเพศ พบ คนทำงานหญิงมีความสุขในมิติ “สุขภาพกายดี” ที่สูงกว่าคนทำงานชายอย่างเห็นได้ชัด โดยมีค่าคะแนนความสุขอยู่ที่ 63.6 คะแนน ขณะที่คนทำงานชายมีค่าคะแนนความสุขในมิตินี้เพียง 54.7 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างภาคการทํางานของคนทำงาน เหมือนผลการสำรวจในครั้งก่อนๆ พบว่า คนทำงานภาครัฐมีคะแนนความสุขในมิติ “สุขภาพกายดี” ที่สูงกว่าคนทำงานภาคเอกชน แต่ความแตกต่างของคะแนนมีเพียงเล็กน้อย (61.4 คะแนนและ 60.3 คะแนนตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ (ตาราง v1) ผลการสำรวจความสุขของคนทำงานรอบนี้ที่ออกมา มีรูปแบบที่คล้ายคลึงกับผลการสำรวจฯ ทั้ง 3 รอบ ที่ผ่านมา กล่าวคือ คะแนน

สุขภาพดี สำหรับคนทำงานในภาพรวม คนทำงานภาครัฐ และคนทำงานภาคเอกชน มีลักษณะที่แปรผันตามช่วงอายุที่เพิ่มขึ้น โดยมีรูปแบบคล้ายตัวยู (U-shape) คะแนนสุขภาพดีของกลุ่มตัวอย่างจะลดลงเล็กน้อยในช่วงอายุ 25-34 ปี เมื่อเทียบกับในช่วงอายุ 18-24 ปี และค่อยปรับตัวขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่ช่วงอายุ 35-44 ปีขึ้นไป ทำให้เฉพาะในภาคเอกชน กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป และเฉพาะในภาครัฐ กลุ่มตัวอย่างอายุ 55-60 ปี เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด โดยเท่ากับ 68.6 คะแนน และ 66.9 คะแนน ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 25-34 ปี เป็นกลุ่มวัยทำงานที่มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด โดยในภาพรวม มีค่าคะแนนเพียง 59.3 คะแนน เปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนนความสุขสูงกว่าคนทำงานชายในทุกช่วงอายุอย่างเห็นได้ชัด ในภาพรวม คนทำงานหญิงมีคะแนนต่ำที่สุดในช่วงอายุ 25-34 ปี (61.9 คะแนน) ขณะที่ คนทำงานชายมีคะแนนต่ำที่สุดในช่วงอายุ 18-24 ปี (51.2 คะแนน) เปรียบเทียบกับคนทำงานภาครัฐ คนทำงานภาคเอกชนมีความสุขในมิติ “สุขภาพดี” สูงกว่าเล็กน้อยในเกือบทุกช่วงอายุ ยกเว้นในช่วงอายุ 45-60 ปี

จำแนกตามระดับการศึกษา (ตาราง v2) ในภาพรวม ไม่สามารถกล่าวได้ชัดเจนว่าระดับความสุขในมิติสุขภาพกายดี มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาหรือไม่ กลุ่มที่มีคะแนนความสุขสูงที่สุดในมิตินี้ คือ กลุ่มที่รายงานว่าจะไม่ได้รับการศึกษา (66.7 คะแนน) ตามมาด้วย กลุ่มที่จบการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี (63.4 คะแนน) ขณะที่ กลุ่มที่จบการศึกษาในระดับปวช. และ ปวส. (55-56 คะแนน) เป็นกลุ่มที่มีคะแนนความสุขค่อนข้างต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ เปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนนความสุขสูงกว่าคนทำงานชายในทุกระดับการศึกษา เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชนและคนทำงานภาครัฐ ค่าคะแนนความสุขไม่แตกต่างกันมากนักในทุกระดับการศึกษาของคนทำงาน โดยคนทำงานภาครัฐมีค่าคะแนนสูงกว่าคนทำงานภาคเอกชนในกลุ่มที่มีการศึกษาระดับ ประถมศึกษาถึงมัธยมตอนต้น ระดับ ปวช. อนุปริญญา หรือเทียบเท่าและระดับปริญญาตรี

สถานภาพสมรสของคนทำงาน (ตาราง v3) ผลจากการสำรวจภาพรวมพบว่า คนทำงานที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน เป็นกลุ่มที่มีคะแนนความสุขในมิติสุขภาพดีสูงที่สุด เท่ากับ 62.4 คะแนน รองลงมา ได้แก่ คนทำงานที่เป็นหม้าย (62.2 คะแนน) คนทำงานที่เป็นโสด แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน และคนทำงานที่ย่า/แยกทาง/เลิกกัน มีคะแนนความสุขในมิติสุขภาพดีที่ใกล้เคียงกันที่ใกล้เคียงกันที่ประมาณ 59-60 คะแนน กลุ่มคนทำงานที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงานมีคะแนนความสุขในมิตินี้ต่ำที่สุดที่เพียง 56.9 คะแนน หากพิจารณาเพศของคนทำงานร่วมด้วย พบว่า คนทำงานหญิงมีคะแนนสูงกว่าคนทำงานชายในทุกสถานภาพสมรส สิ่งที่เหมือนกันในทั้งคนทำงานหญิงและคนทำงานชาย คือ กลุ่มที่แต่งงานและอยู่ร่วมกับคู่สมรสเป็นกลุ่มที่มีคะแนนสุขภาพดีสูงที่สุด เปรียบเทียบคนทำงานในภาคเอกชนและภาครัฐ พบว่า คะแนนความสุขไม่แตกต่างกันมากนักในทุกสถานภาพสมรส โดยคนทำงานภาครัฐมีค่าคะแนนสูงกว่าในทุกสถานภาพสมรส ยกเว้นในกลุ่มที่มีสถานภาพสมรสเป็นโสด และแต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน คะแนนในภาครัฐและภาคเอกชนเท่ากัน

เมื่อจำแนกตามจำนวนบุตรของคนทำงาน (ตาราง v4) ในภาพรวม เมื่อจำแนกตามเพศชายและเพศหญิง หรือจำแนกโดยภาคการทำงาน ในภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า คะแนนความสุขในมิติสุขภาพดีของคนทำงานที่มีบุตรอย่างน้อย 1 คนขึ้นไป มีค่าที่สูงกว่าคนทำงานที่ไม่มีบุตรเลยอย่างเห็นได้ชัดในทุกกลุ่ม

ลักษณะงาน (ตาราง v5) ภาพรวมพบว่า คนทำงานสำนักงานมีคะแนนความสุขในมิติสุขภาพดี ที่สูงที่สุด ที่ 62.9 คะแนน กลุ่มที่ทำงานด้านการผลิตและด้านบริหาร มีค่าคะแนนต่างกันเล็กน้อย โดยอยู่ที่ประมาณ 61.3-61.7 คะแนน คนทำงานด้านการบริการเป็นกลุ่มที่มีคะแนนสุขภาพดีต่ำที่สุดที่ 59.1 คะแนน อย่างไรก็ตาม เห็นได้ว่าคะแนนความสุขมีช่วงแตกต่างระหว่างแต่ละลักษณะงานของคนทำงานไม่มากนัก เมื่อพิจารณาเพศของคนทำงานร่วมด้วย สำหรับคนทำงานหญิง ผู้ที่ทำงานด้านการผลิตมีคะแนนความสุขในมิติสุขภาพดีสูงที่สุด ตามด้วยผู้ที่ทำงานด้านบริหารและงานสำนักงาน สำหรับคนทำงานชาย กลับพบว่า ผู้ที่ทำงานสำนักงานมีคะแนนสุขภาพดีสูงที่สุด ตามด้วยผู้ที่ทำงานด้านบริหาร เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนความสุขในมิติสุขภาพดี สูงกว่า (เล็กน้อย) ในทุกลักษณะกลุ่มงาน

จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน (ตาราง v6) ภาพรวม คนทำงานที่มีสถานภาพเป็น ลูกจ้างรายวันและลูกจ้างตามผลงาน เป็นกลุ่มที่มีคะแนนความสุขในมิติสุขภาพดีที่สูงสุด ที่ 64.4 และ 64.1 คะแนน ตามลำดับ ตามด้วย คนทำงานที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบจ้างเหมา และการจ้างงานบางช่วงเวลา (61.9 และ 61.6 คะแนน ตามลำดับ) สำหรับคนทำงานหญิง ผู้ที่มีสถานภาพเป็นลูกจ้างรายวันมีคะแนนสุขภาพดีสูงที่สุด ตามด้วยผู้ที่มีสถานภาพการจ้างงานตามผลงาน สำหรับคนทำงานชาย ผู้ที่มีสถานภาพการจ้างงานบางช่วงเวลามีคะแนนสุขภาพดีสูงที่สุด ตามด้วยผู้ที่ถูกจ้างงานตามผลงาน เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสุขภาพดีสูงกว่าในสถานภาพการจ้างงานแบบประจำ บางช่วงเวลาและแบบตามผลงาน

หากพิจารณาคะแนนความสุขในมิติสุขภาพดีของคนทำงานกับระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน (ตาราง V7) การสำรวจ รอบ 4

ยังคงให้ผลค่าคะแนนความสุขที่คล้ายคลึงกับผลการสำรวจ ในทั้ง 3 รอบที่ผ่านมา กล่าวคือ ในภาพรวมของคนทำงาน

ทั้งหมด พบว่า คะแนนสุขภาพดีมีลักษณะแปรผันเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาการทำงานในองค์กรที่เพิ่มขึ้นของคนทำงาน โดยมีรูปแบบในลักษณะตัวยู (U-shape) กล่าวคือ คะแนนสุขภาพดีของคนทำงานจะลดลงเมื่อทำงานในองค์กรเป็นเวลา 1-2 ปี เมื่อเทียบกับในช่วงที่เริ่มเข้าทำงานไม่ถึง 1 ปี หลังจากนั้นจะค่อยปรับตัวดีขึ้นเรื่อยๆ หลังจากทำงานเป็นเวลาดังแต่ 3 ปี เป็นต้นไป จากผลการสำรวจ กลุ่มคนทำงานที่ทำงานในองค์กรมาเป็นเวลา 1-2 ปี เป็นกลุ่มที่มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดที่เพียง 58.8 คะแนน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในองค์กรมาเป็นเวลามากกว่า 10 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีคะแนนสุขภาพดีสูงที่สุดที่ 62.4 คะแนน เมื่อทำการเปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนนความสุขสูงกว่าคนทำงานชายอย่างเห็นได้ชัดในทุกช่วงระยะเวลาของการทำงานในองค์กรโดยมีคะแนนต่ำที่สุดในกลุ่มที่ทำงานมาเป็นเวลา 1-2 ปี ขณะที่กลุ่มคนทำงานชาย แตกต่างกันเล็กน้อย กล่าวคือ กลุ่มคนทำงานชายที่มีค่าคะแนนความสุขต่ำที่สุดคือกลุ่มที่เพิ่งเริ่มเข้าทำงานในองค์กร โดยมีระยะเวลาทำงานยังไม่ถึง 1 ปี เปรียบเทียบระหว่างคนทำงานภาครัฐและภาคเอกชน คะแนนสุขภาพดีไม่แตกต่างกันมากนักในทุกช่วงระยะเวลาทำงาน โดยในทั้งสองกลุ่ม ผู้ที่ทำงานมาแล้วเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป มีคะแนนความสุข ในมิติสุขภาพดีสูงที่สุด

3.2.2 มิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax)

ผ่อนคลายดี (Happy Relax) หมายถึง การรู้จักผ่อนคลายจากเหตุการณ์/สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิต ไม่ว่าจะในการทำงาน หรือการใช้ชีวิตส่วนตัวบ้างก็ทำให้เกิดการผ่อนคลายมีหลายรูปแบบ ทั้งจากการพักผ่อนที่เพียงพอ การผ่อนคลายจากการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เล่นกีฬา ปลูกต้นไม้ เป็นต้น นอกจากนี้ การรู้จักจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นก็เป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้ชีวิตผ่อนคลายการจมอยู่กับปัญหาและแบกปัญหาไว้โดยไม่สามารถจัดการหรือ

วางลงได้ อาจทำให้เกิดความเครียด และส่งผลต่อสภาวะของการผ่อนคลายตามมา ความเครียดที่เกิดขึ้นจึงสะท้อนให้ถึงสภาวะการผ่อนคลายได้เช่นกัน

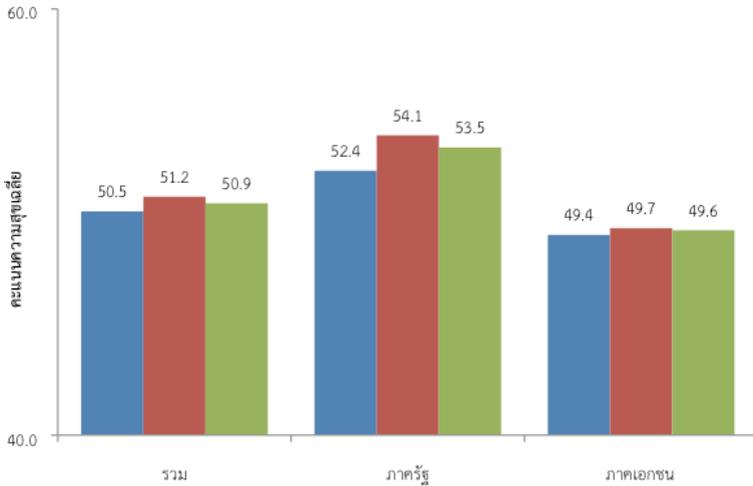
ตัวชี้วัดสำหรับการผ่อนคลายดี จึงเป็นเรื่องของ การพักผ่อนอย่างเพียงพอ การทำกิจกรรมผ่อนคลายต่างๆ สภาวะความเครียดที่เกิดขึ้น ความรู้สึกในชีวิตเป็นไปตามที่คาดหวัง ตลอดจนความสามารถในการจัดการกับปัญหาในชีวิต และได้ใช้ตัวชี้วัดทั้ง 5 ตัวนี้ในการวัดการผ่อนคลายของแต่ละบุคคล

ภาวะความผ่อนคลายอาจมีความแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร เช่น เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การมีบุตรและจำนวนบุตร ลักษณะงานที่ทำ ในส่วนนี้จึงเป็นการนำเสนอข้อมูลจำแนกตามลักษณะทางประชากร ซึ่งเป็นการนำเสนอในลักษณะคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับความสุข

ในภาพรวม คะแนนความสุขในมิติผ่อนคลายดีในการสำรวจครั้งนี้อยู่ในระดับที่สูงกว่าการสำรวจที่ผ่านมา คือ มีคะแนนเฉลี่ย 50.9 คะแนน ในขณะที่การสำรวจครั้งก่อนมีคะแนนเพียง 48.5 อย่างไรก็ตาม แม้การสำรวจครั้งล่าสุดนี้อยู่ในกลุ่ม “มีความสุข” แต่คะแนนก็เกือบตกในกลุ่มไม่มีความสุข และหากเปรียบเทียบกับความสุขในมิติอื่น ความสุขด้านการผ่อนคลายดีเป็นมิติที่มีคะแนนน้อยที่สุดเช่นเดิม สะท้อนให้เห็นว่า ในการดำเนินชีวิตกลุ่มตัวอย่างยังคงมีปัญหาเกี่ยวกับการผ่อนคลายอยู่ อย่างไรก็ตาม ไม่พบความแตกต่างของความสุขในมิตินี้ระหว่างเพศชายและเพศหญิง แต่เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน คนทำงานในภาคเอกชนมีความสุขในมิติผ่อนคลายดีน้อยกว่าคนทำงานภาครัฐ ทั้งในภาพรวมและระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยมีคะแนนระดับไม่มีความสุข (49.6 คะแนน) ขณะที่คนทำงานภาครัฐมีคะแนนระดับมีความสุข (53.5 คะแนน) (ดูรูป 3.9)

รูป 3.9 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ (ตาราง ก1) ในภาพรวมพบว่า กลุ่ม

ตัวอย่างที่อยู่ในช่วงอายุ 25 - 34 ปีมีคะแนนในมิติผ่อนคลายดี น้อยที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเพียง 49.2 แต่ตั้งแต่ช่วงอายุนี้เป็นต้นไป พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านการผ่อนคลายจะเพิ่มขึ้นตามช่วงอายุที่มากขึ้น หมายความว่า ยิ่งอายุมากขึ้น ยิ่งมีความผ่อนคลายมากขึ้นนั่นเอง และมีแนวโน้มลักษณะเดียวกันเมื่อเปรียบเทียบกับคนทำงานชายและหญิง แต่เมื่อถึงอายุ 60 ปีขึ้นไป (ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในภาคเอกชนเท่านั้น) คะแนนความสุขของผู้ชาย จะต่ำลง เหลือเพียง 48.3 คะแนน ขณะที่ผู้หญิงในช่วงอายุเดียวกันมีคะแนน สูงถึง 73.8 จากตัวเลขเหล่านี้ อธิบายได้ว่า ช่วงอายุ 25-34 ปีนั้นเป็นช่วงอายุของการเริ่มต้นสร้างหลักฐานทั้งด้านครอบครัวและการทำงาน จึงอาจทำให้ผู้ที่อยู่ในช่วงอายุนี้มีความเครียดสูงกว่ากลุ่มอายุอื่น และส่งผลต่อความรู้สึกผ่อนคลาย แต่เมื่อข้ามผ่านช่วงนี้ ความผ่อนคลายเริ่มเพิ่มขึ้นตามช่วงอายุที่มากขึ้น และยังคงพบแนวโน้มลักษณะเดียวกันทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน แม้ว่าคนทำงานในภาครัฐมีคะแนนผ่อนคลายดีสูงกว่าคนทำงานในภาคเอกชนทุกกลุ่มอายุก็ตาม

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา (ตาราง ก2) ในภาพรวม มีข้อค้นพบที่

น่าสนใจ คือ คะแนนความผ่อนคลายสูงสุดที่กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษา

ที่สูงกว่าปริญญาตรี โดยมี 54.1 คะแนน รองลงมาเป็นผู้ที่จบปริญญาตรี มี 51.9 คะแนน ที่น่าสนใจ คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนค่อนข้างต่ำคือ กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับกลางๆ ช่วงมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. และ ปวส. รวมถึงผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา ที่มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 48-49 คะแนน ซึ่งเป็นคะแนนในระดับที่ “ไม่มีความสุข” และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเพศจะพบแนวโน้มในลักษณะเดียวกัน นอกจากนี้ มีอีกกลุ่มการศึกษาหนึ่งที่ที่น่าสนใจคือ ผู้ที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยด้านพ่อนคลายสูงกว่ากลุ่มที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. และ ปวส. การที่ระดับการศึกษามีผลต่อความรู้สึกพ่อนคลาย ส่วนหนึ่งอาจเนื่องจากระดับการศึกษามีผลต่อความก้าวหน้าในหน้าที่ การงาน ผู้ที่จบระดับกลางๆ ที่ไม่ถึงระดับปริญญาตรีนั้นอาจมีโอกาสดำเนินการงานน้อยกว่าผู้ที่จบปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี จึงรู้สึกพ่อนคลายน้อยกว่า ในขณะที่ผู้ที่จบประถมศึกษาชั้นนี้อาจไม่ได้คาดหวังความก้าวหน้าใดๆ จึงมีความรู้สึกพ่อนคลายมากกว่า

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพสมรส (ตาราง ก3) ในภาพรวม คนทำงานที่มีสถานภาพสมรสที่ไม่มั่นคง คือ ผู้ที่อยู่ด้วยกันโดยไม่แต่งงาน ผู้เป็นหม้าย ผู้ที่หย่า/แยกทาง/เลิกกัน มีคะแนนเฉลี่ยของความสุขด้านพ่อนคลายในระดับ “ไม่มีความสุข” ที่อยู่ในช่วง 48-49 คะแนน ในขณะที่ผู้ที่แต่งงานและอยู่ร่วมกันกับคู่สมรสมีคะแนนสูงสุด คือ 52.1 คะแนน ส่วนผู้ที่เป็นโสด และผู้ที่แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน มีคะแนนความสุขด้านการพ่อนคลายใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ 51 คะแนนและเมื่อแยกพิจารณาตามเพศ แม้มีแนวโน้มที่คล้ายคลึงกัน แต่คะแนนความสุขด้านนี้ของกลุ่มตัวอย่างหญิงที่มีสถานภาพสมรสไม่มั่นคงจะต่ำกว่าเพศชายที่มีสถานภาพสมรสเดียวกันอย่างชัดเจน เช่น คือ กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงที่อยู่กับคู่โดยไม่แต่งงานมีคะแนนต่ำที่สุด คือ 47.3 คะแนน ในขณะที่เพศชายในสถานภาพสมรสเดียวกัน มีคะแนน 50.8 คะแนน และพบแนวโน้มที่คล้ายกันทั้งในผู้ที่ทำงานในภาคเอกชนและภาครัฐ

สำหรับจำนวนบุตร (ตาราง ก4) ในภาพรวม จำนวนบุตรได้ส่งผลต่อความสุขในมิติพ่อนคลาย ผู้ที่ไม่มีบุตร หรือผู้ที่มีบุตร 1 คน มีคะแนนที่ใกล้เคียงกันมาก คือ ประมาณ 51 คะแนน และคะแนนความสุขจะเพิ่ม

ขึ้นตามจำนวนบุตรที่เพิ่มขึ้น โดยผู้ที่มีบุตรมากกว่า 5 คน มีคะแนนมากที่สุด 54.1 คะแนน และเมื่อแยกตามเพศ แม้พบว่ามีความโน้มในลักษณะเดียวกัน คือ ทั้งผู้ชายและผู้หญิงมีคะแนนความสุขเพิ่มขึ้นตามจำนวนบุตรที่เพิ่มขึ้น แต่มีความแตกต่างที่ระดับคะแนนที่ได้ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคการทำงาน จะพบแนวโน้มที่คล้ายๆ กันในกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน แต่ภาคเอกชนมีคะแนนความสุขในมิตินี้ต่ำกว่าภาครัฐบาลในทุกๆ จำนวนบุตรที่มี โดยเฉพาะผู้ที่มีบุตร 1-2 คน (ประมาณ 49-50 คะแนนคะแนน และ 53-54 คะแนนตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามลักษณะงานที่ทำได้ (ตาราง ก5) ถ้าไม่พิจารณาถึงลักษณะงาน

ที่เป็นงานอื่นๆ ที่มีความหลากหลายสูง ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานสำนักงานมีคะแนนในมิติเพื่อนคลายมากที่สุด คือมี 54.6 คะแนน ในขณะที่ผู้ที่ทำงานด้านการผลิตมีคะแนนความสุขด้านนี้ต่ำที่สุด คือ 48.1 คะแนนที่น่าสนใจ คือ ในรอบนี้ผู้หญิงที่ทำงานบริหารมีคะแนนด้านการผ่อนคลายสูงกว่าผู้ชายที่ทำงานบริหาร คือ 54.5 และ 51.3 คะแนนตามลำดับและเมื่อจำแนกตามภาคการทำงาน ในภาพรวม ผู้ที่ทำงานในลักษณะงานสำนักงานที่อยู่ในภาครัฐมีคะแนนสูงที่สุด คือ 55.1 คะแนน ในขณะที่ในภาคเอกชน ผู้ที่ทำงานด้านบริหารและงานสำนักงานมีคะแนนสูงสุดที่ใกล้เคียงกันมาก คือ 53.8 และ 53.6 ตามลำดับและที่น่าสนใจ คือ ในภาครัฐผู้ที่ทำงานลักษณะงานบริการมีคะแนนความสุขด้านการผ่อนคลายนี้ต่ำที่สุด คือ 52.9 คะแนน ขณะที่ในภาคเอกชน คะแนนความสุขที่ต่ำสุดเป็นของผู้ทำงานด้านการผลิต ที่ได้เพียง 47.5 คะแนน

ในด้านการทำงาน นอกจากลักษณะงานที่ทำได้ส่งผลกระทบต่อความสุข

ในมิติเพื่อนคลายดีแล้ว สกานภาพการจ้างงานก็อาจ ส่งผลต่อความรู้สึก

ผ่อนคลายได้เช่นกัน (ตาราง ก6) มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ คือ การจ้างงาน

ที่มีลักษณะเป็นการจ้างแบบบางช่วงเวลา และแบบตามผลงาน มีคะแนนในมิตินี้สูงที่สุดคือ 56.4 และ 55.9 คะแนนตามลำดับ ในขณะที่การจ้างงานที่เป็นการจ้างประจำกลับมีคะแนนในระดับกลางๆ คือ 52.7 คะแนน และการจ้างงานแบบตามสัญญาจ้างมีคะแนนความสุขในมิติเพื่อนคลายต่ำที่สุด คือ ได้เพียง 49.2 คะแนน ซึ่งใกล้เคียงกับผู้ทำงานในลักษณะการจ้างงานแบบรายวันที่ได้คะแนน 49.9 คะแนน

เมื่อพิจารณาตามเพศ สถานภาพการจ้างงานที่มีความแตกต่างกันมากระหว่างผู้ชายและผู้หญิง คือ การจ้างตามช่วงเวลาพบว่า ผู้ชายที่ทำงานตามช่วงเวลามีคะแนนสูงสุดถึง 62.7 คะแนน ขณะที่ผู้หญิงที่ทำงานลักษณะเดียวกันมีคะแนนความสุขเพียง 51.4 คะแนน หากพิจารณาตามภาคการทำงาน พบความแตกต่างที่น่าสนใจคือ ในขณะที่ผู้ที่มีสถานภาพการจ้างงานที่เป็นแบบประจำในภาครัฐมีคะแนนสูงถึง 54.6 คะแนน แต่ในภาคเอกชนคะแนนสูงสุดกลับเป็นผู้ที่ทำงานแบบช่วงเวลา คือ 60.6 คะแนน รองลงมาเป็นการจ้างแบบจ้างเหมา (58.0 คะแนน) และที่น่าสนใจ คือ ในภาคเอกชน กลุ่มการจ้างงานแบบตามสัญญาจ้างมีคะแนนความสุขต่ำที่สุด คือ 43.2 ซึ่งอยู่ในระดับ “ไม่มีความสุข” ขณะที่ในภาครัฐ ผู้ที่มีการจ้างงานแบบรายวันและแบบบางช่วงเวลามีคะแนนน้อยที่สุด คือ 47.0 และ 47.5 คะแนนตามลำดับ และอยู่ในระดับ “ไม่มีความสุข” เหมือนกัน

เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน (ตาราง ก7)

พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานนานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีคะแนนในมิติผ่อนคลายสูงสุด ซึ่งพบแนวโน้มลักษณะนี้ทุกรอบการสำรวจ โดยในการสำรวจนี้ ได้ 53.2 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ผู้ที่ทำงานในองค์กร 1-2 ปี โดยได้เพียง 48.7 คะแนน ซึ่งเป็นแนวโน้มเดียวกันทั้งกลุ่มผู้ชายและผู้หญิง และเมื่อแยกตามภาคการทำงาน ในภาคเอกชนพบว่า มีเพียงกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในองค์กร 10 ปีขึ้นไปกลุ่มเดียวเท่านั้นที่มีคะแนนความสุขด้านการผ่อนคลายอยู่ในระดับ “มีความสุข” คือ 51.2 คะแนน ขณะที่กลุ่มระยะเวลาการทำงานที่เหลือ มีคะแนนระดับ “ไม่มีความสุข” และที่มีคะแนนไม่ต่างกันมากนัก คือ อยู่ที่ 48.1-49.6 คะแนน ส่วนในภาครัฐ กลุ่มผู้ทำงาน 10 ปีขึ้นไป และทำงานไม่ถึงปี มีคะแนนความสุขแทบไม่ต่างกันเลย คือ 55.1 และ 55.3 คะแนนตามลำดับ

3.2.3 บิตัก 3 น้ำใจดี (Happy Heart)

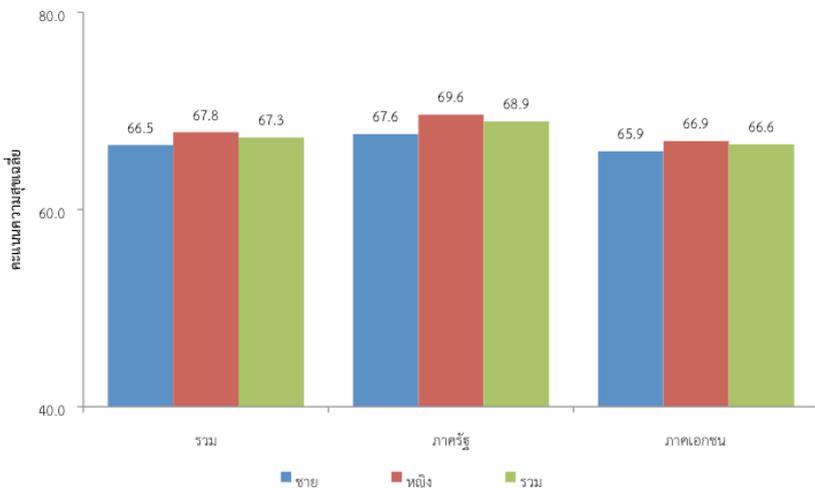
น้ำใจดี หรือน้ำใจงามตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดที่ว่า ความสุขที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นความสุขที่สมบูรณ์หากมีการเผื่อแผ่ไปยังคนอื่น ความสุขที่แบ่งปันให้กับคนรอบข้างไม่ว่าเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน เพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน คนที่รู้จักกัน หรือแม้แต่คนที่ไม่รู้จักกันก็นำมาความสุขที่ผู้ให้และผู้รับมีโอกาสได้รับร่วมกัน การมีน้ำใจดีจึงเป็นตัวชี้วัดความสุขที่สำคัญและมีความหมายตัวหนึ่ง

การมีน้ำใจดีสามารถแสดงออกทั้งทางตรง และทางอ้อม ทางตรงก็จากความรู้สึกเอื้ออาทร ห่วงใยกัน การช่วยเหลือกัน ความเต็มใจและยินดีทำเพื่อส่วนรวม การมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ต่อสังคม นอกจากนี้ ยังอาจแสดงออกทางอ้อมจากการทำงานที่สะท้อนถึงการทำงานที่ส่งเสริมกันและกัน เช่น การทำงานเป็นทีม ความสัมพันธ์ในการทำงานเหมือนพี่เหมือนน้อง มีการสื่อสารพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน และมีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนแบบอย่างการทำงานระหว่างกัน เหล่านี้เป็นคำถามที่ใช้ในการวัดความมีน้ำใจดี

ในภาพรวม ความสุขของความมีน้ำใจดีมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างสูงและสูงเป็นลำดับที่ 2 เมื่อเปรียบเทียบกับมิติอื่นๆ เหมือนการสำรวจที่ผ่านมาทุกครั้ง โดยในการสำรวจครั้งนี้มีคะแนนสูงถึง 67.3 คะแนน สะท้อนให้เห็นว่า คนทำงานที่เป็นตัวอย่างมีการแผ่ความสุขไปยังคนรอบข้างด้วย โดยคนทำงานผู้หญิงมีคะแนนสูงกว่าผู้ชายเล็กน้อย (67.8 และ 66.5 คะแนนตามลำดับ) พบแนวโน้มในลักษณะเดียวกันทั้งในกลุ่มคนทำงานภาครัฐและเอกชน แต่ภาครัฐจะมีคะแนนในมิตินี้ น้ำใจดีที่สูงกว่าภาคเอกชนทั้งในภาพรวม เพศชาย และเพศหญิง (รูป 3.10)

รูป 3.10 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของมิติน้ำใจดีตามช่วงอายุ (ตารางง1)

ในภาพรวมที่น่าสนใจคือ กลุ่มคนทำงานที่อายุน้อย คือ ช่วงอายุ 18-24 ปี และ 25-34 ปี เป็นกลุ่มอายุที่มีคะแนนในมิตินี้ต่ำที่สุด คือ 66.5-67 คะแนน แต่ตั้งแต่ช่วงอายุนี้เป็นต้นไป คะแนนมิติน้ำใจดีนี้จะค่อยๆ สูงขึ้นตามช่วงอายุที่เพิ่มมากขึ้น และพบว่า คนทำงานผู้หญิงมีคะแนนสูงกว่าผู้ชายทุกกลุ่มอายุ เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน พบความแตกต่างระหว่างคนทำงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยคะแนนด้านน้ำใจดีของคนทำงานภาครัฐสูงกว่าคนทำงานภาคเอกชนเกือบทุกช่วงอายุ ยกเว้นช่วงอายุ 55-60 ปี แต่จะมากกว่าอย่างเห็นได้ชัดในช่วงอายุน้อยๆ (กลุ่มอายุที่ต่ำกว่า 35 ปี) สำหรับกลุ่มอายุที่มากขึ้นพบว่า ไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากนี้ คนทำงานผู้ชายและผู้หญิงที่อยู่ในภาคเอกชนมีคะแนนที่ใกล้เคียงกันเกือบทุกกลุ่มอายุ ในขณะที่ภาครัฐคนทำงานผู้หญิงมีคะแนนความสุขในมิตินี้สูงกว่าผู้ชายอย่างชัดเจนในทุกกลุ่มอายุ

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา (ตารางง2) ในภาพรวม คนทำงาน

ที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญาและสูงกว่ามีคะแนนความสุขในมิติน้ำใจดีสูงกว่าคนที่จบการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า โดยคนที่จบระดับอนุปริญญาได้คะแนนสูงสุดที่สุดคือ 70.4 คะแนน รองลงมาคือ ผู้ที่จบระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี 68.7 และ 68.3 คะแนนตามลำดับ ในขณะที่คนทำงานที่ไม่ได้รับการศึกษาได้เพียง 62.5 คะแนน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีคะแนนต่ำที่สุด อย่างไรก็ตาม คนทำงานที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาต้น มัธยมปลาย และปวช. มีคะแนนไม่ต่างกันมากนัก คือ ประมาณ 64.5-65.1 คะแนน แต่พบความแตกต่างระหว่างคนทำงานผู้ชายและผู้หญิง ซึ่งแม้ว่าส่วนใหญ่ผู้หญิงมีคะแนนสูงกว่าผู้ชายในหลายๆ ระดับการศึกษา แต่พบว่าคะแนนมีความแปรผันมาก นอกจากนี้ คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสูงกว่าคนทำงานภาคเอกชนเกือบทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะในระดับการศึกษาที่ต่ำกว่า อนุปริญญาลงไป ที่มีคะแนนสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด แต่ไม่พบแตกต่างกันมากนัก ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

เมื่อจำแนกตามสถานภาพสมรส (ตาราง ง3) ในภาพรวม กลุ่มที่มีคะแนนในมิติน้ำใจดีสูงสุดคือ ผู้ที่เป็นหม้าย (69.4 คะแนน)

โดยมีคะแนนสูงกว่าผู้ที่แต่งงานและอยู่ร่วมกับคู่สมรสเล็กน้อย (68.2 คะแนน) สาเหตุส่วนหนึ่งน่าจะเป็นเพราะความสุขในมิตินี้ของผู้หญิงที่เป็นหม้ายมีคะแนนสูงมาก จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยของสถานภาพสมรสนี้สูงตามมา ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ คนทำงานที่อยู่กันโดยไม่ได้แต่งงาน (65.7 คะแนน) และพบความแตกต่างกันระหว่างคนทำงานหญิงและชาย คือ คะแนนมิติน้ำใจดีที่มากที่สุดเป็นของคนทำงานหญิงที่เป็นหม้าย (70.5 คะแนน) ขณะที่ผู้ชายที่เป็นหม้ายมีคะแนนน้อยที่สุดคือ 64.4 คะแนน ส่วนคะแนนต่ำสุดของคนทำงานหญิงเป็นผู้ที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน (65.9 คะแนน) เมื่อเปรียบเทียบความสุขภาพรวมระหว่างภาคการทำงาน พบว่าผู้ที่อยู่ในภาคเอกชนมีคะแนนในมิตินี้ต่ำกว่าผู้ทำงานในภาครัฐเกือบทุกสถานภาพสมรส ที่น่าสนใจคือ เมื่อพิจารณาความแตกต่างของความสุขในมิตินี้ระหว่างชายและหญิงพบว่า ขณะที่คนทำงานชายและหญิงในภาคเอกชนมีคะแนนที่ไม่แตกต่างกันมาก แต่คนทำงานชายและหญิงในภาครัฐมีคะแนนต่างกันอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะกลุ่มคนทำงานผู้หญิงที่มีสถานภาพสมรสที่ไม่ค่อยมั่นคง เช่น หม้าย หย่า/แยกทาง/เลิกกัน และอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน ที่พบว่ามีความสูงกว่าคนทำงานผู้ชายที่มีสถานภาพสมรสเดียวกันอย่างชัดเจน

สำหรับการมีบุตรและจำนวนบุตร (ตาราง ง4) ในภาพรวม การมี

บุตรไม่น้อย หรือไม่มากเกินไปมีความสัมพันธ์กับความสุขในมิตินี้ คนทำงานที่มีบุตร 2 คนและ 3-4 คน มีคะแนนในมิติน้ำใจดีมากที่สุดและอาจกล่าวได้ว่ามีคะแนนไม่ต่างกันเลย คือ 68.7 และ 68.8 คะแนนตามลำดับ แต่ที่น่าสนใจคือ ผู้ที่ไม่มีบุตรเลย มีคะแนนสูงในลำดับต่อมา 67.5 คะแนน ขณะที่ผู้ที่มีบุตร 5 คนขึ้นไปมีคะแนนน้อยที่สุด 60.9 คะแนน แต่เมื่อพิจารณาตามเพศ พบความแตกต่างกันระหว่างคนทำงานชายและคนทำงานหญิงที่น่าสนใจคือ คนทำงานผู้ชายที่มีบุตรจำนวน 2 คนมีความสุขในมิตินี้สูงที่สุด (68.0 คะแนน) ขณะที่คนทำงานผู้หญิงที่มีบุตรจำนวน 3-4 คนมีคะแนนความสุขสูงที่สุด (70.1 คะแนน) สำหรับภาคการทำงาน พบว่า คนทำงานในภาคเอกชนมีคะแนนในมิตินี้

น้อยกว่าคนทำงานในภาครัฐทุกกลุ่ม นอกจากนี้ ขณะที่คนทำงานในภาครัฐมีคะแนนความสุขเพิ่มขึ้นตามจำนวนบุตรที่เพิ่มขึ้น คนทำงานภาคเอกชนที่มีจำนวนบุตรที่น้อยหรือมากเกินไปมีคะแนนความสุขน้อยกว่าผู้ที่มีบุตร 2 - 4 คน

ลักษณะงานที่สามารถส่งผลต่อความสุขด้านน้ำใจดีเช่นกัน โดยลักษณะงานที่อาจส่งผลต่อการมีโอกาสในการแสดงออกถึงความมีน้ำใจดี (ตาราง ง5) ในภาพรวม ถ้าไม่นำผู้ทำงานด้านอื่นๆ ที่มีความหลากหลายของงานค่อนข้างสูง มาพิจารณากลุ่มคนทำงานที่ทำงานด้านบริหารเป็นกลุ่มที่มีคะแนนในมิตินี้สูงที่สุด (69.7 คะแนน) แต่กลุ่มคนทำงานที่ทำงานด้านการผลิตมีคะแนนน้อยที่สุด (62.3 คะแนน) พบแนวโน้มในลักษณะเดียวกันเมื่อแยกตามเพศ แต่คนทำงานชายมีคะแนนน้อยกว่าคนทำงานหญิงในเกือบทุกลักษณะงาน ยกเว้นงานด้านการผลิตและงานด้านอื่นๆ แม้คนทำงานในภาครัฐและภาคเอกชนที่ทำงานด้านบริหารมีคะแนนในมิติน้ำใจดีสูงที่สุด แต่คะแนนที่น้อยที่สุดของคนทำงานภาครัฐคือผู้ที่ทำงานในสำนักงาน ขณะที่คนทำงานภาคเอกชนที่ทำงานด้านการผลิตมีคะแนนในมิตินี้ต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณาจากสถานภาพการจ้างงาน (ตาราง ง6) ในภาพรวม

หากไม่นับรวมผู้ที่มีสถานภาพการจ้างงานอื่นๆ นอกเหนือจากการจ้างงานหลักๆ คนทำงานที่มีการจ้างงานที่เป็นแบบประจำเป็นกลุ่มที่มีคะแนนในมิติน้ำใจดีสูงที่สุด (68 คะแนน) ขณะที่การจ้างแบบบางช่วงเวลา และจ้างตามสัญญา มีคะแนนมากรองลงมา (67.8 และ 66.8 คะแนนตามลำดับ) ส่วนการจ้างงานแบบรายวัน และจ้างเหมาเป็นกลุ่มที่มีคะแนนน้อยที่สุด (61.5 และ 61.7 คะแนนตามลำดับ) เมื่อแยกตามเพศ คนทำงานหญิงที่มีการจ้างงานแบบประจำมีคะแนนมากที่สุด ขณะที่คนทำงานชายที่มีการจ้างงานแบบบางช่วงเวลามีคะแนนสูงสุด สำหรับภาคการทำงาน ที่น่าสนใจคือ ในภาครัฐ ที่แม้ว่าลักษณะการจ้างงานที่มีความมั่นคงที่เป็นประจำ หรือตามสัญญาจ้างมีคะแนนในมิตินี้ค่อนข้างสูง (69 คะแนน) ก็ตาม แต่คนทำงานที่มีการจ้างงานแบบตามผลงานกลับมีคะแนนที่สูงมากที่สุด (88.9 คะแนน) สำหรับคนทำงานภาคเอกชนที่มีการจ้างแบบประจำมีคะแนนความสุขมากที่สุด (66.7 คะแนน) ขณะที่คนที่มีการจ้างงานแบบจ้างเหมา มีคะแนนน้อยที่สุด (58.9 คะแนน) ที่น่าสนใจคือ เมื่อพิจารณาแยกตามเพศ พบว่า ในภาครัฐคนทำงานชายที่มีการจ้างแบบรายวัน

มีคะแนนที่ต่ำสุด (59.7 คะแนน) แต่ในภาคเอกชนกลับเป็นคนที่ทำงานหญิงที่มีการจ้างงานแบบรายวันเหมือนกันที่มีคะแนนต่ำที่สุด (59.1 คะแนน)

สำหรับระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน (ตาราง 7) ในภาพรวมพบว่า คะแนนความสุขในมิตินี้เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรที่นานขึ้น โดยผู้ที่ทำงานในองค์กรไม่ถึงปี มีคะแนนความสุขน้อยที่สุด (65.9 คะแนน) และคะแนนความสุขจะเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กร โดยผู้ที่ทำงานนาน 10 ปีขึ้นไปมีคะแนนสูงสุด (69.1 คะแนน) พบแนวโน้มลักษณะเดียวกันในคนที่ทำงานผู้หญิง ในขณะที่กลุ่มคนทำงานชาย ไม่พบความแตกต่างของคะแนนมากนัก โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานในองค์กรมา 3-10 ปีที่มีคะแนนใกล้เคียงกัน คือ ระหว่าง 66.5-67.5 คะแนน มีเพียงผู้ที่ทำงาน 1-2 ปีเท่านั้นที่มีคะแนนต่ำอย่างเห็นได้ชัด คือ 64.3 คะแนน และเมื่อแยกตามภาคการทำงาน แม้คนทำงานทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนที่ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีคะแนนสูงสุด คือ 69.6 และ 68.5 คะแนนตามลำดับ แต่จะพบความแตกต่างกันในรายละเอียด โดยผู้ทำงานในภาคเอกชนมีแนวโน้มได้คะแนนสูงเพิ่มมากขึ้นตามระยะเวลาการทำงานที่ยาวนานขึ้น แต่ในภาครัฐกลับพบว่า ผู้ที่ทำงานในองค์กรในระยะเวลาน้อยกว่า 3 ปีมีความสุขมากกว่าผู้ที่ทำงานนานกว่า

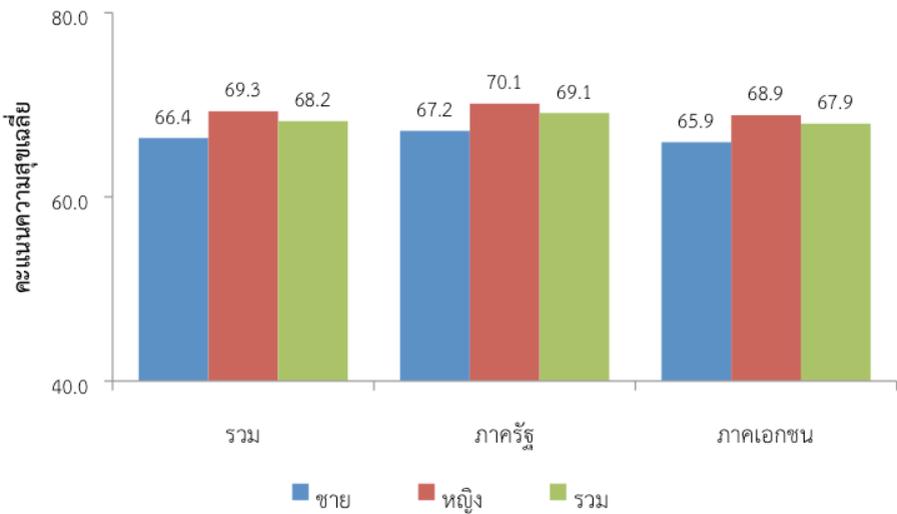
สรุปได้ว่า ในภาพรวม คะแนนความสุขในมิตินี้ มีระดับคะแนนที่ไม่สูงหรือต่ำ มากนัก และได้สะท้อนถึงความแตกต่างของคะแนนตามลักษณะประชากร ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ลักษณะงาน สถานภาพการจ้างงาน และระยะเวลาในการทำงาน

♥ 3.2.4 มิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul)

ความสุขของคนทำงานในมิติที่ 4 คือ จิตวิญญาณดี หรือ Happy Soul ซึ่งเป็นมิติความสุขที่พิจารณาจากการมีสุขภาวะทางจิตวิญญาณในด้านต่างๆ ของคนทำงาน เช่น ในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ศาสนา การให้ทาน การทำจิตใจให้สงบ การรู้จักยกโทษและให้อภัยผู้อื่น การรู้จักยอมรับและขอโทษเมื่อกระทำผิด รวมถึง การรู้จักตอบแทนคุณผู้ที่มีพระคุณ หรือ ผู้ที่เคยให้การช่วยเหลือ คะแนนความสุขในมิติความสุขนี้ ชีวัดจากคำถามที่เกี่ยวข้องกับจิตวิญญาณรวม 5 คำถาม ดังนี้ (1) ท่านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ศาสนา หรือให้ทานหรือไม่

(2) ท่านปฏิบัติกิจตามศาสนาเพื่อให้จิตใจสงบ หรือไม่ (3) ท่านยกโทษและให้อภัยอย่างจริงใจต่อผู้ที่สำนึกผิดหรือไม่ (4) ท่านยอมรับและขอโทษในความผิดที่ทำหรือมีส่วนรับผิดชอบ หรือไม่ (5) ท่านตอบแทนผู้มีพระคุณ หรือผู้ที่เคยช่วยเหลือท่านหรือไม่

รูป 3.11 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ

จากการสำรวจความสุขคนทำงานในปีที่ 2 รอบครึ่งปีหลัง (กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ.2556) นี้ (รูป 3.11) ในภาพรวม พบว่ากลุ่มตัวอย่างของคนทำงานมีคะแนนความสุขในมิติจิตวิญญาณดี เท่ากับ 68.2 คะแนน อยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ พบคนทำงานหญิงมีค่าคะแนนความสุขในมิตินี้สูงกว่าคนทำงานชายพอสมควร โดยมีค่าคะแนนเท่ากับ 69.3 คะแนน ขณะที่คนทำงานชายมีค่าคะแนนเท่ากับ 66.4 คะแนน หากทำการเปรียบเทียบโดยพิจารณาจากภาคการทำงานของคนทำงาน จะเห็นได้ว่าคนทำงานภาครัฐโดยเฉลี่ยแล้วมีคะแนนความสุขในมิติ “จิตวิญญาณดี”

(69.1 คะแนน) สูงกว่าคนทำงานภาคเอกชน (67.9 คะแนน) โดยความแตกต่างของระดับความสุขที่เห็น ถือได้ว่าไม่สูงมาก

จากตารางคะแนนความสุขในภาคผนวก (ตาราง จ1) หากจำแนกพิจารณาตามช่วงอายุ เห็นได้ว่า คะแนนจิตวิญญาณดี ของคนทำงานภาครัฐ และคนทำงานภาคเอกชนมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

ในช่วงอายุ 18 ปี ถึงอายุ 54 ปี กล่าวคือ คนทำงานมีคะแนนความสุขที่ลดลงในช่วงอายุ 25-34 ปี เมื่อเทียบกับคนทำงานในช่วงอายุ 18-24 ปี และหลังจากนั้นตั้งแต่อายุ 35 ปีขึ้นไป ค่าคะแนนความสุขในมิตินี้จึงค่อยๆ ปรับตัวสูงขึ้น สิ่งที่แตกต่างกันคือ คนทำงานภาคเอกชนมีคะแนนความสุขเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามช่วงอายุที่เพิ่มขึ้น โดยกลุ่มคนทำงานอายุ 61 ปี ขึ้นไปเป็นกลุ่มที่มีคะแนนความสุขในมิติ “จิตวิญญาณดี” สูงที่สุดเมื่อเทียบกับคนทำงานภาคเอกชนในช่วงอายุอื่น ขณะที่คนทำงานภาครัฐ ค่าคะแนนความสุขเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่อายุ 35 ปีขึ้นไปเช่นกัน แต่เมื่อเข้าสู่ช่วงอายุ 55-60 ปี กลับพบว่าคะแนนความสุขปรับลดลง ทำให้คนทำงานภาครัฐในช่วงอายุ 45-54 ปี เป็นกลุ่มที่มีความสุขในมิตินี้มากที่สุดเมื่อเทียบกับคนทำงานภาครัฐในช่วงอายุอื่น

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา (ตาราง จ2) ภาพรวมพบว่า

คนทำงานที่จบการศึกษาในระดับตั้งแต่อนุปริญญาขึ้นไป มีค่าคะแนนจิตวิญญาณดี สูงกว่าโดยเปรียบเทียบกับกลุ่มคนทำงานที่จบการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า คนทำงานที่จบการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่า มีคะแนนจิตวิญญาณดี สูงที่สุดที่ 71.3 คะแนน คนทำงานที่ไม่ได้รับการศึกษามีคะแนนจิตวิญญาณดีต่ำที่สุดเพียง 61.7 คะแนน เปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงกว่าคนทำงานชายในทุกระดับการศึกษา ยกเว้นในกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาซึ่งพบว่า คนทำงานชายมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคการทำงาน พบว่าในกลุ่มที่มีการศึกษาค่อนข้างต่ำกว่า (ตั้งแต่มัธยมปลายหรือระดับปวช. ลงมา) คนทำงานภาครัฐมีความสุขในมิตินี้สูงกว่าคนทำงานภาคเอกชน แต่ในกลุ่มที่มีการศึกษาค่อนข้างสูงกว่า คนทำงานภาคเอกชนกลับมีค่าคะแนนความสุขจิตวิญญาณดีที่สูงกว่าคนทำงานในภาครัฐ

จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน หากไม่พิจารณาจากกลุ่มที่ระบุลักษณะการจ้างงานเป็นอื่นๆ (ตาราง จ6) ในภาพรวมพบว่า คนทำงานที่มีสถานภาพการจ้างงานประจำ เป็นกลุ่มที่มีคะแนนจิตวิญญาณที่ดี

สูงที่สุด 68.5 คะแนน รองลงมา เป็นคนทำงานที่มีสถานภาพการจ้างงานตามผลงาน และตามสัญญาจ้าง (67.8 และ 67.0 คะแนน ตามลำดับ) คนทำงานในลักษณะจ้างเหมา มีคะแนนจิตวิญญาณดีต่ำที่สุดที่ 60.7 คะแนน สำหรับคนทำงานหญิง ผู้ที่มีสถานภาพการจ้างงานประจำและตามสัญญาจ้างเป็นกลุ่มที่มีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงที่สุดสองอันดับแรก (69.9 และ 67.9 คะแนน ตามลำดับ) สำหรับคนทำงานชาย ผู้ที่มีสถานภาพการจ้างงานตามผลงานกลับเป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด (74.0 คะแนน) เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงกว่าในเกือบทุกลักษณะการจ้างงาน ยกเว้นในลักษณะการจ้างงานแบบบางช่วงเวลา ที่พบว่า มีค่าคะแนนต่ำกว่าคนทำงานภาคเอกชน

เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน (ตาราง จ7) ในภาพ

รวม เห็นได้ว่าค่าคะแนนความสุขมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาของการทำงานในองค์กรในรูปแบบที่คล้ายคลึงกับผลการสำรวจฯ ใน 3 รอบที่ผ่านมา กล่าวคือ คะแนนความสุข มีลักษณะคล้ายตัว U (U-Shape) โดยมีค่าที่ลดลงในกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานเป็นระยะเวลา 1-2 ปี (66.9 คะแนน) เมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่เข้าทำงานในองค์กรในช่วงไม่เกินหนึ่งปีแรก (67.7 คะแนน) หลังจากนั้น คะแนนความสุขจึงค่อยๆ ปรับเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาการทำงานในองค์กรที่ยาวนานขึ้น ทำให้กลุ่มคนทำงานที่ทำงานในองค์กรเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงที่สุด โดยมีค่าคะแนนเท่ากับ 70.2 คะแนน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มคนทำงานภาครัฐ จะเห็นได้ว่า มีรูปแบบความสัมพันธ์ของค่าคะแนนความสุขกับระยะเวลาการทำงานในองค์กรที่ไม่เหมือนกับรูปแบบข้างต้น ในภาพรวม โดยพบว่าคะแนนความสุขคนทำงานภาครัฐในช่วงอายุการทำงานปีที่ 3-5 ปี นั้นมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องแล้วจึงค่อยๆ สูงขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อมีอายุการทำงาน 10 ปี หรือมากกว่า หากจำแนกตามเพศของคนทำงาน พบว่า คนทำงานหญิง มีคะแนนจิตวิญญาณดีสูงกว่าคนทำงานชายในทุกช่วงระยะเวลาของการทำงานในองค์กร และหากเปรียบเทียบระหว่างภาคทำงานในภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า คนทำงานภาครัฐมีคะแนนความสุขในมิติจิตวิญญาณดีที่สูงกว่า คนทำงาน

ภาคเอกชนในทุกช่วงระยะเวลาของการทำงานในองค์กร ยกเว้นช่วงอายุการทำงาน 6-9 ปี

❤️ 3.2.5 มิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family)

ความสามัคคีที่ 5 ครอบครัวดี หรือ Happy Family พิจารณาความสุขจากครอบครัว การได้ทำกิจกรรมร่วมกันและได้ใช้เวลาร่วมกันกับสมาชิกในครอบครัว โดยเห็นว่าครอบครัวเป็นเหมือนศูนย์รวมแห่งรอยยิ้ม ความสุข และคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคล งานศึกษาจำนวนมากในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้ยืนยันว่า การให้เวลากับสมาชิกในครอบครัว ซึ่งเป็นบุคคลที่เราห่วงใย และเป็นบุคคลที่ห่วงใยเรา เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความพึงพอใจในชีวิตอย่างมีนัยสำคัญ (Feiler, 2013) ดังนั้นการวัดความสุขของคนทำงานจึงได้นำความสุขจากครอบครัวเข้าเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญ โดยพิจารณาจากประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว 3 คำถาม ดังนี้ 1) ท่านมีเวลาอยู่กับครอบครัวเพียงพอหรือไม่ 2) ท่านทำกิจกรรม (ออกกำลังกาย ทำบุญ ชื้อของ ฯลฯ) ร่วมกันกับคนในครอบครัว มากน้อยเพียงใด และ 3) โดยรวมแล้วท่านมีความสุขกับครอบครัวของท่าน หรือไม่

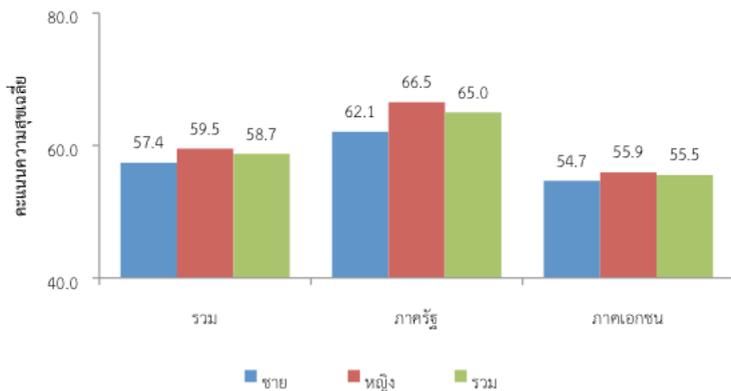
สำหรับค่าคะแนนความสามัคคีที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) นี้ นำเสนอข้อมูลแยกพิจารณาตามลักษณะทางประชากร ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส และจำนวนบุตร) และข้อมูลการทำงาน (ได้แก่ ลักษณะงาน สถานภาพการจ้างงาน และ ระยะเวลาในการทำงาน) โดยนำเสนอข้อมูลในภาพรวม และข้อมูลเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ และภาคเอกชน

สำหรับผลการสำรวจฯ ในรอบที่ 4 (รูป 3.12) ในภาพรวม พบว่ากลุ่มตัวอย่างของพนักงานในการสำรวจครั้งนี้ มีคะแนนความสุขในมิติครอบครัวดี เท่ากับ 58.7 อยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” เปรียบเทียบกับการสำรวจรอบที่ผ่านมา คะแนนความสุขในมิติครอบครัวดีปรับเพิ่มขึ้น จากค่าคะแนนที่ 56.0 คะแนน อย่างไรก็ตาม เมื่อจำแนกตามเพศ สำหรับพนักงานหญิง พบว่ามีคะแนนความสุขในมิติครอบครัวดีสูงกว่าพนักงานชาย (59.5 คะแนน และ 57.4 คะแนน ตามลำดับ) โดยคะแนนความสุขในมิติครอบครัวดีของทั้งพนักงานหญิงและพนักงานชาย ปรับเพิ่มขึ้นจากคะแนนผลการสำรวจฯ ในรอบที่ผ่านมา (พนักงานหญิง 57.5 คะแนน และพนักงานชาย 54.4 คะแนน จากการสำรวจรอบที่ 3)

เปรียบเทียบระหว่างภาคการทำงาน คนทำงานภาครัฐยังคงมีคะแนนความสุขในมิติ ครอบครัวดี สูงกว่าคนทำงานภาคเอกชน (65.0 คะแนน และ 55.5 คะแนนตามลำดับ) โดยช่วงห่างของคะแนนความสุขในมิติครอบครัวดี ระหว่างคนทำงานภาครัฐและคนทำงานภาคเอกชนค่อนข้างกว้าง เมื่อเทียบกับผลการสำรวจรอบก่อนหน้า คะแนนครอบครัวดีของคนทำงานภาครัฐพบว่าลดลงเล็กน้อย (67.0 คะแนนจากการสำรวจ รอบที่ 3) เช่นเดียวกับในกลุ่มคนทำงานภาคเอกชน (55.2 คะแนนจากการสำรวจ รอบที่ 3) ค่าคะแนนที่ได้นี้สะท้อนให้เห็นว่าการทำงานของหน่วยงานภาครัฐเอื้อให้พนักงานมีโอกาสสร้างความสุข ความอบอุ่น และความมั่นคงให้กับครอบครัวได้ดี

รูป 3.12 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ

เมื่อพิจารณาจากกลุ่มอายุจากการสำรวจ (ตารางด1) พบว่า คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) เพิ่มสูงขึ้นตามกลุ่มอายุที่มากขึ้น คะแนนความสุขในมิตินี้ของกลุ่มตัวอย่างอายุ 18-24 ปี เท่ากับ 53.4 คะแนน และเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามกลุ่มอายุ โดยในกลุ่มตัวอย่างอายุ 55-60 ปี มีค่าคะแนนความสุขในมิตินี้เท่ากับ 68.6 คะแนน ยกเว้นในกลุ่มคนทำงานอายุ 61 ปีขึ้นไปที่มีค่าคะแนนความสุขในมิติครอบครัวดีต่ำกว่าคนทำงานกลุ่มอายุ 45-60 ปี เล็กน้อย ซึ่งคะแนนความสุขในมิตินี้ที่เพิ่มสูงขึ้น

ตามกลุ่มอายุที่มากขึ้นสอดคล้องกันทั้งในกลุ่มตัวอย่างหญิง และชาย และกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน ในขณะที่การเพิ่มขึ้นของคะแนนความสุขในมิติครอบครัวดีตามการเพิ่มของกลุ่มอายุในกลุ่มคนทำงานภาครัฐไม่ได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ก็มีแนวโน้มในภาพรวมที่เพิ่มขึ้นตามกลุ่มอายุที่เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้การเพิ่มขึ้นของความสุขในครอบครัวตามอายุที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างอายุและการสร้างครอบครัวของประชากรทั่วไป ประชากรที่อายุน้อยและอยู่ในวัยทำงานช่วงต้นอาจมีส่วนน้อยที่แต่งงานมีครอบครัว จึงอาจยังไม่ได้ให้ความสำคัญและให้เวลากับคนในครอบครัวมากเท่าใดนัก เมื่ออายุเพิ่มขึ้น มีครอบครัวและสมาชิกครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ก็อาจเป็นปัจจัยสนับสนุนให้จัดแบ่งเวลาให้กับครอบครัวมากขึ้น ประชากรที่อายุมากและอยู่ในวัยทำงานช่วงปลายหลายคนอาจมีสมาชิกในครอบครัวมากกว่าประชากรวัยกลางคน และวัยหนุ่มสาว เช่น คู่สมรส บุตร หลาน และเหลน ซึ่งอาจเป็นปัจจัยส่งเสริมความสุขในด้านนี้ได้

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา (ตาราง ๑2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และไม่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี

(Happy Family) สูงเป็น 3 ลำดับแรก (64.2 63.2 และ 63.9 คะแนน ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี และอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่างชาย (62.5 62.1 และ 61.5 คะแนน ตามลำดับ) ในขณะที่เพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า และสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนความสุขสูงเป็น 3 ลำดับแรก (66.7 66.5 และ 65.2 คะแนน ตามลำดับ) เมื่อเปรียบเทียบตามภาคการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีคะแนนความสุขสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการศึกษา มีคะแนนความสุขสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (67.9 และ 63.9 คะแนน ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพสมรส (ตาราง ๑3) พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้ายมีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) สูงเป็น 2 ลำดับแรก

(66.9 และ 60.3 คะแนน ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงาน แต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (53.7คะแนน) เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่ม ตัวอย่างชาย (65.9 คะแนน) เช่นเดียวกับเพศหญิง ที่กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและ อยู่ร่วมกันมีคะแนนความสุขสูงที่สุดด้วยเช่นกัน (67.5 คะแนน) เมื่อพิจารณาตามภาค การทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน มีคะแนนความสุขสูงที่สุด ของกลุ่มตัวอย่างทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน (72.4 และ 62.8 คะแนน ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาจำนวนบุตร (ตาราง ๑4) พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีบุตร จำนวน 2 คน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) สูงที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (66.4 และ 55.6 คะแนน ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวน 2 คน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างชาย ในขณะที่เพศหญิง กลุ่มตัวอย่างมีบุตรจำนวน 3 คนขึ้นไป มีคะแนนความสุข สูงที่สุด (64.9 และ 69.4 คะแนน ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวน 5 คนขึ้นไป มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่ม ตัวอย่างในภาครัฐ ในขณะที่ในภาคเอกชนกลุ่มตัวอย่างมีบุตรจำนวน 3 คนขึ้นไป มีคะแนนความสุขสูงที่สุด (100.0 และ 64.4 คะแนน ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามลักษณะงาน (ตาราง ๑5) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ ปฏิบัติงานในตำแหน่งงานสำนักงาน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) สูงที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ ปฏิบัติงานด้านการผลิต มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (64.4 และ 53.9 คะแนน ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการบริหาร มีคะแนนความสุขสูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่างชาย และกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงาน ในตำแหน่งงานสำนักงาน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่างหญิง (62.0 และ 66.3 คะแนน ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งงานสำนักงาน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่าง ในภาครัฐ และกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการบริหาร มีคะแนนความสุขสูงที่สุด ในกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน (65.6 และ 63.0 คะแนน ตามลำดับ) ในทางตรงกันข้าม

กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการบริหารมีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ และกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานด้านการผลิต มีคะแนนความสุขต่ำที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (64.2 และ 52.7 คะแนน ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการจ้างงาน (ตาราง ด6) พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบตามผลงาน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) สูงที่สุด (69.3 คะแนน) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบรายวัน มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (53.1คะแนน) เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบตามผลงาน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดทั้งในกลุ่มตัวอย่างชาย และ กลุ่มตัวอย่างหญิง (70.8 และ 66.7 คะแนน ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบตามผลงาน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดทั้งในกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ และ ภาคเอกชน (100.0 และ 67.2 คะแนนตามลำดับ)

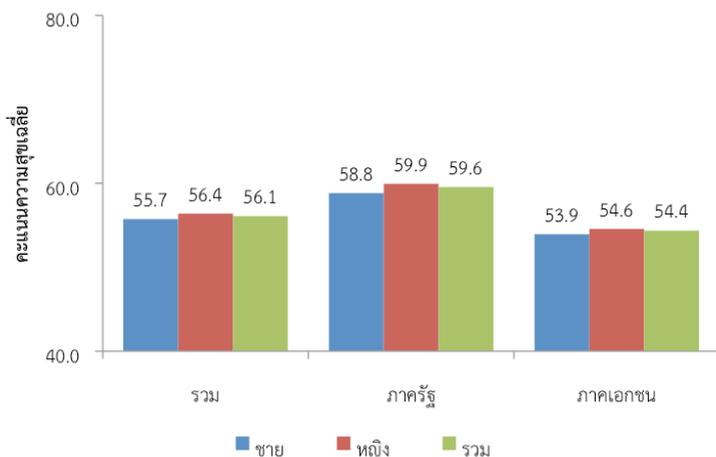
เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน (ตาราง ด7) พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานให้กับหน่วยงานนานกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี มีคะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) สูงที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานให้กับหน่วยงานระหว่าง 1- 2 ปี มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (65.0 และ 53.6 คะแนน ตามลำดับ) โดยค่าคะแนนความสุขในมิติครอบครัวดีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกับระยะเวลาในการทำงานที่เพิ่มสูงขึ้น เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ที่ทำงานให้กับหน่วยงานนานกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี มีคะแนนความสุขสูงที่สุดทั้งในกลุ่มตัวอย่างชาย และกลุ่มตัวอย่างหญิง (63.2 และ 65.9 คะแนน ตามลำดับ) เช่นเดียวกันกับเมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานให้กับหน่วยงานนานกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี มีคะแนนความสุขสูงที่สุดทั้งในกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ และ ภาคเอกชน (69.7 และ 60.1 คะแนน ตามลำดับ)

♥ 3.2.6 มิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society)

ความสุขของคนทำงาน ในมิติที่ 6 คือ สังคมดี หรือ Happy Society พิจารณาจากสุขภาวะของคนทำงานทางสังคมในด้านต่างๆ เช่น ความสัมพันธ์ที่มีต่อเพื่อนบ้าน การได้รับความช่วยเหลือจากคนในชุมชนที่อาศัยอยู่เมื่อมีปัญหา การประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสังคม ความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึง ความสงบสุขของสังคมในปัจจุบัน ความสุขในมิติสังคมดีชีวิตจากคำถามที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะทางสังคมรวม 6 คำถาม ดังนี้ (1) เพื่อนบ้านมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อท่านหรือไม่ (2) ท่านปฏิบัติตามกฎระเบียบ/ ข้อบังคับของสังคม หรือไม่ (3) ท่านรู้สึก ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หรือไม่ (4) เมื่อท่านมีปัญหา ท่านสามารถขอความช่วยเหลือจากคนในชุมชน หรือไม่ (5) ท่านรู้สึกว่าสังคมไทยทุกวันนี้ มีความสงบสุข หรือไม่ และ (6) ทุกวันนี้ท่านใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข หรือไม่

รูป 3.13 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society)
จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ

จากการสำรวจ ในรอบนี้ (รูป 3.13) ภาพรวมพบว่ากลุ่มตัวอย่างของ คนทำงานมีคะแนนความสุขในมิติสังคมดี เท่ากับ 56.1 คะแนน ถือว่าอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า คนทำงานหญิง มีค่าคะแนนความสุขด้านสังคมสูงกว่าคนทำงานชายเพียงเล็กน้อย (56.4 และ 55.7 คะแนน ตามลำดับ) เปรียบเทียบระหว่างภาคการทำงาน คนทำงาน ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขในมิติ “สังคมดี” สูงกว่าคนทำงานภาคเอกชน อย่างเห็นได้ชัด (59.6 และ 54.4 คะแนน ตามลำดับ)

หากพิจารณาตามช่วงอายุของคนทำงาน (ตาราง ข1) ในภาพรวม

พบกลุ่มคนทำงานอายุน้อยระหว่าง 18-24 ปี มีค่าคะแนนสังคมดี เท่ากับ 55.2 คะแนน โดยค่าคะแนนนี้ลดลงในกลุ่มคนทำงาน ช่วงอายุ 25-34 ปี (54.4 คะแนน) ซึ่งเป็นช่วงอายุที่คะแนนสังคมดีมีค่าต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับคนทำงานในช่วงอายุอื่น หลังจากนั้นค่าคะแนนจึงปรับเพิ่มตาม ช่วงอายุของคนทำงานที่เพิ่มขึ้น โดยมีค่าสูงที่สุดในกลุ่มคนทำงานที่มีอายุ 61 ปี ขึ้นไป เปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนน ความสุขสังคมดีสูงกว่าคนทำงานชายในทุกช่วงอายุ อย่างไรก็ตามความแตกต่าง ของค่าคะแนนถือว่าค่อนข้างเล็กน้อย เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีค่าความสุขในมิติ “สังคมดี” ที่สูงกว่าอย่างเห็นได้ชัดในทุกช่วงอายุ

ความสุขในมิติสังคมดีจากการสำรวจครั้งนี้ ไม่แสดงความสัมพันธ์ที่ชัดเจน

กับระดับการศึกษาของคนทำงาน (ตาราง ข2) ในภาพรวมพบว่า กลุ่มคนทำงาน ที่มีคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ คนทำงานที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีค่าคะแนนเท่ากับ 59.6 คะแนน ตามด้วย กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาซึ่งมีค่า คะแนนเท่ากับ 59.0 คะแนน กลุ่มที่มีค่าคะแนนค่อนข้างต่ำคือกลุ่มคนทำงานที่จบ การศึกษาระดับ ปวช. มัธยมต้นและมัธยมปลาย โดยมีค่าคะแนนอยู่ที่ประมาณ 53-54 คะแนน เปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง คนทำงานหญิงมีคะแนน สังคมดี ที่ต่ำกว่าคนทำงานชายเกือบในทุกระดับการศึกษา ยกเว้น ในระดับประถมศึกษา ศึกษาหรือต่ำกว่า และในระดับสูงกว่าปริญญาตรี เปรียบเทียบกับคนทำงาน ภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสังคมดีสูงกว่าในเกือบทุกระดับการศึกษา เช่นกัน ยกเว้นในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (รวมถึง กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา ซึ่งไม่มีข้อมูลในกลุ่มคนทำงานภาครัฐด้วย)

จำแนกตามสถานภาพสมรส (ตาราง 3) ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้ายเป็นกลุ่มคนทำงานที่มีคะแนนสังคมดีสูงที่สุดที่ 58.7 คะแนน ตามด้วยกลุ่มคนทำงานที่แต่งงานแล้วและอยู่กับคู่สมรสซึ่งมีค่าคะแนนเท่ากับ 57.7 คะแนน ขณะที่กลุ่มคนทำงานที่อยู่ด้วยกันกับคู่แต่ไม่ได้แต่งงานมีคะแนนสังคมดีต่ำที่สุดเพียง 53.1 คะแนน เมื่อพิจารณาเพศของคนทำงานร่วมด้วย สำหรับคนทำงานหญิง ผู้ที่เป็นหม้ายเป็นกลุ่มที่มีสังคมดีที่สุด สำหรับคนทำงานชาย ผู้ที่แต่งงานและอยู่ร่วมกับคู่กลับเป็นกลุ่มที่มีสังคมดีที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกัน คนทำงานหญิงมีคะแนนสังคมดี สูงกว่าคนทำงานชาย เฉพาะในกลุ่มผู้ที่เป็นโสด กลุ่มผู้ที่แต่งงานแล้วแต่ไม่ได้อยู่กับคู่ และกลุ่มที่เป็นหม้าย เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสังคมดีสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด ในทุกสถานภาพสมรส

เมื่อพิจารณาตามจำนวนบุตรที่มีของพนักงาน (ตาราง 4) ดูเหมือนความสุขในมิติสังคมดีของคนทำงานจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนบุตรที่เพิ่มขึ้น ทั้งในภาพรวม หรือเมื่อจำแนกตามภาคการจ้างงานและตามเพศ พบว่า คนทำงานที่มีบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปเป็นกลุ่มที่มีสังคมดีสูงมากที่สุด ตามมาด้วยกลุ่มที่มีบุตร 2 คน และ 3-4 คน คนทำงานหญิงมีแนวโน้มคะแนนสังคมดีสูงกว่าคนทำงานชายในเกือบทุกกลุ่มตามจำนวนบุตร และคนทำงานภาครัฐก็มีคะแนนสังคมดีสูงกว่าคนทำงานภาคเอกชนอย่างเห็นได้ชัด ในทุกกลุ่มตามจำนวนบุตร

เกี่ยวกับลักษณะงานที่กำกับความสุขในมิติสังคมดี (ตาราง 5) หากไม่นับกลุ่มคนทำงานที่ระบุว่าไม่มีลักษณะงานเป็นงานด้านอื่นๆ เมื่อพิจารณาทั้งในภาพรวม หรือเมื่อจำแนกตามภาคการจ้างงาน (ภาครัฐและภาคเอกชน) หรือ ตามเพศ (ชายและหญิง) ผลการสำรวจ ในรอบนี้ ยังคงค่อนข้างคล้ายคลึงกับผลการสำรวจ ใน 3 รอบที่ผ่านมา ซึ่งพบว่า คนทำงานที่ทำงานด้านบริหาร เป็นกลุ่มที่มีคะแนนสังคมดีสูงที่สุด โดยมีค่าคะแนนอยู่ในช่วง 59-60 คะแนน ในภาพรวม คนทำงานด้านการผลิตมีคะแนนสังคมดีที่ต่ำที่สุดที่ 52.6 คะแนน เปรียบเทียบกับคนทำงานเพศชาย คนทำงานหญิงมีคะแนนสังคมดีสูงกว่าคนทำงานชายเล็กน้อยในทุกกลุ่มตามลักษณะงาน เมื่อพิจารณาตามภาค

การจ้างงาน เปรียบเทียบกับคนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนน
สังคมดี สูงกว่าในทุกกลุ่มลักษณะงาน

จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน (ตาราง ๖6) หากไม่พิจารณากลุ่ม
ที่ระบุลักษณะการจ้างงานเป็นอื่น ๆ ในภาพรวม พบว่า คนทำงาน
ที่มีสถานภาพเป็นลูกจ้างบางเวลาและลูกจ้างตามผลงานเป็นกลุ่ม
ที่มีค่าคะแนนสูงที่สุดเป็นสองอันดับแรก โดยมีคะแนนเท่ากับ 63.2 และ 61.7
คะแนน ตามลำดับ ถัดมา ได้แก่ กลุ่มคนทำงานที่มีลักษณะการจ้างงานแบบประจำ
ตามสัญญาจ้างและจ้างเหมา ตามลำดับ สำหรับคนทำงานหญิง ผู้ที่มีสถานภาพ
การจ้างงานแบบประจำมีคะแนนสังคมดีสูงที่สุด (58.2 คะแนน) ขณะที่
คนทำงานชายที่มีคะแนนสูงที่สุดเป็นกลุ่มที่มีลักษณะการจ้างงานเป็นแบบ
บางช่วงเวลา คนทำงานหญิงมีค่าคะแนนสูงกว่าคนทำงานชายเฉพาะในกลุ่มที่มี
ลักษณะจ้างงานประจำ ตามสัญญาจ้างและแบบจ้างเหมา เปรียบเทียบกับ
คนทำงานภาคเอกชน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสังคมดีสูงกว่าในกลุ่มที่มีลักษณะ
การจ้างงานเป็นแบบประจำ ตามสัญญาจ้าง รายวัน และแบบตามผลงาน

จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานอยู่ในองค์กรปัจจุบัน (ตาราง ๖7) เมื่อ
พิจารณาคะแนนความสุขในมิติสังคมดี ผลการสำรวจฯ ภาพรวมที่
ออกมาค่อนข้างคล้ายคลึงกับผลการสำรวจฯ ใน 3 รอบที่ผ่านมา
โดยพบว่า กลุ่มที่ทำงานมาเป็นเวลาตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไปเป็นกลุ่มที่มีคะแนน
สังคมดีสูงที่สุด โดยมีคะแนนสังคมดีเท่ากับ 58.8 คะแนน ขณะที่กลุ่มที่ทำงานมา
ไม่ถึง 1 ปีและกลุ่มที่ทำงานเป็นเวลา 3-5 ปี เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนต่ำที่สุดใน 2
อันดับแรก โดยมีคะแนนเท่ากับ 54.1 และ 54.6 คะแนน ตามลำดับ รูปแบบ
ค่าคะแนนของคนทำงานหญิงและคนทำงานชาย คนทำงานภาครัฐและคนทำงาน
ภาคเอกชน มีลักษณะไม่แตกต่างจากรูปแบบค่าคะแนนในภาพรวมข้างต้น
โดยคนทำงานหญิงมีคะแนนสังคมดีสูงกว่าคนทำงานชายเล็กน้อยในทุกกลุ่ม
ตามระยะเวลาการทำงานของคนทำงาน ยกเว้น ในกลุ่มที่มีระยะเวลาการทำงาน
6-9 ปี ที่คนทำงานหญิงมีคะแนนความสุขต่ำกว่าคนทำงานชายเล็กน้อย จำแนก
ตามภาคการจ้างงาน คนทำงานภาครัฐมีคะแนนสังคมดีสูงกว่าคนทำงาน
ภาคเอกชนอย่างเห็นได้ชัดในทุกช่วงระยะเวลาของการทำงานในองค์กร

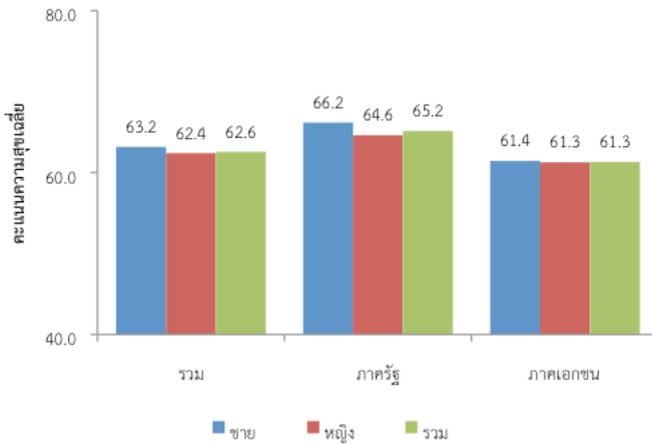
❤️ 3.2.7 บิตที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain)

การใฝ่หาความรู้เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมความสำเร็จในการทำงาน และสร้างความสุขให้แก่คนทำงานได้ ดังนั้น ความต้องการ และการได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ของคนทำงานในองค์กร เป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยผลักดันให้องค์กรก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง การพัฒนาบุคลากรโดยการอบรม ศึกษาต่อ หรือการส่งไปดูงานยังสถานที่ต่างๆ จะช่วยเสริมสร้างทักษะ ความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล ซึ่งมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมผลิตภาพของคนทำงานในองค์กร ดังนั้น การวัดความสุขของคนทำงานจึงได้นำความสุขจากการใฝ่หาความรู้เข้าเป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่ง โดยพิจารณาจากประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับการใฝ่หาความรู้ 3 คำถาม ดังนี้ (1) โดยรวมแล้วท่านสนใจในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ หรือไม่ (2) โดยรวมแล้ว ท่านสนใจที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อความก้าวหน้าในชีวิต หรือไม่ และ (3) ท่านมีโอกาสที่จะได้รับการอบรม/ศึกษาต่อ/ดูงาน เพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถของตนเองหรือไม่

สำหรับค่าคะแนนความสุขมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) นี้ นำเสนอข้อมูลแยกพิจารณาตามลักษณะทางประชากร (ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส และจำนวนบุตร) และข้อมูลการทำงาน (ได้แก่ ลักษณะงาน สถานภาพการจ้างงาน และระยะเวลาในการทำงาน) โดยนำเสนอข้อมูลในภาพรวม และข้อมูลเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ และเอกชน

ความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) ของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับ Happy (เฉลี่ย 62.6 คะแนน) กลุ่มตัวอย่างชายมีค่าคะแนนความสุขในมิตินี้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างหญิง (63.2 และ 62.4 คะแนน ตามลำดับ) กลุ่มตัวอย่างในภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขในมิตินี้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (65.2 และ 61.3 คะแนน ตามลำดับ) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการทำงานของหน่วยงานภาครัฐเปิดโอกาสให้พนักงานมีโอกาสศึกษาใฝ่หาความรู้ได้ดี (รูป 3.14)

รูป 3.14 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ

เมื่อพิจารณาจากกลุ่มอายุ (ตาราง ณ 1) จากการสำรวจ พบว่า คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) มีค่าคะแนนความสุขใกล้เคียงกันเมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ โดยมีความสุขเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มอายุในช่วง 62.1 - 63.3 คะแนนยกเว้นในกลุ่มคนทำงานอายุ 61 ปีขึ้นไป มีค่าคะแนนความสุขในมิติใฝ่รู้ดีสูงแตกต่างจากกลุ่มอื่นๆ (70.2 คะแนน) เมื่อเปรียบเทียบตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างหญิงในกลุ่มอายุ 18-24 ปี และ 55 ปีขึ้นไปจะมีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างชาย ในทางกลับกัน กลุ่มตัวอย่างชายในกลุ่มอายุ 25-54 ปี มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างหญิง และเมื่อพิจารณาตามภาคการทำงานก็พบว่ากลุ่มตัวอย่างในภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขในมิติใฝ่รู้ดีสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชนในทุกกลุ่มอายุ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงระดับความพึงพอใจในการได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ความสามารถ ที่สูงกว่าของกลุ่มคนทำงานในภาครัฐ

เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา (ตาราง ณ 2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงเป็น 3 ลำดับแรก (69.3 63.1 และ 62.6 คะแนน ตามลำดับ) ในทางกลับกัน กลุ่มตัวอย่าง

ที่ไม่ได้รับการศึกษามีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ต่ำที่สุด (41.7 คะแนน) เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 สูงที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ตามลำดับ สอดคล้องกันทั้งในกลุ่มตัวอย่างเพศชายและหญิง เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคะแนนความสุขสูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ และกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพสมรส (ตาราง น 3) พบว่ากลุ่มตัวอย่าง

ที่เป็นโสด แต่งงานและอยู่ร่วมกัน และหม้าย มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงเป็น 3 ลำดับแรก (63.6 62.8 และ 61.9 คะแนน ตามลำดับ) ในทางกลับกันกลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกันมีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างชาย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างหญิง (64.1 และ 63.6 คะแนน ตามลำดับ) ในทางกลับกัน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้ายมีคะแนนความสุขต่ำที่สุดในกลุ่มตัวอย่างชาย และกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงานมีคะแนนความสุขต่ำที่สุดในกลุ่มตัวอย่างหญิง (57.9 และ 59.3 คะแนน ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานและอยู่ร่วมกัน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด มีคะแนนความสุขในมิติใฝ่รู้ดี สูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (65.7 และ 62.8 คะแนน ตามลำดับ) เป็นที่น่าสังเกตว่าคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดีของกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน ในทุกประเภทสถานภาพสมรส

เมื่อพิจารณาจำนวนบุตร (ตาราง น 4) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตร และ

กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตร จำนวน 3-4 คน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุดในขณะที่ในทางตรงกันข้าม กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (63.5 63.5 และ 59.0 คะแนน ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตร 2 คน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่างชายและกลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรจำนวนจำนวน 3-4 คน มีคะแนนความสุขสูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่างหญิง (63.6 และ 64.1 คะแนน ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีบุตรมีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน (91.7 และ 62.5 คะแนน ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามลักษณะงาน (ตาราง ณ 5) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านอื่นๆ มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุด ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการผลิต มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (68.3 และ 57.9 คะแนน ตามลำดับ) ซึ่งทิศทางความสุขในมิตินี้สอดคล้องกันทั้งในกลุ่มตัวอย่างชายและหญิง) เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านอื่นๆ มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 สูงที่สุด แต่กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านบริหารมีคะแนนความสุขต่ำที่สุดในกลุ่มตัวอย่างภาครัฐ ที่สุด (69.5 และ 63.9 คะแนน ตามลำดับ) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านบริหาร มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 สูงที่สุด แต่กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานด้านการผลิตมีคะแนนความสุขต่ำที่สุดในกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชน (66.9 และ 57.0 คะแนน ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการจ้างงานกะแบบ (ตาราง ณ 6) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบตามผลงาน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงที่สุด (69.3 คะแนน) ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบรายวัน มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (56.9 คะแนน) ซึ่งทิศทางความสุขในมิตินี้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างชาย สำหรับเพศหญิง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานแบบบางช่วงเวลา มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงสุด (69.6 คะแนน) และกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการจ้างงานแบบรายวัน มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (55.2 คะแนน)

เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานแบบตามผลงาน มีคะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) สูงสุดในกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐ (100.0 คะแนน) และกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการทำงานแบบอื่นๆ มีคะแนนความสุขสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่างในภาคเอกชน (78.3 คะแนน)

เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน (ตาราง ณ 7)

พบว่า คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) ในทุกกลุ่ม มีค่าคะแนนอยู่ในระดับใกล้เคียงกันกันมาก โดยกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานระหว่าง 1-2 ปี มีคะแนนความสุข สูงที่สุด (63.0 คะแนน) และกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานระหว่าง 3-5 ปี มีคะแนนความสุขต่ำที่สุด (62.3 คะแนน)

เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานระหว่าง 6-9 ปี มีคะแนนความสุข สูงสุด ในกลุ่มตัวอย่างชาย (64.5 คะแนน) และ กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานระหว่าง 1-2 ปี มีคะแนนความสุข สูงสุด ในกลุ่มตัวอย่างหญิง (63.1 คะแนน) เมื่อพิจารณาตามภาคการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำงานไม่ถึง 1 ปี มีคะแนนความสุขในมิติ ใฝ่รู้ดี สูงที่สุดของทั้งกลุ่มตัวอย่างในภาครัฐและภาคเอกชน (67.4 และ 62.3 คะแนน ตามลำดับ)

3.2.8 มิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money)

ในมิติความสุขมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) พิจารณาจากการบริหารจัดการด้านการเงิน และความสามารถในการผ่อนชำระหนี้สินต่างๆ ว่าเป็นไปตามกำหนดหรือไม่ และมีการ เก็บออมในแต่ละเดือนมากน้อยเพียงใด รวมถึงการประเมินค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนเมื่อเปรียบเทียบกับรายรับว่ามีลักษณะอย่างไร โดยค่าคะแนนความสุขในมิติสุขภาพเงินใช้ตัวชี้วัดด้วยข้อคำถาม 4 ข้อ คือ

- 1) ท่านรู้สึกว่าการผ่อนชำระหนี้สินต่างๆ โดยรวมในปัจจุบันเป็นภาระหรือไม่
- 2) ท่านผ่อนชำระหนี้ตามกำหนดเวลาทุกครั้งหรือไม่
- 3) โดยรวมแล้วท่านมีเงินเก็บออมในแต่ละเดือนหรือไม่
- 4) โดยรวมแล้วค่าตอบแทนที่ท่านได้รับทั้งหมดในแต่ละเดือนเป็นอย่างไร

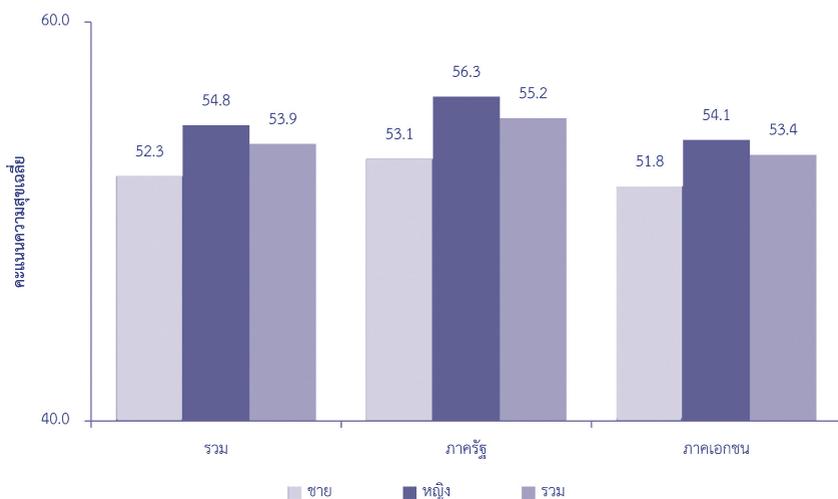
เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายทั้งหมดในแต่ละเดือน

Feiler, B. (2013). The Secrets of Happy Families: Improve Your Mornings, Rethink Family Dinner, Fight Smarter, Go Out and Play, and Much More: Kindle Edition. William Morrow Publisher: New York.

ในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างของการสำรวจครั้งนี้ มีคะแนนความสุขในมิติสุขภาพเงินดี เท่ากับ 53.9 คะแนน อยู่ในระดับ “มีความสุข (HAPPY)” โดยเพศชายมีค่าคะแนนความสุขในมิติสุขภาพเงินดีเท่ากับ 52.3 คะแนน น้อยกว่าเพศหญิงที่มีค่าคะแนนความสุข 54.8 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่าภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขในมิติสุขภาพเงินดีเท่ากับ 55.2 คะแนน สูงกว่าภาคเอกชน ซึ่งมีค่าคะแนนความสุข 53.4 คะแนน (รูป 3.15)

รูป 3.15 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ

เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ (ตาราง ญ1)

พบว่าอายุ 61 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มอายุที่มีค่าคะแนนความสุขในมิติสุขภาพเงินดีสูงที่สุด (74.1 คะแนน) ส่วนกลุ่มอายุที่มีคะแนนรองลง คือ กลุ่มอายุ 55-60 ปี (65.7 คะแนน) และกลุ่มอายุที่มีค่าคะแนนความสุขในมิติสุขภาพเงินดีน้อยที่สุดคือ กลุ่มอายุ 25-34 ปี (51.8 คะแนน) เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างเพศชายและหญิง พบว่า เพศชายมีคะแนนความสุขมิติสุขภาพเงินดี น้อยกว่าเพศหญิงในทุกกลุ่มอายุ

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีคะแนนสูงกว่าภาคเอกชนในสองกลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 18-24 ปี (60.6 และ 56.4 คะแนน ตามลำดับ) และกลุ่มอายุ 25-34 ปี (52.6 และ 51.6 คะแนน ตามลำดับ) โดยในกลุ่มอายุ 45-54 ปี ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุขเท่ากัน (58.5 คะแนน) ในขณะที่ภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาครัฐในสองกลุ่มอายุ คือ กลุ่มอายุ 35-44 ปี (52.8 และ 52.7 คะแนน ตามลำดับ) และกลุ่มอายุ 55-60 ปี (66.5 และ 65.5 คะแนน ตามลำดับ) ชื่อนำสังเกต คือ เพศชายทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุขน้อยกว่าเพศหญิงในทุกกลุ่มอายุ และค่าคะแนนความสุขของทั้งสองภาคการทำงาน และทั้งเพศชายและเพศหญิงพบว่า จะมีค่าคะแนนสูงในกลุ่มอายุ 18-24 ปี แต่มีแนวโน้มลดลงเมื่อมีอายุเพิ่มสูงขึ้น และค่าคะแนนความสุขจะกลับมาเพิ่มสูงขึ้นเมื่อมีอายุ 45 ปีขึ้นไป

เมื่อวิเคราะห์ในด้านระดับการศึกษา (ตาราง ญ2) ภาพรวมพบว่า

กลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี (62.5 คะแนน) อันดับรองมาได้แก่ กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา (56.3 คะแนน) และกลุ่มระดับการศึกษาที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่ม ปวส. (47.8 คะแนน) และเพศชายมีคะแนนความสุขด้านสุขภาพจิตน้อยกว่าเพศหญิงในเกือบทุกระดับการศึกษา ยกเว้น ในกลุ่มการศึกษาระดับปวส. เพศชาย (48.1 คะแนน) มีสูงกว่าเพศหญิง (47.7 คะแนน) ในขณะที่กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขเท่ากัน คือ 56.3 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนความสุขระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีคะแนนความสุขด้านสุขภาพจิตน้อยกว่าภาคเอกชนในทุกระดับการศึกษา และเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างเพศชายในภาครัฐกับภาคเอกชนพบว่า เพศชายในภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าในเกือบทุกระดับการศึกษา ยกเว้นใน 2 ระดับการศึกษา คือ ระดับ ปวช. เพศชายในภาครัฐมีค่าคะแนน (48.2 คะแนน) สูงกว่าเพศชายภาคเอกชน (47.7 คะแนน) และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ภาครัฐ (51.6 คะแนน) ภาคเอกชน (50.0 คะแนน) และในเพศหญิงภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศหญิงภาครัฐในเกือบทุกระดับการศึกษา ยกเว้น ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ภาครัฐ (63.2 คะแนน) และภาคเอกชน (63.0 คะแนน)

ในด้านสถานภาพสมรส (ตาราง ญ3) พบว่า กลุ่มผู้ที่มีสถานภาพโสด

มีคะแนนความสุขด้านสุขภาพเงินดีสูงสุด (55.8 คะแนน) อันดับรองลงมา คือ ผู้ที่มีสถานภาพแต่งงานแต่ไม่ได้อยู่กับคู่สมรส (53.3 คะแนน) และกลุ่มที่มีค่าคะแนนน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีสถานภาพหม้าย (47.8 คะแนน) และพบว่า เพศชายมีค่าคะแนนสุขภาพเงินดีน้อยกว่าเพศหญิงในเกือบทุกสถานภาพสมรส ยกเว้นเพียงสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงานชาย (49.2 คะแนน) และหญิง (47.5 คะแนน) และกลุ่มหม้าย ชาย (49.7 คะแนน) หญิง (47.4 คะแนน) เมื่อเปรียบเทียบภาคการทำงาน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุข สูงกว่าภาคเอกชนในเกือบทุกกลุ่มสถานภาพสมรส ยกเว้นในสามกลุ่ม คือ กลุ่มที่แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน ภาครัฐและภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุข เท่ากัน (53.3 คะแนน) กลุ่มที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน ภาครัฐ (47.1 คะแนน) ภาคเอกชน (48.5 คะแนน) และกลุ่มหม้าย ภาครัฐ (46.6 คะแนน) ภาคเอกชน (49.3 คะแนน)

ในส่วนของเพศชาย พบว่า มีเพียงสองกลุ่มสถานภาพที่ภาคเอกชนมีคะแนนความสุขสูงกว่าภาครัฐ คือ แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน ภาครัฐ (44.0 คะแนน) ภาคเอกชน (54.0 คะแนน) และอยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน ภาครัฐ (47.5 คะแนน) ภาคเอกชน (49.5 คะแนน) ในขณะที่เพศหญิงที่ทำงานในภาคเอกชนมีคะแนนความสุขมิติสุขภาพเงินดีสูงกว่าภาครัฐในสองกลุ่มสถานภาพ คือ อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน ภาครัฐ (46.7 คะแนน) ภาคเอกชน (47.7 คะแนน) และหม้าย ภาครัฐ (46.0 คะแนน) ภาคเอกชน (49.6 คะแนน)

ในด้านของจำนวนบุตรกับความสุขปีติสุขภาพเงินดี (ตาราง ญ4)

ในภาพรวมพบว่า พบว่า ผู้ที่ไม่มีบุตร มีคะแนนความสุขด้านสุขภาพเงินดีสูงสุด (56.0 คะแนน) อันดับรองลงมาได้แก่ ผู้ที่มีบุตรจำนวน 2 คน (51.9 คะแนน) และกลุ่มที่มีคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีบุตรจำนวน 1 คน (51.0 คะแนน) สิ่งที่น่าสนใจ คือ ผู้ที่บุตรจำนวนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีค่าคะแนนความสุขมากกว่ากลุ่มที่มีบุตร 1 คน เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่า เพศชายมีค่าคะแนนความสุขน้อยกว่าเพศหญิงในเกือบทุกกลุ่มอายุ ยกเว้นเพียงกลุ่มที่มีบุตรจำนวน 2 คน ซึ่งทั้งเพศชายและเพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขเท่ากัน คือ 51.9 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนพบว่า ในภาครัฐเพศชายมีค่าคะแนนความสุขน้อยกว่าเพศหญิงเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นในเพศชายกลุ่มที่มีจำนวนบุตร 2 คน ที่เพศชายมีค่าคะแนน (54.1 คะแนน) สูงกว่าเพศหญิง (53.8 คะแนน) ในขณะที่ภาคเอกชนพบว่า มีลักษณะใกล้เคียงกัน คือ เพศชายมีค่าคะแนนความสุขน้อยกว่าเพศหญิงในเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นเพียงกลุ่ม กลุ่มที่มีจำนวนบุตร 3-4 คน เพศชาย (51.6 คะแนน) เพศหญิง (50.0 คะแนน) ชื่อนำสังเกตอีกประเด็น คือ กลุ่มคนไม่มีบุตร เพศหญิงในภาครัฐ เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด (58.3 คะแนน) และในภาพรวมพบว่า ค่าคะแนนความสุขจะสูงที่สุดตอนไม่มีบุตร

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะงานกับคะแนนความสุขในมิติสุขภาพ

จินดี (ตาราง ๗5) ภาพรวมพบว่า กลุ่มที่ทำงานในด้านอื่นๆ มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด (58.8 คะแนน) อันดับรองลงมาได้แก่งานสำนักงาน (56.9 คะแนน) และลักษณะงานที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ งานด้านการผลิต (50.4 คะแนน) แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า เพศหญิงในภาครัฐที่ทำงานด้านการผลิต กลับเป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด (64.1 คะแนน) และเพศชายมีคะแนนความสุขสูงกว่าเพศหญิงในสองลักษณะงาน คือ งานสำนักงาน เพศชาย (57.0 คะแนน) เพศหญิง (56.9 คะแนน) และงานด้านอื่นๆ เพศชาย (60.4 คะแนน) และเพศหญิง (57.4 คะแนน)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชน เกือบทุกลักษณะงาน ยกเว้นงานด้านบริหาร ซึ่งภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุข (58.4 คะแนน) สูงกว่าภาครัฐ (54.0 คะแนน) และเพศชายและเพศหญิงทั้งภาครัฐ มีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายและเพศหญิงของภาคเอกชนเกือบทุกลักษณะงาน ยกเว้นเพียงงานด้านบริหาร โดยเพศชายภาคเอกชน (56.9 คะแนน) และภาครัฐ (50.6 คะแนน) เช่นเดียวกับเพศหญิง ภาคเอกชน (59.4 คะแนน) และภาครัฐ (56.1 คะแนน)

ในด้านสถานภาพการจ้างงาน (ตาราง ๗6) ในภาพรวมพบว่า กลุ่มที่มีสถานภาพการจ้างงานที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ กลุ่มสถานภาพการจ้างงานแบบตามผลงาน (60.2 คะแนน) อันดับรองลงมา คือ กลุ่มสถานภาพการจ้างงานแบบอื่นๆ (56.1 คะแนน) และกลุ่มที่มีค่า

คะแนนความสุ้น้อยที่สุด คือ สถานภาพการจ้างงานแบบตามสัญญาจ้าง (49.0 คะแนน) โดยเพศชายมีค่าคะแนนความสุ้น้อยกว่าเพศหญิง ในเกือบทุกกลุ่ม สถานภาพการจ้างงาน ยกเว้นในสองกลุ่ม คือ บางช่วงเวลาเพศชาย (65.3 คะแนน) เพศหญิง (48.2 คะแนน) และตามผลงาน เพศชาย 53.3 และ 56.8 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่าภาครัฐมีคะแนนความสุ้นสูงกว่าภาคเอกชนเกือบทุกกลุ่มสถานภาพการจ้างงาน ยกเว้นในสองกลุ่ม คือ กลุ่มบางช่วงเวลา ภาครัฐ (51.6 คะแนน) ภาคเอกชน (57.7 คะแนน) และกลุ่มอื่นๆ ภาครัฐ (55.3 คะแนน) ภาคเอกชน (63.8 คะแนน) และเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลเพศชายและ เพศหญิงระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนพบว่า ในเพศชายภาครัฐมีค่าคะแนนความสุ้นสูงกว่าภาคเอกชนเกือบทุกสถานภาพการจ้างงาน ยกเว้นในกลุ่มบางช่วงเวลา ภาครัฐ (43.8 คะแนน) ภาคเอกชน (67.5 คะแนน) และอื่นๆ ภาครัฐ (47.9 คะแนน) ภาคเอกชน (75.0 คะแนน) ในขณะที่เพศหญิง พบว่า มีหนึ่งลักษณะงานภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุ้นสูงกว่าเพศหญิงในภาครัฐ คือ อื่นๆ ภาครัฐ (59.1 คะแนน) ภาคเอกชน (60.9 คะแนน)

ในส่วนสุดท้ายของมิติสุขภาพจิต เมื่อจำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน (ตาราง ญ7) ในภาพรวมพบว่า กลุ่มที่ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุ้นสูงสุด (55.6 คะแนน)

อันดับรองลงมา คือ กลุ่มที่ทำงานไม่ถึงปี (54.7 คะแนน) และกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุ้น้อยที่สุด คือ กลุ่มที่ทำงานระหว่าง 3-5 ปี (51.8 คะแนน) พบว่า เพศชายมีค่าคะแนนความสุ้นน้อยกว่าเพศหญิงในทุกกลุ่มระยะเวลาทำงาน โดยทั้งเพศชายและ เพศหญิงของกลุ่มที่ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป พบว่า เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุ้นสูงสุด คือ (53.3 และ 56.8 คะแนน)

เมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนความสุ้นระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุ้นสูงกว่าภาคเอกชนในเกือบทุกกลุ่มระยะเวลาการทำงาน ยกเว้นเพียงระยะเวลาทำงานระหว่าง 3-5 ปี ภาครัฐ (51.2 คะแนน) ภาคเอกชน (52.0 คะแนน) และทั้งเพศชายและเพศหญิงในภาครัฐ ที่มีระยะเวลาทำงานระหว่าง 3-5 ปี เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุ้นน้อยที่สุด (50.0 คะแนน) และ (51.9 คะแนน) สิ่งที่น่าสนใจ คือ กลุ่มเพศหญิงในภาครัฐที่มีระยะเวลาการทำงานไม่ถึงปี เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุ้นสูงสุด (62.0 คะแนน)

ข้อนำสังเกต คือ เมื่อเริ่มทำงานค่าคะแนนความสุขของคนทำงานจะขึ้นสูงสุด (55.6 คะแนน) แต่ค่าคะแนนความสุขจะเริ่มลดลงเมื่อทำงานมาได้ระยะหนึ่ง คือ ทำงานได้ 1-2 ปี (53.2 คะแนน) และจะลดลงไปอย่างต่อเนื่องตามระยะเวลาการทำงานที่เพิ่มขึ้น คือ ระหว่าง 3-5 ปี (51.8 คะแนน) ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ค่าคะแนนความสุขจะลดลงถึงจุดที่ต่ำที่สุด แต่สิ่งที่น่าแปลกใจ คือ ค่าคะแนนความสุขจะเพิ่มขึ้น เมื่อมีระยะเวลาการทำงานระหว่าง 6-9 ปี (53.7 คะแนน) และค่าคะแนนความสุขจะเพิ่มขึ้นสูงสุดเมื่อมีระยะเวลาการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (55.6 คะแนน) ซึ่งเป็นค่าคะแนนที่มากที่สุดของกลุ่มคนทำงาน

♥ 3.2.9 มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life)

การสำรวจความสุขคนทำงาน ในมิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) มีตัวชี้วัดทั้งหมด จำนวน 15 ตัวชี้วัด ได้แก่ การได้ทำงานอย่างมีความสุข ต่อสภาพแวดล้อมขององค์กรโดยรวม การได้รับการดูแลเกี่ยวกับสุขภาพที่ดี จากองค์กร ความพึงพอใจกับสวัสดิการที่องค์กรจัดให้ การได้รับการปฏิบัติ อย่างถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน พระราชบัญญัติ หรือระเบียบต่างๆ การได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง ปรับขึ้นค่าจ้างที่ผ่านมาด้วยความเหมาะสม การมีอาชีพที่มั่นคง การได้รับค่าตอบแทนที่คุ้มค่ากับความเสี่ยง อันอาจเกิดจากการทำงาน การได้รับค่าตอบแทนถูกต้องและตรงตามเวลา ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในข้อเสนอแนะกับ หัวหน้างาน หรือนายจ้าง การมีโอกาสในการพัฒนาต่อยอดการศึกษาและ กลับมาพัฒนาหน่วยงาน หรือองค์กร ความผูกพันกับองค์กรที่ไม่ไปทำงาน ที่อื่นแม้มีโอกาส การมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นบุคลากรขององค์กร การมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมขององค์กร และการทำงานอย่างมีความสุข

ในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างของการสำรวจครั้งนี้ มีคะแนนความสุข ในมิติการงานดี เท่ากับ 59.3 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับ “มีความสุข (HAPPY)” โดยเพศชายมีค่าคะแนนความสุขในมิติการงานดีเท่ากับ 59.1 คะแนน น้อยกว่า เพศหญิงที่มีค่าคะแนนความสุขเท่ากับ 59.6 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบ ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขในมิติ การงานดี สูงกว่าภาคเอกชน (รูป 3.16)

รูป 3.16 คะแนนความสุขในมิติที่ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ

ค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จากการสำรวจรอบครั้งปีหลัง 2556 ในมิติการงานดี พบว่า มีค่าคะแนนความสุขในภาพรวม 59.3 คะแนน อยู่ในระดับ HAPPY หรือ “ระดับมีความสุขตามเป้าหมาย”

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนความสุขโดยจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่า

(ตาราง ๑1) กลุ่มอายุ 61 ปีขึ้นไป มีคะแนนความสุขมิติการงานดี สูงที่สุด 76.9 คะแนน รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 55-60 ปี มีคะแนน

67.7 คะแนน ส่วนกลุ่มอายุที่มีคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มอายุ 18-24 ปี มีค่าคะแนนความสุข 56.6 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่า เพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายในเกือบทุกกลุ่มอายุ ยกเว้นกลุ่มอายุ 35-44 ปี เพศชาย (61.2 คะแนน) เพศหญิง (61.1 คะแนน)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขในมิติการงานดีสูงกว่าภาคเอกชนในเกือบทุกกลุ่มอายุ ยกเว้นกลุ่มอายุ 61 ปีขึ้นไปในภาครัฐที่ไม่มีข้อมูล หากดูในรายละเอียดของค่าคะแนนในแต่ละกลุ่มอายุ พบว่า เพศชายในภาครัฐ มี 2 กลุ่มอายุ ที่มีค่าคะแนนน้อยกว่าเพศชายในภาคเอกชน คือ กลุ่มอายุ 35-44 ปี (ภาครัฐ 61.0 คะแนน และภาคเอกชน 61.4

คะแนน) และกลุ่มอายุ 55-60 ปี (ภาครัฐ 66.9 คะแนน และภาคเอกชน 69.7 คะแนน) ในขณะที่เพศหญิง พบว่ามีเพียงกลุ่มอายุเดียว ที่ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขน้อยกว่าภาคเอกชน คือ กลุ่มอายุ 45-54 ปี (ภาครัฐ 65.5 คะแนน และภาคเอกชน 65.9 คะแนน)

สิ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่งจากการสำรวจความสุขในมิติการงานดี เมื่อวิเคราะห์ตามกลุ่มอายุ พบว่ากลุ่มที่มีความสุขมากที่สุดเป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยเกษียณแล้ว โดยเหตุผลดังกล่าวมาจากปัจจัยเรื่องความเครียด หรือความรับผิดชอบในการทำงานที่สิ้นสุดลงหลังจากเกษียณอายุ ขณะที่พบว่ากลุ่มอายุ 18-24 ปี เป็นกลุ่มอายุที่มีความสุขน้อยที่สุด ซึ่งคำอธิบายในประเด็นดังกล่าว มาจากความรับผิดชอบในการทำงานที่เพิ่มขึ้น และอยู่ในวัยของการสร้างฐานะ สร้างครอบครัว หลังจากสำเร็จการศึกษา

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนความสุขโดยจำแนกตามการศึกษาในภาพรวม (ตาราง ๗2) พบว่า กลุ่มการศึกษาที่มีคะแนนความสุขมากที่สุด

คือ กลุ่มสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าคะแนนความสุข 63.2 คะแนน รองลงมาคือกลุ่มอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีค่าคะแนนความสุข 61.3 คะแนน ส่วนกลุ่มที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา มีค่าคะแนนความสุข 55.3 คะแนนและเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่าเพศชายกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี 63.0 คะแนน ส่วนเพศหญิงกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ กลุ่มที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเช่นเดียวกัน (63.0 คะแนน) แต่ในขณะที่ค่าคะแนนที่น้อยที่สุดของเพศชาย คือ (หากไม่นับรวมระดับการศึกษาอื่นๆ 53.3 คะแนน) ปวช. 56.0 คะแนน และเพศหญิง คือ กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษา 50.0 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนในทุกระดับการศึกษา โดยเพศชายในภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายในภาคเอกชนในทุกระดับการศึกษา และเพศชายทั้งในภาครัฐและเอกชนที่อยู่การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี เป็นระดับการศึกษาที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุดของเพศชายในภาครัฐ 63.9 คะแนน และ 63.0 คะแนนของเพศชายในภาคเอกชน สำหรับเพศหญิง พบว่า เพศหญิงในภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าในภาคเอกชนเกือบทุกระดับการศึกษา ยกเว้น ในระดับอนุปริญญา

หรือเทียบเท่า (ภาครัฐ 60.2 คะแนน ภาคเอกชน 61.5 คะแนน) และเพศหญิง ในภาครัฐที่มีค่าคะแนนความสุขที่สุดอยู่ในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า 63.3 คะแนน ส่วนในภาคเอกชนอยู่ในระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี 63.0 คะแนน

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนความพึงพอใจด้านสภาพ

สมรส (ตาราง ฏ3) พบว่า กลุ่มสถานภาพสมรสที่มีค่าคะแนน

ความสุขสูงที่สุด คือ กลุ่มหม้าย มีค่าคะแนนความสุข 64.4 คะแนน

รองลงมา คือ กลุ่มแต่งงานและอยู่ร่วมกัน มีค่าคะแนนความสุข 61.5 คะแนน

ส่วนกลุ่มที่ได้คะแนนน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน มีค่าคะแนน

ความสุข 56.9 คะแนน โดยเพศชายมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศหญิง

ในสามกลุ่ม คือ แต่งงานและอยู่ร่วมกัน อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน และ

หย่า/แยกทาง/เลิกกัน (61.6, 57.5 คะแนน และ 60.0 คะแนน ตามลำดับ)

ส่วนเพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายในสามกลุ่ม คือ โสด แต่งงาน

แต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน และหม้าย (58.4 60.6 และ 64.6 คะแนน ตามลำดับ)

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างภาครัฐและเอกชน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนในทุกสถานภาพสมรส และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ

พบว่า เพศชายของภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนเกือบทุกสถานภาพสมรส ยกเว้นเพียง แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน (ภาครัฐ 56.9 คะแนน ภาคเอกชน 59.0 คะแนน) และในเพศชายภาครัฐและภาคเอกชน กลุ่มหม้าย เป็นสถานภาพสมรส

ที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด (ภาครัฐ 65.0 คะแนน ภาคเอกชน 62.6 คะแนน) ส่วนสถานภาพที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด ภาครัฐ คือ แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่

ด้วยกัน 56.9 คะแนน ภาคเอกชน คือ โสด 55.7 คะแนน สำหรับเพศหญิง พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนในทุกกลุ่มสถานภาพ และ

กลุ่มหม้าย เป็นสถานภาพที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด (ภาครัฐ 65.1 คะแนน ภาคเอกชน 63.9 คะแนน) ส่วนสถานภาพที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด ภาครัฐ

คือ อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน 57.2 คะแนน ภาคเอกชน คือ โสด 56.3 คะแนน)

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจด้านจำนวนบุตร

(ตาราง ฏ4) พบว่า กลุ่มที่มีคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ กลุ่มที่มี

จำนวนบุตร 3-4 คน มีค่าคะแนนความสุข 63.7 คะแนน และ

กลุ่มที่มีความสุขรองลงมา คือ กลุ่มที่มีบุตรจำนวน 2 คน มีค่าคะแนน 62.2 คะแนน ส่วนกลุ่มที่มีคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่มีบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปมีค่าคะแนนความสุข 58.1 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างเพศ พบว่าเพศชายมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศหญิงในสองกลุ่มจำนวนบุตร คือ กลุ่มที่มีบุตรจำนวน 1 คน และกลุ่มที่มีบุตรจำนวน 2 คน (59.3 คะแนน และ 62.6 คะแนน ตามลำดับ) ส่วนเพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายในสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ไม่มีบุตร และกลุ่มที่มีบุตรจำนวน 3-4 คน (58.9 คะแนน และ 64.7 คะแนน ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มที่มีบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไปทั้งเพศชายและเพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขเท่ากัน 58.1 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนในทุกจำนวนบุตร และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ พบว่า เพศชายของภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายภาคเอกชนทุกจำนวนบุตร และเพศชายภาครัฐ กลุ่มที่มีจำนวนบุตรตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด 80.0 คะแนน สำหรับเพศชายในภาคเอกชน กลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ มีบุตรจำนวน 3-4 คน 60.9 คะแนน และเพศชายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่ไม่มีบุตร (ภาครัฐ 58.6 คะแนน ภาคเอกชน 56.3 คะแนน) สำหรับเพศหญิง พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนในทุกกลุ่มจำนวนบุตร และที่มีบุตรจำนวน 3-4 คน เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด (ภาครัฐ 67.4 คะแนน ภาคเอกชน 63.1 คะแนน) ส่วนเพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด ภาครัฐ คือ ไม่มีบุตร 60.4 คะแนน ภาคเอกชน คือ บุตรจำนวน 1 คน 57.8 คะแนน

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนความสุขโดยจำแนกตามลักษณะงาน (ตาราง ๗5) พบว่า กลุ่มที่มีคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ กลุ่มงานด้าน

สำนักงาน 61.8 คะแนน อันดับรองลงมา คือ (หากไม่นับรวม กลุ่มงานด้านอื่นๆ 61.7 คะแนน) งานด้านบริหาร 61.0 คะแนน ส่วนกลุ่มที่มีความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มงานด้านการผลิต มีค่าคะแนนความสุข 53.8 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ พบว่า เพศชายมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศหญิงในสามกลุ่มลักษณะงาน คือ งานด้านการผลิต งานด้านการบริการ และงานด้านอื่นๆ (54.2 คะแนน 60.2 คะแนน และ 64.4 คะแนน ตามลำดับ) ส่วน

เพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายในสองกลุ่มงาน คือ งานสำนักงาน และงานด้านบริหาร (61.9 และ 61.2 คะแนน ตามลำดับ)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนในสามลักษณะงาน คือ งานสำนักงาน งานด้านการผลิต งานด้านการบริการ (63.0, 65.4 และ 61.1 คะแนน ตามลำดับ) ส่วนภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาครัฐในสองลักษณะงาน คือ งานด้านบริหาร และงานด้านอื่นๆ (65.4 และ 63.2 คะแนน ตามลำดับ) สำหรับลักษณะงานที่มีค่าคะแนนความสุขสูงสุดในภาครัฐ คือ งานด้านการผลิต 65.4 คะแนน ส่วนลักษณะงานที่มีค่าคะแนนความสุขสูงสุดในภาคเอกชน คือ งานด้านบริหาร 64.7 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ พบว่า เพศชายของภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายภาคเอกชนในสามลักษณะงาน คือ งานสำนักงาน งานด้านการผลิต งานด้านการบริการ (62.2 64.7 และ 61.4 คะแนน ตามลำดับ) ส่วนเพศชายภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายของภาครัฐในสองลักษณะงาน คือ งานด้านบริหาร และงานด้านอื่นๆ (67.6 คะแนน และ 66.5 คะแนน ตามลำดับ)

สำหรับเพศหญิง พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนในเกือบทุกกลุ่มลักษณะงาน ยกเว้นเพียงงานด้านบริหาร (ภาครัฐ 60.6 คะแนน ภาคเอกชน 62.6 คะแนน) ลักษณะงานที่มีค่าคะแนนความสุขมากที่สุดของเพศหญิงในภาครัฐ คือ งานด้านการผลิต 65.8 คะแนน และของเพศหญิงในภาคเอกชน คือ งานด้านบริหาร 62.6 คะแนน ส่วนลักษณะงานที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุดของเพศหญิงภาครัฐ คือ (หากไม่นับรวมงานด้านอื่นๆ 59.9 คะแนน) งานด้านบริการ และงานด้านบริหาร 61.0 คะแนนเท่ากัน ส่วนภาคเอกชน คือ งานด้านการผลิต 51.9 คะแนน

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนความสุขโดยจำแนกตามสภาพการจ้างงาน (ตาราง 6) พบว่า กลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงสุด คือ ที่มี

สถานภาพการจ้างงานแบบบางช่วงเวลา 63.9 คะแนน อันดับรองลงมา คือ กลุ่มสถานภาพการจ้างงานแบบประจำ 61.0 คะแนน ส่วนกลุ่มที่มีความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มสถานภาพการจ้างงานแบบจ้างเหมา มีค่าคะแนน

ความสุข 50.1 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ พบว่า เพศชายมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศหญิงในสี่กลุ่มสถานภาพการจ้างงาน คือ บางช่วงเวลาตามผลงานจ้างเหมา และอื่นๆ (68.3 64.2 50.5 และ 62.1 คะแนน ตามลำดับ) ส่วนเพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายในสามกลุ่มสถานภาพการจ้างงาน คือ ประจำ ตามสัญญาจ้าง และรายวัน (61.2 55.7 และ 52.5 คะแนน ตามลำดับ)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนใน 3 ลักษณะการจ้างงาน คือ ประจำ ตามสัญญาจ้าง และตามผลงาน (64.0 56.3 และ 70.0 คะแนนตามลำดับ) โดยสถานภาพการจ้างงานแบบตามผลงาน เป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนสูงสุดในภาครัฐ 70.0 คะแนน และสถานภาพการจ้างงานแบบรายวัน เป็นสถานภาพการจ้างงาน ที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด 47.3 คะแนน ส่วนภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาครัฐในสี่สถานภาพการจ้างงาน คือ รายวัน บางช่วงเวลา จ้างเหมา และอื่นๆ (52.3 67.8 52.8 และ 66.3 คะแนน ตามลำดับ) โดยสถานภาพการจ้างงานแบบบางช่วงเวลาเป็นกลุ่มที่มีค่าคะแนนสูงสุดในภาคเอกชน 67.8 คะแนน และสถานภาพการจ้างงานแบบตามสัญญาจ้าง เป็นสถานภาพการจ้างงาน ที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด 51.7 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ พบว่า เพศชายของภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายภาคเอกชนใน 3 สถานภาพการจ้างงาน คือ ประจำตามสัญญาจ้าง และรายวัน (63.8 55.9 และ 62.5 คะแนน ตามลำดับ) ส่วนเพศชายภาคเอกชนมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายของภาครัฐในสามลักษณะงาน คือ บางช่วงเวลา จ้างเหมา และอื่นๆ (สถานภาพการจ้างงานแบบตามผลงานไม่มีข้อมูลในภาครัฐ) (70.0 53.6 และ 65.0 คะแนน ตามลำดับ) สำหรับเพศหญิงพบว่า ภาครัฐมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาคเอกชนในสามกลุ่มสถานภาพการจ้างงาน คือ ประจำ ตามสัญญาจ้าง และตามผลงาน (64.1 56.5 และ 70.0 คะแนน ตามลำดับ) โดยลักษณะงานที่มีค่าคะแนนความสุขมากที่สุดของเพศหญิงในภาครัฐ คือ ตามผลงาน 70.0 คะแนน และสถานภาพการจ้างงานที่มีค่าคะแนนน้อยที่สุด คือ รายวัน 37.2 คะแนน ส่วนเพศหญิงในภาคเอกชน พบว่า มีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าภาครัฐในสี่กลุ่มสถานภาพการจ้างงาน คือ รายวัน บางช่วงเวลา จ้างเหมา และอื่นๆ (52.6 64.8 51.7 และ 66.7 คะแนน ตามลำดับ) ส่วนลักษณะงานที่มีค่าคะแนนความสุขมากที่สุดของเพศหญิงภาคเอกชน คือ (หาก

ไม่นับรวมงานด้านอื่นๆ 66.7 คะแนน) บางช่วงเวลา 64.8 คะแนน และสถานภาพ การจ้างงานที่มีค่าคะแนนน้อยที่สุด คือ ตามผลงาน 51.0 คะแนน

เมื่อวิเคราะห์ค่าคะแนนความสุขโดยจำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน

(ตาราง 7) พบว่า กลุ่มที่มีคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ ผู้ที่ทำงาน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีค่าคะแนนความสุข 63.4 คะแนน รองลงมา

คือ กลุ่มที่มีระยะเวลาการทำงานระหว่าง 6-9 ปี มีค่าคะแนนความสุข 59.6 คะแนน ส่วนกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่ทำงานระหว่าง 1-2 ปี มีค่าคะแนนความสุข 56.2 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนความสุขระหว่าง เพศชายและหญิง พบว่าเพศชายมีค่าคะแนนความสุขมากกว่าเพศหญิงในเพียง กลุ่มระยะเวลาการทำงานระหว่าง 6-9 ปี 60.4 คะแนน ในขณะที่เพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขสูงกว่าเพศชายในสามกลุ่มระยะเวลาการทำงาน คือ ไม่ถึงปี ระหว่าง 1-2 ปีและตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (57.3 56.6 และ 63.6 คะแนน ตามลำดับ) ส่วนกลุ่มที่มีระยะเวลาการทำงานระหว่าง 6-9 ปี เป็นกลุ่มที่ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีค่าคะแนนความสุขเท่ากัน คือ 56.9 คะแนน

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศและภาคการทำงาน พบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน กลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงที่สุด คือ กลุ่มที่มีระยะเวลาในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (63.6 64.1 62.2 และ 63.1 คะแนน ตามลำดับ) แต่ในทางตรงกันข้ามกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด ของแต่ละเพศและแต่ละภาคการทำงาน กลับพบว่ามีความแตกต่างกัน คือ ภาครัฐ พบว่า เพศชาย กลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ กลุ่มที่มีระยะเวลาการทำงานระหว่าง 3-5 ปี (58.1 คะแนน) ส่วนเพศหญิงกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด คือ สองกลุ่มที่มีระยะเวลาการทำงานระหว่าง 1-2 ปี และกลุ่มที่มีระยะเวลาการทำงานระหว่าง 3-5 ปี ซึ่งมีค่าคะแนนความสุขเท่ากัน (58.7 คะแนน) ในด้านของภาคเอกชน พบว่า กลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขน้อยที่สุด ของเพศชายและหญิง คือ กลุ่มที่มีระยะเวลาในการทำงานระหว่าง 1-2 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกันทั้งเพศชายและเพศหญิง (54.0 และ 56.0 คะแนน ตามลำดับ) และกลุ่มที่มีค่าคะแนนความสุขสูงมากที่สุด คือ เพศหญิงในภาครัฐที่มีระยะเวลาการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (64.1 คะแนน)

บทที่ 4

การพัฒนาสร้างเสริม ความสูงคนทำงาน ในประเทศไทย

4.1 การค้นหาประเด็นที่ได้จากการวัดความสุคนทำงาน ในประเทศไทย (แก้ตรงไหน)

ผลรวมจากการสำรวจความสุคนทำงานระดับประเทศ พบว่า มิติที่มีค่าคะแนนต่ำที่สุด เท่ากับ 50.9 คือ ผ่อนคลายดี ซึ่งแม้ว่า จัดอยู่ในระดับ “HAPPY” หรือ “ระดับความสุขตามเป้าหมาย” แต่ระดับคะแนนเกือบตกอยู่ในค่าคะแนนเฉลี่ยที่ระดับ 50.0 หรือต่ำกว่า ซึ่งเป็นระดับ “UNHAPPY” หรือ “ระดับความสุขต่ำกว่าเป้าหมาย” นอกจากนี้ ยังให้ภาพรวมของรายละเอียดคะแนนความสุขทั้ง 9 มิติ เรียงตามลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยความสุข ดังนี้

อันดับ 1 ได้แก่ จิตวิญญาณดี (Happy Soul)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 68.2
อันดับ 2 ได้แก่ น้ำใจดี (Happy Heart)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 67.3
อันดับ 3 ได้แก่ ใฝ่รู้ดี (Happy Brain)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 62.6
อันดับ 4 ได้แก่ สุขภาพดี (Happy Body)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 60.6
อันดับ 5 ได้แก่ การงานดี (Happy Work-Life)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 59.3
อันดับ 6 ได้แก่ ครอบครัวดี (Happy Family)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 58.7
อันดับ 7 ได้แก่ สังคมดี (Happy Society)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 56.1
อันดับ 8 ได้แก่ สุขภาพเงินดี (Happy Money)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 53.9
อันดับ 9 ได้แก่ ผ่อนคลายดี (Happy Relax)	มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 50.9

ซึ่งค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขในภาพรวมนี้ สามารถใช้เป็นระดับคะแนนในการเทียบเคียงกับผลค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขเฉพาะของแต่ละหน่วยงานจากการวัดความสุคนทำงานนี้ โครงการจับตาสถานการณ์ความสุคนทำงานในประเทศไทย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้วิเคราะห์และส่งผลคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขให้กับหน่วยงาน หรือองค์กรที่เป็นภาคีทุกหน่วยงาน องค์กรสามารถทราบถึงรายละเอียดค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสุขเป็นรายมิติทั้ง 9 มิติ และภาพรวม ซึ่งผลคะแนนเฉลี่ยรายมิติสามารถทำให้ผู้บริหารสามารถพัฒนาความสุขตรงตามความต้องการของคนทำงาน เช่น มิติที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำคือมิติใดบ้าง เพื่อที่จะได้นำมาจัดลำดับในการบริหารจัดการความสุขอย่างเป็นระบบ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

อย่างไรก็ตาม ผลจากรายงานสถานการณ์ความสุคนทำงาน ที่ผ่านมา เห็นได้ว่า การพัฒนาสร้างเสริมความสุคนทำงาน ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ต้องคำนึงถึง ลักษณะพื้นฐานของคนทำงานด้วย อาทิ กลุ่มอายุ เพศ สถานภาพสมรส ระยะเวลาการทำงาน เป็นต้น ว่าคุณสมบัติของคนทำงานเหล่านี้ มีผลกระทบอย่างไรกับกิจกรรมการสร้างสุคนทำงานในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลการสำรวจเบื้องต้น พบว่า อายุของคนทำงานกับความสุคน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นไปด้วยกัน ซึ่งถ้าผู้บริหาร หรือผู้เกี่ยวข้อง สามารถทำให้คนทำงาน ทำงานไปอย่างมีความสุข ด้วยการกล่าวถึงองค์กรในทางบวก (Say) มีความปรารถนาที่จะเป็นสมาชิกขององค์กรต่อไป (Stay) และทุ่มเทเวลา พยายามสร้างสรรค์ผลงานให้กับการทำงาน (Strive) (Hewitt Association, 2012) รวมถึง ต้องการให้คนทำงาน มีความผูกพันต่อองค์กร (Employee Engagement) ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมความสุคนในองค์กร ต้องคำนึงถึงกลุ่มอายุของคนทำงาน ที่เป็นตัวแปรสำคัญส่งผลกระทบต่อระยะยาวไปถึงการอยู่ในองค์กรอย่างยาวนานและมีความสุข

4.2 กลยุทธ์ในการพัฒนาสร้างเสริมความสุคนทำงานในประเทศไทย (แก้อย่างไร)

ผู้บริหารต้องสามารถมองเห็นผลของการดำเนินกลยุทธ์ว่าจะดำเนินการอย่างไร ให้ไปถูกทิศทาง ทั้งผู้รับและผู้ให้มีความต้องการตรงกันผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องต้องรับรู้และนำแนวคิดต่างๆ มาใช้ในการดำเนินกิจกรรม เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล อาทิ แนวคิดความรักและพลังขับเคลื่อนองค์กร มีปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์ต่อความรักและพลังขับเคลื่อนองค์กร เช่น สิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงินอย่างเดียวการบริหารจัดการความสุขเป็นเรื่องสำคัญ ที่ทั้งผู้ให้และผู้รับต้องมาร่วมบริหารจัดการด้วยกัน ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันค้นหาแนวทางหรือกลยุทธ์การสร้างความรักความผูกพัน การสร้างความสุคนให้คนในองค์กร หรือเทียบเคียงกับองค์กรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินกลยุทธ์การสร้างสุคนในองค์กร เป็นต้น

4.3 การบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุข ในการทำงาน (Routine to Happiness: R2H)

โครงการ จับตาสถานการณ์ความสุขคนทำงานในประเทศไทย (Happiness Watch in Thailand) โดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้พัฒนาหลักสูตร “การบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน” ของคนทำงานในประเทศไทย

หลักสูตรฯ นี้เป็นการสร้างเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรที่ทำงานด้านทรัพยากรบุคคล หรืองานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กร หรือหน่วยงาน ให้มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการบริหารจัดการความรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาการทำงานประจำให้มีคุณภาพและมีความสุขอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลไปถึงการเพิ่มผลผลิตและผลประกอบการที่มีคุณภาพขององค์กรอย่างยั่งยืน นับเป็นภารกิจที่หน่วยงานหรือองค์กร ต้องถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาบุคลากรด้านทรัพยากรมนุษย์

หลักสูตรฯ นี้ ใช้แนวคิดของ Routine to Research (R2R) ที่ต้องการพัฒนาการบริหารจัดการการทำงานให้สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพด้วยการผสมผสานหลักการวิจัยเบื้องต้นมาเป็นกระบวนการในการดำเนินแนวคิด R2R

สำหรับ แนวคิด Routine to Happiness (R2H) เป็นแนวคิดและมุมมองที่เน้นการพัฒนาความสุขโดยผสมผสานหลักการวิจัยเบื้องต้นแนวคิด R2H เป็นการนำเอาระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ที่ถูกหลักวิชาการเข้ามาเป็นตัวเชื่อมกับการพัฒนา และบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขของบุคลากรในการทำงานว่า การสร้างเสริมความเข้มแข็ง และศักยภาพของบุคลากรด้านทรัพยากรบุคคล ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการองค์ความรู้ นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวกของหน่วยงานหรือองค์กรในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหาร การผลิต การตลาด และการสนับสนุนอื่นๆ เพื่อจะก้าวไปสู่เป้าหมายของการเป็นหน่วยงานหรือองค์กรชั้นนำของประเทศ กลไกและกระบวนการในการไปสู่เป้าหมาย ขึ้นอยู่กับการพัฒนาและการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขในการทำงานประจำของบุคลากรในส่วนงานต่างๆ ที่ถูกจุดและเป็นรูปธรรมซึ่งเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนส่วนงานหรือองค์กรไปสู่เป้าหมาย

สูงสุด คนทำงานในหน่วยงาน หรือองค์กรทุกคน ถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสายงานสนับสนุน สายงานการผลิต และสายงานปฏิบัติการ นับเป็นกำลังสำคัญที่จะร่วมก้าวไปกับสายงานการบริหาร

♥ 4.3.1 วัตถุประสงค์ของ R2H

เป็นการสร้างเสริมและสนับสนุนบุคลากรที่ทำงานด้านทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน ตลอดจนเป็นการสร้างเสริมและสนับสนุนบุคลากรที่ทำงานด้านทรัพยากรบุคคลให้มีศักยภาพในการนำเสนอให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำผลการบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน ไปใช้ในการวางแผนบริหารจัดการความสุขของบุคลากรในหน่วยงานทั้งในระยะสั้น และระยะยาว

♥ 4.3.2 ผลผลิตของ R2H

ได้แก่ บุคลากรด้านทรัพยากรบุคคล มีความรู้และความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวคิดการบริหารจัดการองค์ความรู้สู่ความสุขในการทำงาน รวมทั้งบุคลากรด้านทรัพยากรบุคคล เกิดแรงบันดาลใจและสามารถนำแนวคิด R2H ไปปฏิบัติจนเป็นวัฒนธรรมองค์กรในการเรียนรู้และการพัฒนาสร้างเสริมให้คนทำงานในหน่วยงานหรือองค์กรปฏิบัติงานประจำอย่างมีความสุข

♥ 4.3.3 ผลลัพธ์ของ R2H

ได้แก่ ความสุขและความผูกพันต่อองค์กรของคนทำงานทุกระดับที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละส่วนงานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคลากรภายในหน่วยงานหรือองค์กร

♥ 4.3.4 วิธีการฝึกอบุสุม

ใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (บรรยาย/ อภิปราย/ ฝึกปฏิบัติ) โดยเน้นกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้แทน และบุคลากรด้านทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานการสนับสนุนการสร้างเสริมความสุขคนทำงานในองค์กรนี้ เป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่จะช่วยให้ การสร้างความสุขเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของคนทำงานดำเนินไปอย่างถูกต้องทิศทาง

4.4 ผลที่ได้จากการดำเนินการ

ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2556 โครงการ “จับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย (Happiness Watch in Thailand)” ได้ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ผลที่ได้คือ จำนวนนักสร้างสุของค์กร ที่เข้ารับการอบรมหลักสูตร “การบริหารจัดการความรู้สู่ความสุขในการทำงาน (Routine to Happiness: R2H)” มีความสามารถในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตและความสุขบุคลากรและองค์กรในหน่วยงานและองค์กร รวมทั้งหมด 5 ครั้ง

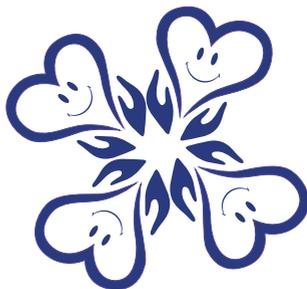
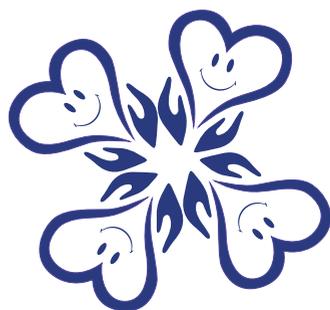
จำนวน	กลุ่มเป้าหมาย	หน่วยงาน	จำนวนนักสร้างสุของค์กร (ผลผลิต)
5 ครั้ง	<ul style="list-style-type: none">• ผู้บริหาร• หัวหน้างาน• ฝ่ายทรัพยากรบุคคลและฝ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง• ภาควิชาวิจัยสร้างเสริมความสุขบุคลากรและองค์กรระดับภาค	<ul style="list-style-type: none">• มหาวิทยาลัย• โรงพยาบาล• โรงแรม• สถานประกอบการต่างๆ• หน่วยงานภาครัฐ• หน่วยงานภาคเอกชน	208 องค์กร

บทที่ 5

ภาคผนวก

ตารางสถิติคะแนนความสุข
ในภาพรวม

ข้อมูลความสุขของคนทำงาน รอบครึ่งปีหลัง (เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2556)

ข้อมูลทั่วไป 8 ข้อ

ข้อที่	จำนวนตอบ	จำนวนไม่ตอบ (missing)	จำนวนรวม
1. เพศ	9,840	120	9,600
2. อายุ	9,054	546	9,600
3. การศึกษาขั้นสูงสุด	9,084	516	9,600
4. สถานภาพสมรส	9,116	484	9,600
5. ท่านมีบุตรหรือไม่	9,068	532	9,600
6. งานของท่านเป็นงานลักษณะใด	5,880	3,720	9,600
7. สถานภาพการจ้างงาน	6,128	3,472	9,600
8. ระยะเวลาที่ท่านทำงานในองค์กรปัจจุบัน	9,403	197	9,600

ตารางสรุปคะแนนความสุขจำแนกตามภาคการทำงาน และเพศ ของคนทำงานในประเทศไทยในภาพรวม และรายมิติ

มิติ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
Happy Body	54.7	63.6	60.6	56.5	64.0	61.4	53.7	63.4	60.3
Happy Relax	50.5	51.2	50.9	52.4	54.1	53.5	49.4	49.7	49.6
Happy Heart	66.5	67.8	67.3	67.6	69.6	68.9	65.9	66.9	66.6
Happy Soul	66.4	69.3	68.2	67.2	70.1	69.1	65.9	68.9	67.9
Happy Family	57.4	59.5	58.7	62.1	66.5	65.0	54.7	55.9	55.5
Happy Society	55.7	56.4	56.1	58.8	59.9	59.6	53.9	54.6	54.4
Happy Brain	63.2	62.4	62.6	66.2	64.6	65.2	61.4	61.3	61.3
Happy Money	52.3	54.8	53.9	53.1	56.3	55.2	51.8	54.1	53.4
Happy Work Life	59.1	59.6	59.3	61.4	61.7	61.6	57.7	58.4	58.2
Average	59.1	60.9	60.2	61.1	63.1	62.4	57.9	59.7	59.1

ภาคผนวก ก. คะแนนความพึงพอใจภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย

ตาราง ก1 คะแนนความพึงพอใจภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	57.2	60.1	59.2	58.0	64.2	62.5	57.1	59.6	58.9
25-34 ปี	57.3	59.0	58.5	58.5	60.8	60.0	56.8	58.4	57.9
35-44 ปี	60.0	61.6	61.0	60.5	62.6	61.8	59.7	60.9	60.4
45-54 ปี	62.3	65.3	64.2	63.7	65.9	65.1	59.8	64.5	63.1
55-60 ปี	64.8	66.7	66.0	64.6	67.2	66.2	65.7	65.3	65.4
61 ปีขึ้นไป	65.0	75.9	71.2	NA	NA	NA	65.0	75.9	71.2
จำนวนผู้ตอบ	2,926	6,051	8,977	1,099	2,073	3,172	1,827	3,978	5,805

ตาราง ก2 คะแนนความสุจริตในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม		ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	58.1	61.5	61.1	65.5	62.6	56.9	60.9	59.2
ม.ต้น	57.0	58.0	60.6	61.3	60.9	56.5	57.5	56.9
ม.ปลาย	57.3	58.0	60.1	62.6	61.3	56.8	57.5	57.3
ปวช.	56.0	58.2	59.2	61.3	60.2	55.4	57.7	56.6
ปวส.	57.6	58.6	58.0	60.1	59.0	57.4	58.1	57.8
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	61.5	61.9	62.1	60.4	61.2	61.0	62.2	62.0
ปริญญาตรี	60.3	61.2	60.5	62.7	62.1	60.1	60.3	60.3
สูงกว่าปริญญาตรี	62.7	64.2	62.9	64.4	63.9	62.0	63.7	63.3
ไม่ได้รับการศึกษา	58.5	56.1	NA	NA	NA	58.5	56.1	57.7
อื่นๆ ระบุ...	57.7	63.2	NA	NA	NA	57.7	63.2	61.1
จำนวนผู้ตอบ	2,897	6,123	1,132	2,160	3,292	1,765	3,963	5,728

ตาราง ก3 คะแนนความพึงพอใจภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	57.5	60.4	59.6	58.5	62.3	61.2	56.9	59.5	58.8
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	61.1	62.3	61.9	63.3	64.3	63.9	59.3	60.9	60.3
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	57.1	60.4	59.3	55.8	63.2	61.2	57.8	58.2	58.1
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	57.3	57.9	57.6	60.0	59.7	59.8	56.8	57.5	57.2
หม้าย	59.1	62.7	62.0	62.1	63.8	63.6	57.6	61.0	60.1
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	58.0	59.6	59.2	58.5	62.2	61.2	57.6	57.7	57.7
จำนวนผู้ตอบ	2,920	6,128	9,048	1,136	2,154	3,290	1,784	3,974	5,758

ตาราง ก4 คะแนนความพึงพอใจรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ไม่มี	57.9	60.7	60.0	59.1	62.4	61.4	57.1	59.9
มี จำนวน 1 คน	59.3	60.2	59.9	61.8	63.0	62.5	57.7	58.8	58.4
มี จำนวน 2 คน	61.6	62.3	62.0	63.8	64.6	64.3	59.6	60.4	60.1
มีจำนวน 3-4 คน	60.8	64.1	62.7	62.9	66.4	65.1	60.0	62.6	61.4
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	56.8	62.3	59.3	75.0	NA	75.0	55.6	62.3	58.7
จำนวนผู้ตอบ	2,881	6,090	8,971	1,135	2,150	3,285	1,746	3,940	5,686

ตาราง ก5 คะแนนความพึงพอใจรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

งานของท่านเป็น งานลักษณะใด	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	งานสำนักงาน	61.5	63.0	62.6	61.9	63.9	63.3	60.4	61.1
งานด้านการผลิต	55.7	56.5	56.1	62.2	65.4	64.3	55.2	55.4	55.3
งานด้านการบริการ	60.0	61.7	61.1	60.8	62.4	61.9	58.7	60.0	59.4
งานด้านบริหาร	60.8	63.4	62.4	60.4	63.4	62.2	63.8	63.5	63.6
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	65.2	61.9	63.5	65.4	62.9	63.9	65.1	57.9	62.7
จำนวนผู้ตอบ	2,293	3,530	5,823	1,124	2,139	3,263	1,169	1,391	2,560

ตาราง ก6 คะแนนความสุจริตในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	60.1	62.4	61.5	62.3	64.3	63.6	58.1	59.7	59.0
ตามสัญญาจ้าง	56.9	59.3	58.4	58.2	60.5	59.7	53.5	55.1	54.4
รายวัน	55.3	56.4	55.9	58.9	57.7	58.2	55.2	56.4	55.9
บางช่วงเวลา	67.8	59.1	62.9	59.5	58.1	58.3	68.6	60.1	65.1
ตามผลงาน	66.1	57.0	62.7	NA	85.0	85.0	66.1	51.4	61.2
จ้างเหมา	54.3	57.8	56.0	53.9	57.2	55.7	54.8	59.2	56.6
อื่นๆ ระบุ...	64.7	60.9	62.2	64.2	60.0	61.4	70.9	68.0	68.5
จำนวนผู้ตอบ	2,386	3,684	6,070	1,132	2,149	3,281	1,254	1,535	2,789

ตาราง ก7 คะแนนความสุขในภาพรวมของคนทำงานในประเทศไทย
 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ผ่านทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ไม่ถึงปี	57.6	59.4	58.8	60.5	63.9	63.0	57.3	58.8
ระหว่าง 1-2 ปี	56.5	59.1	58.2	60.3	61.5	61.1	55.4	58.4	57.4
ระหว่าง 3-5 ปี	58.0	59.2	58.8	59.1	60.8	60.2	57.5	58.5	58.2
ระหว่าง 6-9 ปี	59.9	60.2	60.1	60.1	61.3	60.9	59.8	59.7	59.7
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	61.3	63.7	62.9	62.7	64.9	64.1	59.8	62.5	61.6
จำนวนผู้ตอบ	3,030	6,307	9,337	1,085	2,089	3,174	1,945	4,218	6,163

ภาคผนวก ข. คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body)

ตาราง ข1 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	18-24 ปี	51.2	64.3	60.5	51.0	62.9	59.6	51.2	64.5
25-34 ปี	53.4	61.9	59.3	53.3	61.7	58.8	53.4	62.0	59.4
35-44 ปี	55.0	63.5	60.4	54.9	63.1	60.3	55.0	63.8	60.5
45-54 ปี	58.3	66.7	63.9	60.5	66.9	64.5	54.5	66.5	63.0
55-60 ปี	63.9	68.8	67.1	64.2	68.6	66.9	62.6	69.6	67.7
61 ปีขึ้นไป	61.7	73.8	68.6	NA	NA	NA	61.7	73.8	68.6
จำนวนผู้ตอบ	2,926	6,051	8,977	1,099	2,073	3,172	1,827	3,978	5,805

ตาราง ข2 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประเมินศึกษาหรือต่ำกว่า ม.ต้น ม.ปลาย ปวช. ปวส.	54.8	66.8	61.1	59.4	70.3	63.0	53.0	66.3	60.5
	51.8	64.9	57.0	53.9	62.9	57.4	51.5	65.2	56.9
	54.0	67.4	62.0	57.0	65.8	61.3	53.5	67.5	62.1
	47.3	62.2	55.0	50.5	63.1	56.7	46.6	62.0	54.7
	50.5	62.3	56.8	48.9	60.1	54.1	51.4	63.0	58.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี ไม่ได้รับการศึกษา อื่นๆ ระบุ...	59.1	63.9	62.7	61.8	65.0	63.4	57.1	63.7	62.4
	56.6	62.2	61.0	55.0	63.3	61.0	58.3	61.5	60.9
	59.7	65.0	63.4	60.0	65.1	63.3	58.5	64.9	63.5
จำนวนผู้ตอบ	63.8	72.5	66.7	NA	NA	NA	63.8	72.5	66.7
	45.0	67.0	58.8	NA	NA	NA	45.0	67.0	58.8
	2,897	6,123	9,020	1,132	2,160	3,292	1,765	3,963	5,728

ตาราง ข3 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	โสด	53.6	62.6	60.2	53.8	62.9	60.2	53.5	62.5
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	57.2	65.6	62.4	58.9	65.3	62.6	55.7	65.7	62.2
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	51.3	62.8	59.2	50.2	62.5	59.2	51.8	63.0	59.2
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	50.6	62.1	56.9	54.1	63.6	59.5	50.0	61.8	56.4
หม้าย	56.1	63.5	62.2	61.7	65.0	64.6	53.3	61.3	59.1
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	51.8	61.7	59.0	53.0	63.3	60.5	51.0	60.6	58.0
จำนวนผู้ตอบ	2,920	6,128	9,048	1,136	2,154	3,290	1,784	3,974	5,758

ตาราง ข4 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ไม่มี	53.7	62.1	59.8	54.8	62.8	60.4	53.1	61.7
มีจำนวน 1 คน	54.7	66.3	62.1	56.0	64.8	61.3	53.9	67.2	62.5
มีจำนวน 2 คน	57.7	65.5	62.5	60.3	66.0	63.7	55.4	65.0	61.4
มีจำนวน 3-4 คน	56.7	65.6	61.8	57.4	65.8	62.8	56.4	65.5	61.3
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	60.3	65.0	62.4	70.0	NA	70.0	59.6	65.0	62.1
จำนวนผู้ตอบ	2,881	6,090	8,971	1,135	2,150	3,285	1,746	3,940	5,686

ตาราง ข5 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

งานของท่านเป็น งานลักษณะใด	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	58.4	64.6	62.9	58.9	64.5	62.9	56.8	64.8	62.8
งานด้านการผลิต	53.7	68.6	61.3	59.7	64.6	62.9	53.3	69.1	61.1
งานด้านการบริการ	53.0	62.8	59.1	54.7	63.1	60.2	50.4	62.0	56.8
งานด้านบริหาร	56.9	65.0	61.7	57.0	65.2	62.0	55.4	63.0	59.9
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	60.0	62.8	61.4	62.0	62.2	62.1	57.7	65.0	60.1
จำนวนผู้ตอบ	2,293	3,530	5,823	1,124	2,139	3,263	1,169	1,391	2,560

ตาราง ข6 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	55.2	64.5	60.9	57.6	64.8	62.4	53.0	64.1	59.1
ตามสัญญาจ้าง	54.2	62.9	59.7	53.8	62.0	59.1	55.1	66.2	61.5
รายวัน	52.8	74.0	64.4	50.0	61.7	57.0	52.8	74.2	64.5
บางช่วงเวลา	63.2	60.4	61.6	90.0	57.9	61.9	60.5	62.9	61.5
ตามผลงาน	61.0	69.2	64.1	.	100.0	100.0	61.0	63.0	61.7
จ้างเหมา	56.4	67.7	61.9	56.3	61.1	58.8	56.7	82.5	67.0
อื่นๆ ระบุ...	54.1	61.8	59.3	53.7	61.6	58.9	60.0	63.8	63.0
จำนวนผู้ตอบ	2,386	3,684	6,070	1,132	2,149	3,281	1,254	1,535	2,789

ตาราง ข7 คะแนนความสุขในมิติที่ 1 สุขภาพดี (Happy Body) จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	52.5	65.1	61.0	51.8	61.9	59.0	52.6	65.5	61.2
ระหว่าง 1-2 ปี	53.1	61.5	58.8	54.6	61.6	59.4	52.7	61.5	58.7
ระหว่าง 3-5 ปี	53.5	62.6	59.5	53.5	61.9	59.0	53.4	62.8	59.7
ระหว่าง 6-9 ปี	55.8	62.4	60.3	56.5	63.6	61.1	55.4	61.8	60.0
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	56.6	65.2	62.4	58.4	65.6	63.1	54.6	64.9	61.7
จำนวนผู้ตอบ	3,030	6,307	9,337	1,085	2,089	3,174	1,945	4,218	6,163

ภาคผนวก ค. คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax)

ตาราง ค1 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	49.7	51.7	51.1	48.8	56.3	54.3	49.8	51.2	50.8
25-34 ปี	49.5	49.1	49.2	50.6	51.6	51.3	49.0	48.2	48.4
35-44 ปี	50.1	51.2	50.8	50.8	52.6	52.0	49.5	50.0	49.8
45-54 ปี	53.5	56.3	55.3	54.9	57.8	56.7	51.1	54.5	53.5
55-60 ปี	58.0	57.5	57.7	57.5	58.3	58.0	60.5	55.5	56.8
61 ปีขึ้นไป	48.3	73.8	62.9	NA	NA	NA	48.3	73.8	62.9
จำนวนผู้ตอบ	2,926	6,051	8,977	1,099	2,073	3,172	1,827	3,978	5,805

ตาราง ค2 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	51.3	51.7	51.5	54.4	59.4	56.0	50.1	50.5
ม.ต้น	49.8	48.6	49.3	51.7	49.7	50.9	49.5	48.4	49.0
ม.ปลาย	48.6	47.9	48.1	50.4	54.6	52.5	48.3	47.1	47.6
ปวช.	47.8	47.8	47.8	49.8	51.5	50.6	47.4	47.2	47.3
ปวส.	49.7	48.9	49.3	51.2	49.5	50.4	49.0	48.7	48.8
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	55.4	48.7	50.4	55.3	44.5	49.8	55.5	49.4	50.6
ปริญญาตรี	51.3	52.1	51.9	51.3	54.2	53.4	51.4	50.8	50.9
สูงกว่าปริญญาตรี	54.1	54.2	54.1	54.5	54.7	54.6	52.9	53.2	53.1
ไม่ได้รับการศึกษา	50.0	47.5	49.2	NA	NA	NA	50.0	47.5	49.2
อื่นๆ ระบุ...	45.0	61.0	55.0	NA	NA	NA	45.0	61.0	55.0
จำนวนผู้ตอบ	2,897	6,123	9,020	1,132	2,160	3,292	1,765	3,963	5,728

ตาราง ค3 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	โสด	49.3	51.4	50.9	50.9	54.1	53.1	48.5	50.2
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	52.1	52.2	52.1	53.7	54.6	54.2	50.6	50.6	50.6
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	52.5	50.1	50.8	49.0	55.0	53.4	54.4	46.4	49.1
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	50.8	47.3	48.9	53.6	49.8	51.4	50.3	46.8	48.4
หม้าย	52.2	48.9	49.5	58.3	49.0	50.0	49.2	48.7	48.8
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	47.4	48.7	48.3	46.6	54.0	52.0	48.0	44.7	45.6
จำนวนผู้ตอบ	2,920	6,128	9,048	1,136	2,154	3,290	1,784	3,974	5,758

ตาราง ค4 คะแนนความสุขในชีวิตที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ไม่มี	49.7	51.6	51.1	51.0	54.1	53.2	49.0	50.3
มี จำนวน 1 คน	51.1	50.4	50.7	53.5	53.2	53.3	49.6	48.9	49.2
มี จำนวน 2 คน	52.1	51.1	51.5	53.7	54.2	54.0	50.8	48.7	49.5
มีจำนวน 3-4 คน	51.9	54.7	53.5	54.3	58.4	56.9	51.0	52.3	51.7
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	53.3	55.0	54.1	60.0	NA	60.0	52.9	55.0	53.8
จำนวนผู้ตอบ	2,881	6,090	8,971	1,135	2,150	3,285	1,746	3,940	5,686

ตาราง ค5 คะแนนความสุขในชีวิตที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามลักษณะงานที่ทำ ภาคการทำงาน และเพศ

งานของท่านเป็น งานลักษณะใด	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	งานสำนักงาน	54.6	54.6	54.6	54.6	55.3	55.1	54.7	53.3
งานด้านการผลิต	48.7	47.5	48.1	56.6	53.3	54.5	48.1	46.8	47.5
งานด้านการบริการ	51.4	52.6	52.1	51.7	53.5	52.9	50.9	50.4	50.6
งานด้านบริหาร	51.3	54.5	53.2	50.9	54.6	53.1	54.2	53.6	53.8
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	59.5	52.2	55.7	58.1	52.2	54.4	61.0	52.5	58.2
จำนวนผู้ตอบ	2,293	3,530	5,823	1,124	2,139	3,263	1,169	1,391	2,560

ตาราง ๑6 คะแนนความสุ่มในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ประจำ	52.0	53.1	52.7	53.4	55.2	54.6	50.7	50.2
ตามสัญญาจ้าง	48.2	49.8	49.2	50.2	51.6	51.1	43.0	43.3	43.2
รายวัน	49.2	50.4	49.9	45.0	48.3	47.0	49.2	50.5	49.9
บางช่วงเวลา	62.7	51.4	56.4	50.0	47.1	47.5	64.0	55.7	60.6
ตามผลงาน	59.0	50.8	55.9	.	65.0	65.0	59.0	48.0	55.3
จ้างเหมา	53.2	52.3	52.8	49.4	50.0	49.7	58.3	57.5	58.0
อื่นๆ ระบุ...	54.7	51.5	52.6	55.3	50.0	51.8	45.0	62.5	59.0
จำนวนผู้ตอบ	2,386	3,684	6,070	1,132	2,149	3,281	1,254	1,535	2,789

ตาราง ๑7 คะแนนความสุขในมิติที่ 2 ผ่อนคลายดี (Happy Relax)
 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ผ่านทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ไม่ถึงปี	49.3	50.4	50.1	52.2	56.5	55.3	49.0	49.6
ระหว่าง 1-2 ปี	48.0	49.1	48.7	50.4	51.5	51.1	47.4	48.4	48.1
ระหว่าง 3-5 ปี	50.7	50.1	50.3	51.7	51.8	51.8	50.2	49.3	49.6
ระหว่าง 6-9 ปี	51.0	50.3	50.5	51.1	53.1	52.4	50.9	49.0	49.5
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	52.0	53.7	53.2	53.8	55.7	55.1	49.9	51.8	51.2
จำนวนผู้ตอบ	3,030	6,307	9,337	1,085	2,089	3,174	1,945	4,218	6,163

ภาคผนวก ง. คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart)

ตาราง ง1 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	66.5	67.2	67.0	67.4	72.8	71.3	66.4	66.6	66.5
25-34 ปี	65.9	66.8	66.5	67.5	68.9	68.4	65.2	66.1	65.8
35-44 ปี	66.8	68.7	68.0	66.9	69.5	68.6	66.8	68.0	67.6
45-54 ปี	67.6	70.2	69.3	68.4	70.4	69.7	66.3	69.9	68.8
55-60 ปี	67.2	69.5	68.7	66.8	69.6	68.6	68.9	69.0	69.0
61 ปีขึ้นไป	64.8	77.1	71.8	NA	NA	NA	64.8	77.1	71.8
จำนวนผู้ตอบ	2,926	6,051	8,977	1,099	2,073	3,172	1,827	3,978	5,805

ตาราง ง2 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 3 นำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	65.0	67.2	66.1	67.5	73.3	69.4	64.0	66.2
ม.ต้น	64.3	64.9	64.5	67.6	71.3	69.1	63.8	63.9	63.8
ม.ปลาย	65.1	64.2	64.6	67.4	69.6	68.5	64.7	63.6	64.0
ปวช.	65.4	64.9	65.1	66.6	68.6	67.6	65.2	64.3	64.7
ปวส.	66.5	67.0	66.8	66.6	69.1	67.8	66.5	66.3	66.4
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	68.0	71.3	70.4	66.5	68.0	67.3	69.0	71.9	71.3
ปริญญาตรี	68.5	68.8	68.7	68.9	69.8	69.6	68.1	68.2	68.2
สูงกว่าปริญญาตรี	66.5	69.1	68.3	66.5	69.3	68.3	66.6	68.6	68.1
ไม่ได้รับการศึกษา	61.1	65.3	62.5	NA	NA	NA	61.1	65.3	62.5
อื่นๆ ระบุ...	67.6	77.2	73.6	NA	NA	NA	67.6	77.2	73.6
จำนวนผู้ตอบ	2,897	6,123	9,020	1,132	2,160	3,292	1,765	3,963	5,728

ตาราง 33 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	โสด	65.6	67.4	66.9	66.1	69.1	68.2	65.4	66.7
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	67.5	68.7	68.2	68.9	70.3	69.7	66.2	67.6	67.1
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	64.7	67.0	66.3	65.4	69.6	68.5	64.3	65.0	64.8
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	65.5	65.9	65.7	67.4	69.3	68.5	65.2	65.2	65.2
หม้าย	64.4	70.5	69.4	64.8	72.9	72.0	64.1	66.8	66.0
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	67.3	67.6	67.5	64.8	68.1	67.2	69.0	67.3	67.8
จำนวนผู้ตอบ	2,920	6,128	9,048	1,136	2,154	3,290	1,784	3,974	5,758

ตาราง ง4 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 3 น้ำใจดี (Happy Heart) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ไม่มี	65.8	68.2	67.5	66.4	69.3	68.4	65.4	67.6
มีจำนวน 1 คน	66.7	65.8	66.2	68.7	69.0	68.8	65.4	64.2	64.6
มีจำนวน 2 คน	68.0	69.2	68.7	68.8	70.7	70.0	67.3	68.0	67.7
มีจำนวน 3-4 คน	66.9	70.1	68.8	67.7	72.5	70.8	66.6	68.7	67.7
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	55.0	68.3	60.9	80.6	NA	80.6	53.2	68.3	60.1
จำนวนผู้ตอบ	2,881	6,090	8,971	1,135	2,150	3,285	1,746	3,940	5,686

ตาราง ง5 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 น้ำใจดี(Happy Heart) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

งานของท่านเป็น งานลักษณะใด	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	66.7	68.7	68.1	66.1	68.6	67.9	68.3	68.8	68.6
งานด้านการผลิต	63.4	61.2	62.3	65.7	70.3	68.7	63.2	60.0	61.6
งานด้านบริการ	67.8	69.2	68.7	68.0	69.3	68.9	67.4	69.0	68.3
งานด้านบริหาร	68.0	70.8	69.7	67.9	71.0	69.7	69.1	69.8	69.5
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	71.8	69.1	70.4	72.2	71.2	71.6	71.3	61.3	68.0
จำนวนผู้ตอบ	2,293	3,530	5,823	1,124	2,139	3,263	1,169	1,391	2,560

ตาราง ง6 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 3 หัวใจดี (Happy Heart) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	66.9	68.7	68.0	67.8	69.6	69.0	66.1	67.3	66.7
ตามสัญญาจ้าง	65.5	67.5	66.8	67.2	69.8	68.9	61.1	59.5	60.1
รายวัน	64.1	59.3	61.5	59.7	74.1	68.3	64.1	59.1	61.4
บางช่วงเวลา	69.4	66.5	67.8	63.9	71.8	70.8	70.0	61.1	66.3
ตามผลงาน	68.3	56.5	63.9	NA	88.9	88.9	68.3	50.0	62.2
จ้างเหมา	59.3	64.3	61.7	60.1	66.4	63.4	58.3	59.7	58.9
อื่นๆ ระบุ...	76.4	67.4	70.4	76.5	67.4	70.5	75.0	67.4	68.9
จำนวนผู้ตอบ	2,386	3,684	6,070	1,132	2,149	3,281	1,254	1,535	2,789

ตาราง ง7 คะแนนความสุขในมิติที่ 3 หัวใจดี (Happy Heart) จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	66.7	65.5	65.9	68.1	69.3	68.9	66.6	65.0	65.5
ระหว่าง 1-2 ปี	64.3	66.9	66.1	68.3	69.3	69.0	63.3	66.2	65.3
ระหว่าง 3-5 ปี	66.5	67.2	66.9	67.4	68.8	68.3	66.0	66.4	66.3
ระหว่าง 6-9 ปี	67.5	67.4	67.4	66.9	68.2	67.7	67.9	67.0	67.3
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	67.3	69.9	69.1	67.9	70.6	69.6	66.6	69.3	68.5
จำนวนผู้ตอบ	3,030	6,307	9,337	1,085	2,089	3,174	1,945	4,218	6,163

ภาคผนวก จ. คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul)

ตาราง จ1 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	64.6	68.8	67.6	65.0	70.8	69.2	64.6	68.5	67.4
25-34 ปี	65.3	68.2	67.3	65.9	68.3	67.5	65.1	68.1	67.2
35-44 ปี	67.2	69.8	68.8	66.0	69.6	68.4	67.9	69.9	69.2
45-54 ปี	68.0	72.5	71.0	69.2	72.7	71.4	65.9	72.3	70.4
55-60 ปี	68.8	72.1	70.9	68.0	72.2	70.6	72.6	71.7	72.0
61 ปีขึ้นไป	75.0	77.5	76.4	NA	NA	NA	75.0	77.5	76.4
จำนวนผู้ตอบ	2,926	6,051	8,977	1,099	2,073	3,172	1,827	3,978	5,805

ตาราง ๑2 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	65.1	70.3	67.8	68.8	74.1	70.5	63.7	69.7
ม.ต้น	64.4	67.8	65.7	68.7	71.5	69.8	63.7	67.2	65.1
ม.ปลาย	65.9	66.3	66.1	69.7	71.7	70.7	65.2	65.7	65.5
ปวช.	64.2	65.5	64.8	69.1	67.0	68.1	63.2	65.2	64.3
ปวส.	66.5	68.6	67.6	65.8	69.8	67.6	66.8	68.2	67.6
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	68.5	72.3	71.3	68.3	68.6	68.4	68.8	72.9	72.1
ปริญญาตรี	68.0	70.0	69.6	67.5	70.1	69.4	68.5	70.0	69.7
สูงกว่าปริญญาตรี	66.5	70.5	69.3	66.0	70.1	68.6	68.2	71.3	70.6
ไม่ได้รับการศึกษา	62.5	60.0	61.7	NA	NA	NA	62.5	60.0	61.7
อื่นๆ ระบุ...	75.0	78.0	76.9	NA	NA	NA	75.0	78.0	76.9
จำนวนผู้ตอบ	2,897	6,123	9,020	1,132	2,160	3,292	1,765	3,963	5,728

ตาราง ๑3 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	โสด	65.4	69.3	68.2	66.0	69.6	68.5	65.1	69.1
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	67.9	69.5	68.9	68.0	70.6	69.5	67.7	68.8	68.4
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	63.0	67.9	66.4	65.0	70.3	68.9	61.9	66.2	64.8
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	64.3	67.8	66.2	67.1	66.1	66.5	63.8	68.2	66.2
หม้าย	62.8	72.4	70.6	68.3	74.6	73.9	60.0	69.0	66.5
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	67.8	70.3	69.7	68.0	71.9	70.8	67.7	69.2	68.8
จำนวนผู้ตอบ	2,920	6,128	9,048	1,136	2,154	3,290	1,784	3,974	5,758

ตาราง ๑4 คะแนนความสุขในชีวิตที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ไม่มี	65.3	69.6	68.4	65.9	69.9	68.7	64.9	69.5
มี จำนวน 1 คน	66.8	68.0	67.6	68.0	69.8	69.1	66.0	67.0	66.7
มี จำนวน 2 คน	68.1	69.6	69.0	68.5	70.6	69.8	67.7	68.9	68.4
มีจำนวน 3-4 คน	69.6	72.3	71.1	68.7	72.6	71.2	70.0	72.0	71.1
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	58.3	70.8	63.9	65.0	NA	65.0	57.9	70.8	63.8
จำนวนผู้ตอบ	2,881	6,090	8,971	1,135	2,150	3,285	1,746	3,940	5,686

ตาราง จ5 คะแนนความสุขในชีวิตที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

งานของท่านเป็น งานลักษณะใด	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	งานสำนักงาน	65.7	69.5	68.4	65.5	69.4	68.3	66.1	69.6
งานด้านการผลิต	63.8	63.9	63.8	66.3	70.5	69.0	63.6	63.0	63.3
งานด้านการบริการ	66.8	70.1	68.8	67.1	70.0	69.0	66.2	70.2	68.4
งานด้านบริหาร	68.1	71.1	69.9	68.0	70.9	69.8	69.0	72.7	71.2
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	70.2	68.8	69.5	71.7	71.5	71.5	68.5	59.2	65.4
จำนวนผู้ตอบ	2,293	3,530	5,823	1,124	2,139	3,263	1,169	1,391	2,560

ตาราง ๑6 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ประจำ	66.2	69.9	68.5	67.1	70.5	69.3	65.5	69.0
ตามสัญญาจ้าง	65.6	67.9	67.0	67.1	69.6	68.7	61.6	61.8	61.7
รายวัน	63.9	63.2	63.5	65.0	75.0	71.0	63.9	63.1	63.5
บางช่วงเวลา	71.8	58.2	64.2	70.0	61.4	62.5	72.0	55.0	65.0
ตามผลงาน	74.0	57.5	67.8	NA	100.0	100.0	74.0	49.0	65.7
จ้างเหมา	58.2	63.5	60.7	58.8	64.4	61.8	57.5	61.3	59.0
อื่นๆ ระบุ...	78.1	67.9	71.2	77.3	66.9	70.5	90.0	75.0	78.0
จำนวนผู้ตอบ	2,386	3,684	6,070	1,132	2,149	3,281	1,254	1,535	2,789

ตาราง ๖7 คะแนนความสุขในมิติที่ 4 จิตวิญญาณดี (Happy Soul) จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน
ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ผ่านทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	66.1	68.5	67.7	67.3	69.8	69.1	66.0	68.3	67.5
ระหว่าง 1-2 ปี	63.9	68.2	66.9	68.7	69.5	69.2	62.6	67.9	66.2
ระหว่าง 3-5 ปี	66.1	68.0	67.4	66.2	68.5	67.6	66.1	67.8	67.3
ระหว่าง 6-9 ปี	67.3	68.6	68.2	64.9	68.0	66.9	68.8	68.9	68.9
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	67.7	71.4	70.2	68.2	71.8	70.6	67.2	71.0	69.8
จำนวนผู้ตอบ	3,030	6,307	9,337	1,085	2,089	3,174	1,945	4,218	6,163

ภาคผนวก ฉ. คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family)

ตาราง ฉ.1 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	52.0	54.0	53.4	53.6	62.2	59.9	51.8	53.1	52.7
25-34 ปี	52.7	55.3	54.5	54.1	62.3	59.6	52.2	52.9	52.7
35-44 ปี	59.7	62.9	61.8	62.9	67.2	65.7	57.5	59.4	58.7
45-54 ปี	65.7	68.4	67.5	69.1	70.6	70.0	59.8	65.9	64.1
55-60 ปี	66.9	69.6	68.6	67.4	71.2	69.8	64.3	64.8	64.7
61 ปีขึ้นไป	66.7	66.7	66.7	NA	NA	NA	66.7	66.7	66.7
จำนวนผู้ตอบ	2,926	6,051	8,977	1,099	2,073	3,172	1,827	3,978	5,805

ตาราง ๘2 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประเมินศึกษาหรือต่ำกว่า ม.ต้น ม.ปลาย ปวช. ปวส.	59.8	66.5	63.2	66.1	71.4	67.9	57.2	65.7	62.0
	56.5	57.9	57.1	67.8	64.4	66.5	54.8	56.9	55.6
	54.7	52.8	53.5	62.6	67.6	65.0	53.3	51.2	52.0
	55.5	57.7	56.6	60.7	67.9	64.2	54.5	56.0	55.3
	56.1	57.4	56.8	59.0	60.5	59.7	54.6	56.3	55.5
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี ไม่ได้รับการศึกษา อื่นๆ ระบุ...	61.5	58.6	59.3	67.5	67.1	67.3	57.1	57.0	57.0
	58.9	60.2	59.9	60.8	66.8	65.2	56.9	56.3	56.4
	62.1	65.2	64.2	62.9	66.4	65.2	59.3	63.0	62.2
	62.5	66.7	63.9	NA	NA	NA	62.5	66.7	63.9
	63.9	60.0	61.5	NA	NA	NA	63.9	60.0	61.5
จำนวนผู้ตอบ	2,897	6,123	9,020	1,132	2,160	3,292	1,765	3,963	5,728

ตาราง ฉ3 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	50.2	55.3	53.9	51.0	61.3	58.3	49.7	52.6	51.8
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	65.9	67.5	66.9	70.6	73.6	72.4	61.8	63.4	62.8
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	48.3	56.1	53.7	44.2	63.5	58.4	50.5	50.4	50.5
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	57.8	55.7	56.6	63.6	59.8	61.4	56.7	54.8	55.7
หม้าย	56.9	61.1	60.3	65.3	61.8	62.2	52.8	59.9	57.9
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	49.5	55.6	53.9	51.6	63.1	60.0	47.9	50.1	49.5
จำนวนผู้ตอบ	2,920	6,128	9,048	1,136	2,154	3,290	1,784	3,974	5,758

ตาราง ๘.4 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ไม่มี	52.4	56.8	55.6	53.7	62.4	59.8	51.6	54.0
มีจำนวน 1 คน	61.7	61.6	61.6	68.0	69.8	69.0	57.6	57.3	57.4
มีจำนวน 2 คน	64.9	67.4	66.4	70.0	74.1	72.4	60.6	62.1	61.5
มีจำนวน 3-4 คน	62.1	69.4	66.3	68.4	70.9	70.0	59.6	68.5	64.4
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	62.8	69.4	65.7	100.0	NA	100.0	60.1	69.4	64.4
จำนวนผู้ตอบ	2,881	6,090	8,971	1,135	2,150	3,285	1,746	3,940	5,686

ตาราง ฅ5 ฅแนแควมสุขเนมิตตี 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงานและเพศ

งานของท่านเป็น งานลักษณะใด	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	59.4	66.3	64.4	59.2	68.3	65.6	59.8	62.0	61.5
งานด้านการผลิต	53.2	54.5	53.9	62.3	67.0	65.4	52.6	52.9	52.7
งานด้านการบริการ	61.0	64.5	63.2	62.8	66.2	65.1	58.2	60.2	59.3
งานด้านบริหาร	62.0	65.5	64.1	61.9	65.8	64.2	63.4	62.7	63.0
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	64.5	64.4	64.5	68.8	63.6	65.6	59.7	67.4	62.3
จำนวนผู้ตอบ	2,293	3,530	5,823	1,124	2,139	3,263	1,169	1,391	2,560

ตาราง ๘.6 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกสถานะภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ประจำ	60.0	64.8	62.9	63.9	68.3	66.8	56.5	59.7
ตามสัญญาจ้าง	56.2	60.0	58.6	57.9	62.2	60.7	51.5	52.1	51.8
รายวัน	52.6	53.6	53.1	54.2	77.8	68.3	52.6	53.3	53.0
บางช่วงเวลา	68.2	52.4	59.3	50.0	53.6	53.1	70.0	51.2	62.3
ตามผลงาน	70.8	66.7	69.3	NA	100.0	100.0	70.8	60.0	67.2
จ้างเหมา	48.2	62.2	54.9	49.0	60.2	54.9	47.2	66.7	55.0
อื่นๆ ระบุ...	62.5	67.2	65.6	62.8	64.9	64.2	58.3	83.3	78.3
จำนวนผู้ตอบ	2,386	3,684	6,070	1,132	2,149	3,281	1,254	1,535	2,789

ตาราง ๗.7 คะแนนความสุขในมิติที่ 5 ครอบครัวดี (Happy Family) จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	52.3	54.9	54.1	55.0	64.6	61.9	52.1	53.6	53.1
ระหว่าง 1-2 ปี	51.4	54.6	53.6	55.0	62.0	59.8	50.4	52.5	51.8
ระหว่าง 3-5 ปี	57.0	57.0	57.0	57.9	61.5	60.2	56.5	54.9	55.5
ระหว่าง 6-9 ปี	56.8	58.6	58.0	58.3	63.3	61.5	55.9	56.4	56.2
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	63.2	65.9	65.0	67.6	70.9	69.7	58.1	61.0	60.1
จำนวนผู้ตอบ	3,030	6,307	9,337	1,085	2,089	3,174	1,945	4,218	6,163

ภาคผนวก ข. คะแนนความสุขใน มิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society)

ตาราง ข1 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	54.5	55.5	55.2	55.0	59.5	58.3	54.5	55.0	54.9
25-34 ปี	53.8	54.6	54.4	56.8	57.9	57.5	52.6	53.5	53.2
35-44 ปี	56.6	57.4	57.1	58.5	59.9	59.5	55.2	55.3	55.3
45-54 ปี	58.6	60.4	59.8	61.1	62.8	62.2	54.3	57.5	56.6
55-60 ปี	59.8	60.9	60.5	60.3	61.9	61.3	57.7	58.0	58.0
61 ปีขึ้นไป	61.1	62.5	61.9	NA	NA	NA	61.1	62.5	61.9
จำนวนผู้ตอบ	2,926	6,051	8,977	1,099	2,073	3,172	1,827	3,978	5,805

ตาราง ข2 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	54.1	56.2	55.2	56.3	59.9	57.5	53.2	55.6
ม.ต้น	54.4	52.7	53.7	62.2	55.2	59.4	53.1	52.3	52.8
ม.ปลาย	54.3	53.1	53.6	58.6	61.1	59.8	53.6	52.2	52.7
ปวช.	53.2	52.6	52.9	58.9	57.6	58.3	52.1	51.8	51.9
ปวส.	54.7	54.7	54.7	54.9	57.0	55.9	54.5	53.9	54.2
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	59.4	58.3	58.6	57.1	58.9	58.0	61.0	58.2	58.7
ปริญญาตรี	57.0	56.9	56.9	59.1	59.5	59.4	54.8	55.4	55.3
สูงกว่าปริญญาตรี	58.6	60.0	59.6	59.3	61.2	60.6	56.3	57.7	57.4
ไม่ได้รับการศึกษา	64.6	47.9	59.0	NA	NA	NA	64.6	47.9	59.0
อื่นๆ ระบุ...	59.7	55.8	57.3	NA	NA	NA	59.7	55.8	57.3
จำนวนผู้ตอบ	2,897	6,123	9,020	1,132	2,160	3,292	1,765	3,963	5,728

ตาราง ข3 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงานและเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	54.5	56.0	55.6	55.9	58.8	57.9	53.8	54.8	54.5
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	57.8	57.7	57.7	61.0	61.4	61.2	54.9	55.1	55.0
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	54.1	56.5	55.8	53.2	61.3	59.1	54.6	52.9	53.5
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	53.4	52.9	53.1	59.2	58.2	58.6	52.3	51.8	52.0
หม้าย	53.7	59.8	58.7	58.3	61.0	60.7	51.4	57.9	56.1
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	55.7	54.5	54.8	59.4	57.8	58.2	53.0	52.0	52.3
จำนวนผู้ตอบ	2,920	6,128	9,048	1,136	2,154	3,290	1,784	3,974	5,758

ตาราง ข4 คะแนนความสุขในชีวิตที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ไม่มี	54.7	56.2	55.8	56.6	59.0	58.3	53.7	54.9
มี จำนวน 1 คน	55.6	55.9	55.8	59.6	60.6	60.2	53.0	53.5	53.3
มี จำนวน 2 คน	58.7	58.0	58.3	61.8	61.4	61.6	56.1	55.2	55.6
มีจำนวน 3-4 คน	57.3	58.5	58.0	61.6	62.3	62.1	55.6	56.1	55.9
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	56.7	63.2	59.6	83.3	NA	83.3	54.8	63.2	58.7
จำนวนผู้ตอบ	2,881	6,090	8,971	1,135	2,150	3,285	1746	3,940	5,686

ตาราง ข5 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

งานของท่านเป็น งานลักษณะใด	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	58.4	59.1	58.9	59.3	60.4	60.1	55.9	56.0	56.0
งานด้านการผลิต	52.5	52.7	52.6	55.1	62.5	59.9	52.3	51.4	51.8
งานด้านการบริการ	57.8	58.1	58.0	58.7	59.0	58.9	56.5	55.9	56.2
งานด้านบริหาร	59.2	60.7	60.1	59.0	61.0	60.2	61.3	58.4	59.6
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	63.3	58.6	60.8	62.5	60.0	61.0	64.2	53.1	60.5
จำนวนผู้ตอบ	2,293	3,530	5,823	1,124	2,139	3,263	1,169	1,391	2,560

ตาราง ข6 คะแนนความสุจริตในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	56.6	58.2	57.6	59.3	60.8	60.3	54.1	54.6	54.4
ตามสัญญาจ้าง	56.3	57.1	56.8	57.4	58.1	57.9	53.4	53.6	53.5
รายวัน	53.6	52.2	52.8	58.3	62.5	60.8	53.5	52.1	52.8
บางช่วงเวลา	72.0	56.3	63.2	62.5	53.0	54.2	72.9	59.5	67.4
ตามผลงาน	67.9	51.4	61.7	NA	83.3	83.3	67.9	45.0	60.3
จ้างเหมา	56.5	57.1	56.8	57.8	54.2	55.9	54.9	63.5	58.3
อื่นๆ ระบุ...	66.9	57.8	60.8	65.3	56.6	59.6	91.7	66.7	71.7
จำนวนผู้ตอบ	2,386	3,684	6,070	1,132	2,149	3,281	1,254	1,535	2,789

ตาราง ๗7 คะแนนความสุขในมิติที่ 6 สังคมดี (Happy Society)
 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ผ่านทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	53.7	54.3	54.1	54.8	58.7	57.6	53.6	53.7	53.7
ระหว่าง 1-2 ปี	54.3	55.4	55.1	58.9	58.2	58.4	53.1	54.6	54.1
ระหว่าง 3-5 ปี	54.4	54.6	54.6	57.9	58.0	58.0	52.7	53.1	53.0
ระหว่าง 6-9 ปี	55.6	55.3	55.4	56.8	58.0	57.6	54.8	54.1	54.3
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	58.1	59.1	58.8	60.3	61.7	61.2	55.5	56.5	56.2
จำนวนผู้ตอบ	3,030	6,307	9,337	1,085	2,089	3,174	1,945	4,218	6,163

ภาคผนวก ฉ. คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain)

ตาราง ฉ1 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	18-24 ปี	62.6	63.6	63.3	66.4	68.1	67.7	62.2	63.1
25-34 ปี	63.2	62.3	62.6	66.2	64.6	65.1	62.0	61.5	61.6
35-44 ปี	63.9	62.4	63.0	67.7	65.0	65.9	61.2	60.4	60.7
45-54 ปี	62.6	61.9	62.1	65.4	63.9	64.5	57.6	59.4	58.9
55-60 ปี	61.6	63.3	62.7	61.6	64.4	63.4	61.5	60.1	60.4
61 ปีขึ้นไป	63.9	75.0	70.2	NA	NA	NA	63.9	75.0	70.2
จำนวนผู้ตอบ	2,926	6,051	8,977	1,099	2,073	3,172	1,827	3,978	5,805

ตาราง ม2 คะแนนความพึงพอใจในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	56.5	58.6	57.6	55.7	66.1	59.2	56.9	57.5
ม.ต้น	59.6	56.7	58.5	63.6	55.6	60.4	59.0	56.8	58.1
ม.ปลาย	59.8	59.4	59.6	58.7	58.4	58.6	60.1	59.5	59.7
ปวช.	60.1	58.6	59.3	62.2	56.8	59.5	59.7	59.0	59.3
ปวส.	61.4	60.8	61.1	59.0	63.2	60.9	62.7	60.0	61.2
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	64.4	61.9	62.6	64.6	53.2	58.7	64.3	63.5	63.7
ปริญญาตรี	65.2	62.5	63.1	66.0	63.1	63.9	64.3	62.1	62.5
สูงกว่าปริญญาตรี	70.7	68.7	69.3	71.3	69.0	69.8	68.6	68.3	68.4
ไม่ได้รับการศึกษา	39.6	45.8	41.7	NA	NA	NA	39.6	45.8	41.7
อื่นๆ ระบุ...	66.7	60.0	62.5	NA	NA	NA	66.7	60.0	62.5
จำนวนผู้ตอบ	2,897	6,123	9,020	1,132	2,160	3,292	1,765	3,963	5,728

ตาราง ม3 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใ้รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	โสด	63.6	63.6	63.6	65.1	65.3	65.2	62.8	62.8
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	64.1	62.0	62.8	67.4	64.5	65.7	61.3	60.3	60.7
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	59.2	59.3	59.3	59.3	61.9	61.2	59.2	57.4	58.0
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	59.8	61.0	60.4	66.9	62.9	64.6	58.4	60.6	59.6
หม้าย	57.9	62.8	61.9	54.2	65.5	64.2	59.7	58.6	58.9
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	62.6	59.8	60.6	64.6	60.7	61.7	61.2	59.2	59.7
จำนวนผู้ตอบ	2,920	6,128	9,048	1,136	2,154	3,290	1,784	3,974	5,758

ตาราง ฅ4 ฅะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ไม่มี	63.5	63.5	63.5	66.4	65.1	65.5	61.8	62.7
มีจำนวน 1 คน	62.8	60.7	61.5	65.4	63.9	64.5	61.1	59.0	59.7
มีจำนวน 2 คน	63.6	61.6	62.3	66.6	63.6	64.8	61.0	59.9	60.3
มีจำนวน 3-4 คน	62.7	64.1	63.5	66.9	66.0	66.3	61.0	62.9	62.0
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	56.1	62.5	59.0	91.7	NA	91.7	53.6	62.5	57.7
จำนวนผู้ตอบ	2,881	6,090	8,971	1,135	2,150	3,285	1,746	3,940	5,686

ตาราง ๘5 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

งานของท่านเป็น งานลักษณะใด	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	68.8	64.9	66.0	70.2	66.2	67.4	64.9	62.0	62.7
งานด้านการผลิต	58.7	57.2	57.9	67.5	67.3	67.4	58.0	55.9	57.0
งานด้านบริการ	64.6	63.4	63.8	65.6	63.5	64.2	63.0	63.0	63.0
งานด้านบริหาร	63.5	64.6	64.2	63.4	64.2	63.9	64.6	68.4	66.9
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	70.4	66.4	68.3	71.9	68.0	69.5	68.8	60.4	66.0
จำนวนผู้ตอบ	2,293	3,530	5,823	1,124	2,139	3,263	1,169	1,391	2,560

ตาราง ๘6 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	63.7	63.3	63.5	66.9	65.0	65.6	60.8	61.0	60.9
ตามสัญญาจ้าง	64.0	63.8	63.9	64.2	64.0	64.1	63.6	63.1	63.3
รายวัน	59.0	55.2	56.9	66.7	66.7	66.7	59.0	55.0	56.8
บางช่วงเวลา	63.6	69.6	67.0	58.3	63.1	62.5	64.2	76.2	69.1
ตามผลงาน	74.2	61.1	69.3	NA	100.0	100.0	74.2	53.3	67.2
จ้างเหมา	60.1	60.3	60.2	63.5	63.9	63.7	55.6	52.1	54.2
อื่นๆ ระบุ...	71.9	60.9	64.5	71.1	58.6	62.9	83.3	77.1	78.3
จำนวนผู้ตอบ	2,386	3,684	6,070	1,132	2,149	3,281	1,254	1,535	2,789

ตาราง ดม7 คะแนนความสุขในมิติที่ 7 ใฝ่รู้ดี (Happy Brain) จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ผ่านทำงาน ในองค์กรปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่ถึงปี	63.5	62.4	62.8	68.2	67.1	67.4	63.1	61.8	62.3
ระหว่าง 1-2 ปี	62.8	63.1	63.0	68.8	66.4	67.1	61.2	62.2	61.9
ระหว่าง 3-5 ปี	62.1	62.5	62.3	65.0	64.6	64.7	60.7	61.5	61.3
ระหว่าง 6-9 ปี	64.5	61.6	62.5	66.3	63.2	64.3	63.3	60.8	61.5
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	63.4	62.4	62.7	66.3	64.5	65.1	60.0	60.3	60.2
จำนวนผู้ตอบ	3,030	6,307	9,337	1,085	2,089	3,174	1,945	4,218	6,163

ภาคผนวก ก. คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money)

ตาราง กู1 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
18-24 ปี	54.9	57.6	56.8	51.9	63.8	60.6	55.2	57.0	56.4
25-34 ปี	50.1	52.6	51.8	50.1	53.8	52.6	50.1	52.2	51.6
35-44 ปี	52.1	53.1	52.8	51.5	53.2	52.7	52.5	53.0	52.8
45-54 ปี	54.6	60.5	58.5	55.4	60.3	58.5	53.3	60.7	58.5
55-60 ปี	62.8	67.3	65.7	63.1	66.9	65.5	61.3	68.4	66.5
61 ปีขึ้นไป	70.8	76.6	74.1	NA	NA	NA	70.8	76.6	74.1
จำนวนผู้ตอบ	2,926	6,051	8,977	1,099	2,073	3,172	1,827	3,978	5,805

ตาราง ญ2 คะแนนความสุขใหม่ที่ดี 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	50.1	51.4	50.7	46.7	50.4	47.9	51.4	51.5	51.5
ม.ต้น	48.6	49.3	48.9	44.1	47.3	45.4	49.3	49.6	49.4
ม.ปลาย	48.4	50.0	49.4	45.9	49.4	47.6	48.9	50.0	49.6
บวช.	47.8	50.1	49.0	48.2	49.5	48.9	47.7	50.2	49.0
ปวส.	48.1	47.7	47.8	43.3	46.5	44.8	50.6	48.1	49.2
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	50.7	52.2	51.8	51.6	50.9	51.2	50.0	52.5	52.0
ปริญญาตรี	53.4	54.9	54.6	51.6	53.8	53.2	55.4	55.6	55.6
สูงกว่าปริญญาตรี	61.1	63.1	62.5	60.9	63.2	62.4	61.4	63.0	62.7
ไม่ได้รับการศึกษา	56.3	56.3	56.3	NA	NA	NA	56.3	56.3	56.3
อื่นๆ ระบุ...	47.9	48.8	48.4	NA	NA	NA	47.9	48.8	48.4
จำนวนผู้ตอบ	2,897	6,123	9,020	1,132	2,160	3,292	1,765	3,963	5,728

ตาราง ญ3 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โสด	53.1	56.8	55.8	54.1	58.2	57.0	52.5	56.2	55.2
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	52.3	53.6	53.1	53.6	55.6	54.8	51.1	52.2	51.8
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	50.5	54.5	53.3	44.0	56.6	53.3	54.0	52.9	53.3
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	49.2	47.5	48.3	47.5	46.7	47.1	49.5	47.7	48.5
หม้าย	49.7	47.4	47.8	52.1	46.0	46.6	48.4	49.6	49.3
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	44.7	49.6	48.2	46.5	52.1	50.6	43.3	47.7	46.5
จำนวนผู้ตอบ	2,920	6,128	9,048	1,136	2,154	3,290	1,784	3,974	5,758

ตาราง ญ4 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ไม่มี	53.3	57.1	56.0	54.4	58.3	57.1	52.7	56.4
มี จำนวน 1 คน	50.4	51.3	51.0	51.1	53.4	52.4	49.9	50.3	50.2
มี จำนวน 2 คน	51.9	51.9	51.9	54.1	53.8	53.9	50.0	50.4	50.2
มีจำนวน 3-4 คน	50.3	51.9	51.2	47.2	54.9	52.2	51.6	50.0	50.7
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	50.8	52.6	51.6	37.5	NA	37.5	51.8	52.6	52.2
จำนวนผู้ตอบ	2,881	6,090	8,971	1,135	2,150	3,285	1,746	3,940	5,686

ตาราง ญ5 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี (Happy Money) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

งานของท่านเป็น งานลักษณะใด	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	57.0	56.9	56.9	58.8	58.5	58.6	51.8	53.3	52.9
งานด้านการผลิต	49.5	51.2	50.4	57.1	64.1	61.6	48.9	49.6	49.3
งานด้านการบริการ	51.4	53.2	52.5	51.5	54.5	53.5	51.3	49.9	50.5
งานด้านบริหาร	51.3	56.5	54.4	50.6	56.1	54.0	56.9	59.4	58.4
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	60.4	57.4	58.8	62.3	59.5	60.6	58.3	49.5	55.4
จำนวนผู้ตอบ	2,293	3,530	5,823	1,124	2,139	3,263	1,169	1,391	2,560

ตาราง ญ6 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี จำแนกตามสถานภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	53.4	56.0	55.0	55.3	58.0	57.1	51.7	53.1	52.5
ตามสัญญาจ้าง	46.8	50.2	49.0	48.0	51.9	50.5	43.9	44.5	44.2
รายวัน	49.1	50.6	50.0	62.5	54.2	57.5	49.0	50.6	49.9
บางช่วงเวลา	65.3	48.2	55.8	43.8	52.7	51.6	67.5	43.8	57.7
ตามผลงาน	61.3	58.3	60.2	NA	100.0	100.0	61.3	50.0	57.5
จ้างเหมา	48.2	57.7	52.8	49.2	61.1	55.5	46.9	50.0	48.1
อื่นๆ ระบุ...	49.6	59.3	56.1	47.9	59.1	55.3	75.0	60.9	63.8
จำนวนผู้ตอบ	2,386	3,684	6,070	1,132	2,149	3,281	1,254	1,535	2,789

ตาราง ญ7 คะแนนความสุขในมิติที่ 8 สุขภาพเงินดี จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ไม่มี	53.0	55.6	54.7	58.3	62.0	60.9	52.5	54.7	54.0
มีจำนวน 1 คน	50.7	54.4	53.2	52.5	57.5	55.9	50.2	53.5	52.5
มีจำนวน 2 คน	51.0	52.2	51.8	50.0	51.9	51.2	51.5	52.3	52.0
มีจำนวน 3-4 คน	53.3	53.9	53.7	53.7	54.9	54.5	53.0	53.5	53.4
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	53.3	56.8	55.6	54.3	57.5	56.4	52.0	56.0	54.8
จำนวนผู้ตอบ	3,030	6,307	9,337	1,085	2,089	3,174	1,945	4,218	6,163

ภาคผนวก ฉ. คะแนนความสุขในมิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life)

ตาราง ฉ1 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคการทำงาน และเพศ

กลุ่มอายุ	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	18-24 ปี	55.3	57.2	56.6	57.5	61.4	60.4	55.0	56.7
25-34 ปี	56.5	57.3	57.0	57.3	58.2	57.9	56.1	56.9	56.7
35-44 ปี	61.2	61.1	61.1	61.0	61.3	61.2	61.4	60.9	61.1
45-54 ปี	64.2	65.7	65.2	64.9	65.5	65.3	63.0	65.9	65.0
55-60 ปี	67.4	67.8	67.7	66.9	68.5	67.9	69.7	66.0	67.0
61 ปีขึ้นไป	68.3	83.3	76.9	NA	NA	NA	68.3	83.3	76.9
จำนวนผู้ตอบ	2,926	6,051	8,977	1,099	2,073	3,172	1,827	3,978	5,805

ตาราง ๘.2 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามการศึกษา ภาคการทำงาน และเพศ

การศึกษา	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	58.8	61.1	60.0	63.3	63.3	63.3	56.9	60.8
ม.ต้น	57.4	56.4	57.0	60.6	61.8	61.1	56.8	55.5	56.3
ม.ปลาย	57.4	56.7	57.0	60.8	61.0	60.9	56.8	56.3	56.5
ปวช.	56.0	58.3	57.2	59.5	62.0	60.8	55.3	57.7	56.5
ปวส.	57.5	56.7	57.0	60.2	59.2	59.8	56.0	55.8	55.9
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	61.2	61.3	61.3	63.1	60.2	61.6	59.8	61.5	61.2
ปริญญาตรี	59.4	59.7	59.6	59.7	61.2	60.8	59.1	58.8	58.8
สูงกว่าปริญญาตรี	63.7	63.0	63.2	63.9	63.0	63.3	63.0	63.0	63.0
ไม่ได้รับการศึกษา	57.9	50.0	55.3	NA	NA	NA	57.9	50.0	55.3
อื่นๆ ระบุ...	53.3	57.3	55.8	NA	NA	NA	53.3	57.3	55.8
จำนวนผู้ตอบ	2,897	6,123	9,020	1,132	2,160	3,292	1,765	3,963	5,728

ตาราง ผุ3 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามสถานภาพสมรส ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพสมรส	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	โสด	56.5	58.4	57.9	57.9	60.4	59.7	55.7	57.5
แต่งงานและอยู่ร่วมกัน	61.6	61.5	61.5	64.1	63.2	63.6	59.4	60.3	60.0
แต่งงานแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	58.2	60.6	59.9	56.9	62.8	61.2	59.0	59.0	59.0
อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้แต่งงาน	57.5	56.5	56.9	58.8	57.2	57.9	57.2	56.3	56.7
หม้าย	63.4	64.6	64.4	65.0	65.1	65.1	62.6	63.9	63.6
หย่า/ แยกทาง/ เลิกกัน	60.0	59.6	59.7	60.4	62.3	61.8	59.7	57.6	58.2
จำนวนผู้ตอบ	2,920	6,128	9,048	1,136	2,154	3,290	1,784	3,974	5,758

ตาราง 4 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามจำนวนบุตร ภาคการทำงาน และเพศ

จำนวนบุตร	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ไม่มี	57.1	58.9	58.4	58.6	60.4	59.8	56.3	58.2
มีจำนวน 1 คน	59.3	59.2	59.2	62.0	61.9	61.9	57.5	57.8	57.7
มีจำนวน 2 คน	62.6	61.9	62.2	65.4	64.5	64.9	60.2	59.8	60.0
มีจำนวน 3-4 คน	62.2	64.7	63.7	65.4	67.4	66.7	60.9	63.1	62.1
มีจำนวนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	58.1	58.1	58.1	80.0	NA	80.0	56.5	58.1	57.2
จำนวนผู้ตอบ	2,881	6,090	8,971	1,135	2,150	3,285	1,746	3,940	5,686

ตาราง ๘5 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามลักษณะงาน ภาคการทำงาน และเพศ

งานของท่านเป็น งานลักษณะใด	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
งานสำนักงาน	61.7	61.9	61.8	62.2	63.4	63.0	60.1	58.7	59.0
งานด้านการผลิต	54.2	53.5	53.8	64.7	65.8	65.4	53.4	51.9	52.7
งานด้านบริการ	60.2	60.0	60.1	61.4	61.0	61.1	58.3	57.4	57.8
งานด้านบริหาร	60.8	61.2	61.0	60.0	61.0	60.6	67.6	62.6	64.7
งานด้านอื่นๆ ระบุ...	64.4	59.2	61.7	62.7	59.9	61.0	66.5	56.7	63.2
จำนวนผู้ตอบ	2,293	3,530	5,823	1,124	2,139	3,263	1,169	1,391	2,560

ตาราง ๘.6 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life) จำแนกตามสภาพการจ้างงาน ภาคการทำงาน และเพศ

สถานภาพการจ้างงาน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประจำ	60.8	61.2	61.0	63.8	64.1	64.0	58.1	57.1	57.6
ตามสัญญาจ้าง	54.3	55.7	55.2	55.9	56.5	56.3	50.2	52.8	51.7
รายวัน	52.0	52.5	52.3	62.5	37.2	47.3	51.9	52.6	52.3
บางช่วงเวลา	68.3	60.4	63.9	51.7	56.0	55.4	70.0	64.8	67.8
ตามผลงาน	64.2	54.2	60.4	NA	70.0	70.0	64.2	51.0	59.8
จ้างเหมา	50.5	49.6	50.1	48.1	48.7	48.4	53.6	51.7	52.8
อื่นๆ ระบุ...	62.1	58.0	59.4	61.9	56.8	58.6	65.0	66.7	66.3
จำนวนผู้ตอบ	2,386	3,684	6,070	1,132	2,149	3,281	1,254	1,535	2,789

ตาราง ๘7 คะแนนความสุข มิติ 9 การงานดี (Happy Work-Life)
 จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในปัจจุบัน ภาคการทำงาน และเพศ

ระยะเวลาที่ผ่านทำงาน ในปัจจุบัน	รวม			ภาครัฐ			ภาคเอกชน		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
	ไม่ถึงปี	56.5	57.3	57.0	61.7	63.8	63.2	55.9	56.4
ระหว่าง 1-2 ปี	55.3	56.6	56.2	60.1	58.7	59.1	54.0	56.0	55.4
ระหว่าง 3-5 ปี	56.9	56.9	56.9	58.1	58.7	58.5	56.3	56.2	56.2
ระหว่าง 6-9 ปี	60.4	59.3	59.6	60.7	59.1	59.7	60.2	59.4	59.6
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	63.0	63.6	63.4	63.6	64.1	64.0	62.2	63.1	62.8
จำนวนผู้ตอบ	3,030	6,307	9,337	1,085	2,089	3,174	1,945	4,218	6,163

HAPPINESS WATCH IN THAILAND

โครงการจับตาสถานการณ์ความสุขของคนทำงานในประเทศไทย
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
ถ.พุทธมนทล สาย 4 ต.ศาลายา อ.พุทธมนทล จ.นครปฐม 73170
โทร. 02 441 0201 ต่อ 407 โทรสาร 02 441 9333
email : happinometer@gmail.com
www.happinometer.com

